

శ్రీమధులత
పబ్లికేషన్స్ వారి

సాగ్ కెన్ ఇంగ్లీష్ కోర్స్

SPOKEN ENGLISH COURSE

Level-5

యోధుర సోత్యోశరరయోణ

సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంగ్లీష్ కోర్స్

(Level - 5)

యర్రా సత్యనారాయణ

మహాత్మాగాంధీ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంగ్లీష్

కంకటపాలెం - 522 317.

శ్రీ సత్యనారాయణ
సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంగ్లీష్

డోర్.నెం. 28-3-49, సంజీవయ్య కాలనీ, అరండల్‌పేట,

విజయవాడ-520 002. ఫోన్ : 0866 - 2434320

Sree Madhulatha
SPOKEN ENGLISH COURSE
(Level - 5)

YARRA SATYANARAYANA
Mahatma Gandhi Institute of English
Kankatapalem - 522 317.

© Publishers

Latest Edition :
MAY - 2015

Price Rs. **70/-**

Cover Design :
Madhulatha Graphics, Vijayawada-2

Printed at :
Vanaja Offset Printers
VIJAYAWADA-2.

Publishers :
SREE MADHULATHA PUBLICATIONS
28-3-49, Sanjeevaiah Colony,
ARUNDELPET, VIJAYAWADA - 520 002.
Ph : (Shop) (0866) 436936

ముందు మాట

మా 'సెక్యూరిటీ ఇంగ్లీష్ కార్స్' లో ఇది లెవెల్-5. మీరు గత నాలుగు లెవెల్లనూ మళ్ళీ ఓసారి పునరావృతం చేసుకుని ఈ లెవెల్ కు రావాల్సి వుంటుంది.

మీరు ఇప్పటికే ఇంగ్లీష్ బాగా మాట్లాడటానికి అలవాటు పడతారు. అలాగ మాట్లాడలేక పోతున్నారంటే... మీరింకా మీ లోపాలను తెలుసుకుని ఆయా లెవెల్లను మళ్ళీ అభ్యాసం చేయాల్సి వుంటుంది.

ఇంగ్లీష్ ఎంత బాగా మాట్లాడేవారికైనా... ఒక్కోసారి ఏదొక డౌట్ వస్తూనే వుంటుంది.

అందువలన మీరు ఆ తప్పొప్పులను బాగా చదివి తెలుసుకుని గుర్తుంచుకోవాలి. ఈ లెవెల్ లో మీరు వాక్య సంయోగము గురించి బాగా ప్రాక్టీస్ చేయాలి.

ఇంకా ఈ చివరి లెవెల్ లో మీరు ఇంగ్లీష్ మాట్లాడటానికి ఎన్నో విషయాలను అందించడం జరిగింది.

ఈ లెవెల్ తో మీరు 'తప్పలు లేకుండా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడతారు' అని మేము భీమాగా చెప్పగలం.

'కార్యసాధన' అనేది మీలోనే వుంటుంది. అదే మీకు 'శ్రీరామరక్ష' మీ ప్రయత్నం ఫలించడమే... మా ఆకాంక్ష!

"Wish you Best of Luck"

- పబ్లిషర్స్

విషయసూచిక

వ.నెం.	విషయము	పేజీ.నెం.
1.	Active and Passive Voice	5
2.	Direct and Indirect Narration	28
3.	Clause Analysis	51
4.	Synthesis (వాక్య సంయోగము)	103
5.	Simple, Complex, Compound Sentences	121
6.	Degrees of Comparison	145
7.	Question tags	154

Active and Passive Voice (కర్త రి మరియు కర్మణి ప్రయోగము)

సాధారణంగా మనం Passive Voice ని క్రింది సందర్భములందు ఉపయోగిస్తాము.

1. Press reports (పత్రికల వార్తలందు) :

Eg : The search for the shop - robbers continues, Mean while many people have been questioned. షాపు దొంగల కొరకు అన్వేషణ కొనసాగుతున్నది. ఈలోగా చాలామంది ప్రజలు ప్రశ్నించబడినారు.

2. Announcements (ప్రచారములందు) :

Eg : Passengers are requested not to smoke in the compartments (ప్రయాణీకులు కంపార్ట్మెంట్స్లో పొగ త్రాగరాదని విన్నవించబడు తున్నారు)

Candidates are requested to present themselves ten minutes before the examination begins (అభ్యర్థులు పరీక్ష ప్రారంభమయ్యే పది నిమిషములకు ముందే హాజరుకమ్మని కోరబడుతున్నారు)

3. News (వార్తలు) :

Eg : At least five buses were stoned in that incident. (ఆ సంఘటనలో కనీసం ఐదు బస్సులు రాళ్లు రువ్వబడ్డాయి)

4. Advertisements (ప్రకటనలందు) :

Eg : All sarees greatly reduced today (నేడు అన్ని చీరలు గొప్ప తగ్గింపు)

5. Notices (ప్రకటనలందు) :

Eg : Demand drafts accepted (డిమాండు డ్రాఫ్టులు అంగీకరించబడును)

6. Head lines in the news papers (వార్తా పత్రికలలో పతాక శీర్షికలందు)

:

Eg : Mr.Rajiv Gandhi assassinated (రాజీవ్ గాంధీ హత్యగావించబడ్డారు)

7. Everyday conversations (అనుదిన సంభాషణలందు) :

Eg : How much has been spent on them? (వాటిమీద ఎంత ఖర్చు చేయబడింది) :

8. Scientific writing (to describe a process) :

Eg : The mixture is placed in a test tube and is heated at 140°C. It is then allowed to cool before it can be analysed (మిశ్రమం ఒక పరీక్ష నాళికలో వేయబడి 140°C వద్ద వేడి చేయబడుతుంది. తర్వాత ఇది విశ్లేషణ అయ్యేముందు చల్లారనివ్వాలి)

9. The doer of the action is unknown or of little importance. (కర్త తెలియనపుడు లేదా ప్రాముఖ్యత లేనపుడు):

తెలియనపుడు లేదా ప్రాముఖ్యత లేనపుడు):

Eg : Her neeklace was stolen yesterday (నిన్న ఆమె నెక్లెస్ దొంగి లించబడెను).

The road is repaired (రోడ్డు బాగు చేయబడును)

The clerk was suspended (గుమస్తా తొలగించబడ్డాడు)

The chairman was foreed to resign (అధ్యక్షుడు రాజీనామా చేయుటకు బలవంతం చేయబడ్డాడు)

10. Importance is given to the result of the action (ఫలితం యొక్క ఫలితానికి ప్రాముఖ్యత ఇచ్చినపుడు).

Eg : Pay scales have been raised (జీతముల స్కేళ్ళు పెంచబడినవి)

This book was published in the 18th Century (ఈ పుస్తకము 18వ శతాబ్దములో ప్రచురించబడెను)

Members of the parliament are elected every five years (పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రతి 5 సం॥లకు ఎన్నుకొనబడతారు)

ఇంగ్లీష్‌ను అనర్థకంగా మాట్లాడుటకు, ఆపకుండా వ్రాయుటకు Passive Voice ని క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేయాలి. కనుక దిగువ తగిన పూర్తి సమాచారము కొరకు ఇవ్వబడినది. జాగ్రత్తగా అభ్యసించండి.

ఒకడు ఒక పనిని చేసినదీ లేదా ఒక పని చేయబడినదీ తెలుపుటకు voice ఉపయోగపడుతుంది. ఇది Verb నకు సంబంధించినది.

Etymology (పదప్రకరణము) : Passive అను ఆంగ్లపదము Passus (suffer) అను Latin పదము నుండి ఏర్పడినది. Passive అనగా inactive, not doing anything అని అర్థము.

Voice రెండు రకములు. అవి 1) Active Voice 2) Passive Voice క్రింది వాక్యములను పరిశీలిద్దాము.

1. Thomas Kicked the dog (థామస్ కుక్కను తన్నెను)
2. The dog was kicked by Thomas (కుక్క థామస్‌చే తన్నబడెను)

ఈ రెండు వాక్యములు దాదాపు ఒకే భావాన్ని తెలుపుతున్నాయి. కాని వాక్యములందు వేర్వేరు Subjects ఉన్నాయి. Verb యొక్క రూపము కూడా మారినది. మొదటి వాక్యములో "Kicked (తన్నెను)" అనునది ఒక పని. ఈ పనిని ఎవరు చేశారు? Thomas, కనుక Thomas కర్త (Subject) అవుతుంది.

Active Voice - నిర్వచనము : వాక్యములోని కర్త (Subject) పనిచేస్తున్నట్లు చెప్పినపుడు ఆ వాక్యములోని క్రియ Active Voiceలో ఉన్నట్లు గ్రహించాలి.

రెండవ వాక్యములో కుక్కను గురించి ప్రముఖంగా చెప్పబడుచున్నది. ఇచట కుక్క Subject. అయిననూ పనిని చేయుటలేదు. దీనికి పని చేయబడుతుంది. ఈ వాక్యములో Subject (Active) పనిచేయుటకు బదులుగా ఫలితాన్ని అనుభవించటం గమనార్హం. అనగా Passive గా ఉన్నది. ఈ భావనను కలుగచేయుటకు Kicked (తన్నెను)నకు బదులు was kicked (తన్నబడెను) అను Verb రూపమును ఉపయోగించబడినది. ఈ రూపములో ఉన్న Verb (be + p.p) ని Passive Voiceలో ఉన్నదని చెప్తాము.

Passive Voice - Definition : When the subject of a sentence is the receiver of the action, the verb is said to be in the passive voice.

Passive Voice - నిర్వచనము : వాక్యములోని కర్త - పని యొక్క ఫలితాన్ని అనుభవిస్తున్నపుడు ఆ Verb ని Passive Voice లో ఉన్నదని చెప్తారు.

Passive Voice - ఏర్పడు పద్ధతి : Passive Voice నిర్మాణములో "be" రూపాలు ప్రధానపాత్ర వహిస్తాయి. తగిన 'be' రూపముతో బాటు Main Verb యొక్క Past Participle రూపమును Passive Voice లో ఉపయోగిస్తారు.

to be + Past participle of the principal Verb.

Active Voice లో నున్న వాక్యమును Passive Voice లోనికి మార్చుట :

Step -1 : ముందు వాక్యములోని కర్త (Subject) కర్మ (Object) లను గుర్తించాలి.

Eg : Thomas kicked the dog (థామస్ కుక్కను తన్నెను)

Step -2: Active Voice లో నున్న వాక్యమునందలి కర్మ (Object) ను (Subject)గా మార్చాలి. ఈ (Object) గనుక Pronoun అయితే తగు రూపమును ఉపయోగించాలి. noun అయితే మార్చవలసిన అవసరం లేదు. Subject ని Object గా మార్చాలి.

Eg : The dog Thomas

Pronoun forms used in both Voices :

CASE	1st Person		2nd Person	3rd Person	
	Singular	Plural	Singular & Plural	Singular	Plural
Nominative	I	We	You	he she it	they
Accusative	me	us	you	him her it	them

1. The Police arrested me (పోలీసులు నన్ను అరెస్ట్ చేశారు)

I was arrested by the police (నేను పోలీసులచే అరెస్ట్ చేయబడ్డాను)

2. We demand an enquiry. (మేము విచారణకు డిమాండ్ చేశాము)
An enquiry is demanded by us (విచారణ మాచే డిమాండ్ చేయబడింది)
3. My father invites you. (మా తండ్రి నిన్ను ఆహ్వానించాడు)
You are invited by my father (నీవు మా తండ్రిచే ఆహ్వానించబడ్డావు)
4. He saw a parrot (అతడు ఒక చిలుకను చూశాడు)
A Parrot was seen by him (ఒక చిలుక అతనిచే చూడబడెను)
5. She killed a rat (ఆమె ఒక ఎలుకను చంపింది)
A rat was killed by her (ఒక ఎలుక ఆమెచే చంపబడెను)
6. The boy likes it (బాలుడు దానిని ఇష్టపడతాడు)
It is liked by the boy (అది బాలునిచే ఇష్టపడబడెను)
7. They are chasing a tiger (వారు ఒక పులిని తరుముతున్నారు)
A tiger is being chased by them (ఒక పులి వారిచే తరుముబడుచుండెను)

III. Change in the verb form (క్రియా రూపములో మార్పు) : తగిన be రూపముతో బాటు, Verb యొక్క Past Participle రూపమును ఉపయోగించి Passive Voice రూపమును ఏర్పరచవచ్చును, ఈ రూపములోనికి మార్పునపుడు Verb యొక్క రూపము మారుతుంది గాని tense మారదు. కనుక మనం ముందుగా tense గుర్తించాలి. అదే tense రెండు Voices లో ఉండునట్లు చూడాలి. లేకున్న భావమే మారిపోవచ్చు. Passive Voice లో Main verb ఎల్లప్పుడూ Past participle రూపంలోనే ఉంటుంది.

The dog was kicked

IV. New Object : Active Voice రూపములో గల Subject ని Passive Voice లో Object స్థానంలో ఉంచాలి. అయితే Object నకు ముందు by అను Preposition ని ఉంచాలి. లేదా With, at, to, in మొదలగు Prepositions ని కూడా సందర్భాన్ని బట్టి ఉపయోగించవచ్చు.

The dog was kicked by Thomas

గమనిక - 1: ఒక Noun కర్తగా ఉంటే దానిని Voice మార్పునపుడు మార్పునవసరం లేదు. కర్తస్థానంలో Pronoun ఉంటే దానిని Objective రూపములోనికి మార్చాలి. గమనిక - 2: కర్తగా ప్రాణి వుంటే by అను Preposition ని ఉపయోగించాలి. కర్తగా నిర్జీవమైన వస్తువు ఉంటే with, at, to, in మొదలగు Prepositions ని ఉపయోగించాలి.

Examples :

1. Her conduct displeased me (ఆమె ప్రవర్తన నన్ను అసంతృప్తి పరచింది)
I was displeased at her conduct (నేను ఆమె ప్రవర్తన యెడల అసంతృప్తి పరచబడ్డాను)
2. The book contains much information (ఆ పుస్తకం ఎక్కువ సమాచారముతో ఉన్నది)
Much information is contained in the book (ఆ పుస్తకంలో ఎక్కువ సమాచారము ఉండెను)
3. Little satisfies her (కొంచెము ఆమెను సంతృప్తి పరచును)
She is satisfied with little (కొంచెముతో ఆమె సంతృప్తి చెందును)
4. That does not surprise me (అది నన్ను ఆశ్చర్యపరచదు)
I am not surprised at that (దాని యెడల నేను సంతృప్తి చెందలేదు)

No.	TENSE of the Verb	VERB in the Active Voice	VERB in the passive Voice
1.	Present Indefinite	do/does * give (s)	am/is/are*given
2.	Present Continuous	am/is/are*giving	am/is/are* being given
3.	Present perfect.	has/have*given	has/have*been given
4.	past Indefinite	did * gave	was/were*given
5.	Past Continuous	was/were*giving	was/were*being given
6.	Past Perfect	had*given	had*been given
7.	Future Indefinite	Shall/will*give	shall/will*be given
7a.	Future Indefinite (going to)	is going to given	is going to be given
8.	Future perfect	shall/will have given	shall/will have been given
9.	Infinitive	to give	to be given
10.	Perfect infinitive	to have given	to have been given
11.	Present participle	giving	being given
12.	Perfect participle	having given	having been given
13.	Conditional	would given	would be given
14.	Perfect conditional	would have given	would have been given
15.	present modal	can/may/must/need/dare/ought to * give	can/may/must/need/dare/ought to *be given
16.	Past modal	could/might/used to give	could/might/used to*be given
17.	Present modal perfective	can/may/must/need/dare/ought to* have given	can/may/must/need/dare/ought to* have been given
18.	past modal perfect	could/might/used to *have been	could/might/used to *have been

* ఈ గుర్తు ఉన్న చోట్ల 'not' అను వ్యతిరేకార్థక పదమును అవసరమైనచో ఉపయోగించవచ్చును.

2. He did not kill the snake (అతడు పామును చంపలేదు)
The snake was not killed by him (పాము అతనిచే చంపబడలేదు)
3. Did he kill the snake? (అతడు పామును చంపాడా?)
Was the snake killed by him? (పాము అతనిచే చంపబడిందా?)
4. Didn't he kill the snake? (అతడు పామును చంపలేదా?)
Wasn't the snake killed by him? (పాము అతనిచే చంపబడలేదా?)
5. Post this letter (ఈ ఉత్తరాన్ని పోస్ట్ చేయుము)
Let this letter be posted. (ఈ ఉత్తరం పోస్టు చేయబడునట్లు చూడు)
6. Do this work (ఈ పని చేయి)
This work must be done (ఈ పని తప్పక చేయబడాలి)
7. How quickly she did it ! (ఎంత త్వరగా దీనిని ఆమె చేసింది!)
How quickly it was done ! (ఎంత త్వరగా ఇది చేయబడింది!)

1.PRESENT INDEFINITE TENSE

Active voice formula : Subject + V¹ + Object

Passive Voice formula : N.S. + is/am/are + V³ + by + N.O.

N.S. = New Subject (object ని subject గా మార్చిన వచ్చును)

N.O. = New object (subject ని object గా మార్చి వచ్చును)

V¹ = present form of the Main verb (take(s) - took - taken)

V³ = past participle form of the Main Verb (take(s) - took - taken)

A) Affirmative Sentences :

A.V. : Thomas writes a letter (థామస్ ఉత్తరాన్ని వ్రాస్తాడు)

P.V. : A letter is written by Thomas (ఉత్తరం థామస్చే వ్రాయబడును)

B) Negative Sentences :

A.V. : Thomas does not write a letter (థామస్ ఉత్తరాన్ని వ్రాయడు)

P.V. : A letter is not written by Thomas (ఉత్తరం థామస్చే వ్రాయబడదు)

C) Interrogative Sentences :

A.V. : Does Thomas write a letter ? (థామస్ ఉత్తరం వ్రాస్తాడా?)

P.V. : Is a letter written by Thomas ? ఉత్తరం థామస్ చే వ్రాయబడుతుందా?

D) Negative Interrogative Sentences :

A.V. : Doesn't Thomas write a letter? (థామస్ జాబు వ్రాయడా?)

P.V. : Isn't a letter written by Thomas? జాబు థామస్చే వ్రాయబడదా?

E) Interrogative Sentences with question words.

A.V. : What do you write? నీవు ఏమి వ్రాస్తావు?

P.V. : What is written by you? ఏమి నీచే వ్రాయబడును?

A.V. : Who writes a letter ? ఎవరు ఉత్తరం వ్రాస్తారు?

P.V. : By whom is letter written ? ఉత్తరం ఎవరిచే వ్రాయబడును?

A.V. : Who doesn't write a letter ? ఎవరు ఉత్తరం వ్రాయరు?

P.V. : By whom isn't a letter written? ఎవరిచే ఉత్తరం వ్రాయబడదు?

A.V. : Why does Thomas write a letter ? థామస్ ఎందుకు ఉత్తరం వ్రాస్తాడు?

P.V. : Why is a letter written by Thomas ? థామస్చే ఉత్తరం ఎందుకు వ్రాయబడదు?

A.V. : Which games do you play? ఏ ఆటలు నీవు ఆడుతావు?

P.V. : Which games are played by you? నీచే ఏ ఆటలు ఆడబడును?

A.V. : How do you like this film ? ఈ సినిమాను నీవు ఎలా ఇష్టపడతావు?

P.V. : How is this film liked by you ? నీచే ఈ సినిమా ఎలా ఇష్టపడబడును?

గమనిక-1 : సకర్మక క్రియలు (Transitive verbs), cognate object గల intransitive verbs Prepositional verbs ని passive voice లోనికి మార్చవచ్చు.

Examples :

1. David wounds John. డేవిడ్ జాన్ని గాయపరచెను.

John is wounded by David జాన్ డేవిడ్ చే గాయపరచబడెను.

2. Edward laughed a hearty laugh ఎడ్వర్డ్ మంచి నవ్వు నవ్వెను

A Hearty laugh was laughed by Edward మంచినవ్వు ఎడ్వర్డ్చే నవ్వబడెను.

3. We shall comply with his request మనం అతని అభ్యర్థనను సమ్మతిద్దాము.

His request will be complied with by us అతని అభ్యర్థన మనచే సమ్మతించబడును.

గమనిక - 2 : కొన్ని అకర్మక క్రియలకు (Intransitive verbs) Preposition ని చేర్చిన సకర్మక క్రియలు (transitive verbs) గా మారును. అప్పుడు దానిని Passive form లోనికి మార్చవచ్చును.

Eg : They laugh at him వారు అతనికేసి నవ్వారు.

He is laughed at by them అతడు వారిచే నవ్వబడెను.

గమనిక - 3 : Do/does రూపాలను Passive voice లో auxiliary verbs గా ఉపయోగించరాదు.

Exercise - 1 : Change the Voice in the following sentences.

1. I eat my breakfast early in the morning.

2. Joseph plays on the flute.

3. Do you like tea ?

4. Do you expect your uncle today?
5. Does he sell soaps?
6. Does she lend money on interest ?
7. What do you like ?
8. Why do you laugh at me ?
9. Who teaches you English ?
10. How do you make it ?
11. Don't spoil this work
12. Shut the window
13. Go away from the class.
14. Pleast post this letter
15. Let them remove the rubbish
16. How do people do such things ?
17. Add some eggs to your menu.
18. Please don't make a noise.
19. The postman does not deliver letters regularly.
20. Don't touch this book.
21. Don't move your lips.
22. Bees gather honey.
23. India produces a great deal of iron and exports it to U.K.
24. Please come here.
25. People speak English all over the world.

2. PAST INDEFINITE TENSE

Active Voice formula : S + V2 + O

Passive Voice formula : N.S + was / were + V3 + by + N.O.

A) Affirmative Sentences :

A.V.: Thomas wrote a letter థామస్ జాబు వ్రాసెను.

P.V. : A letter was written by Thomas. జాబు థామస్చే వ్రాయబడెను.

B) Negative Sentences :

A.V.: Thomas did not write a letter థామస్ జాబు వ్రాయలేదు.

P.V. : A letter was not written by Thomas జాబు థామస్చేవ్రాయ బడలేదు.

C) Interrogative sentences :

A.V.: Did Thomas write a letter? థామస్ జాబు వ్రాశాడా?

P.V. : Was a letter written by Thomas ? థామస్చే జాబు వ్రాయబడినదా?

D) Negative Interrogative Sentences :

A.V.: Didn't Thomas write a letter ? థామస్ జాబు వ్రాయలేదా?

P.V. : Wasn't a letter written by Thomas ? జాబు థామస్చే వ్రాయబడలేదా?

E) Interrogative Sentences with question words :

A.V. : What did she write : ఆమె ఏమి వ్రాసెను?

P.V. : What was written by her ? ఆమెచే ఏమి వ్రాయబడెను?

A.V. : Who rang the bell ? గంట ఎవరు కొట్టారు?

P.V. : By whom was the bell rung ? ఎవరిచే గంట కొట్టబడినది?

A.V. : Where did you place the box ? నీవు ఎక్కడ పెట్టెను ఉంచావు?

P.V. : Where was the box placed by you? నీచే పెట్టె ఎక్కడ ఉంచబడింది?

A.V. : Why did you sell your bicycle ? నీవె నీ సైకిల్ను ఎందుకు అమ్మావు?

P.V. : Why was your bicycle sold by you ? నీవు సైకిల్ ఎందుకు అమ్మబడింది?

A.V. : Whom did you call ? నీవు ఎవరిని పిలిచావు?

P.V. : Who was called by you ? నీవె ఎవరు పిలువబడ్డారు?

A.V. : How did the policeman catch the thief ? పోలీసు దొంగను ఎలా పట్టుకున్నాడు?

P.V. : How was the thief caught by the policeman ? దొంగ పోలీసుచే ఎలా పట్టుకోబడ్డాడు?

గమనిక : "Did" అను క్రియా పదమును passive voice నందు auxiliary verbగా ఉపయోగించరాదు.

Exercise - 2: Change the following sentences into passive voice :

1. I finished the work half an hour ago.
2. The dentist pulled out one of my teeth yesterday.
3. Did the hunter shoot the lion ?
4. Did you do it?
5. Did they invite you?
6. Why did you take the pen?
7. Where did you find her ?
8. Did he mend your chappals well?
9. What did she tell you yesterday?
10. Why did you punish him ?
11. Who drew the picture on the blackboard?
12. Did you complete your home work?

13. Did you use this shirt ?
14. I didn't tell anything
15. Who laghed at this woman?

3. FUTURE INDEFINITE TENSE

Active voice రూపము : S + shall / will + V¹ + O

Passive Voice : N.S. + shall / will + be + V³ + by + N.O.

A) Affirmative sentences :

A.V. : Thomas will write a ltter. థామస్ జాబు వ్రాస్తాడు.

P.V. : A letter will be written by Thomas జాబు థామస్చే వ్రాయబడును.

B) Negative Sentences :

A.V. : Thomas will not write a letter థామస్ జాబు వ్రాయడు?

P.V. : A letter will not be written by Thomas జాబు థామస్చే వ్రాయబడదు.

C) Interrogative Sentences :

A.V. : Will Thomas write a letter ? థామస్ జాబు వ్రాస్తాడా?

P.V. : Will a letter be written by Thomas ? జాబు థామస్చే వ్రాయబడదా?

D) Negative Interrogative Sentences :

A.V. : Won't Thomas write a letter ? థామస్ జాబు వ్రాయదా?

P.V. : Won't a letter be written by Thomas ?

E) Interrogative sentences with question words :

A.V. : Who will write a letter?

P.V. : By whom will a letter be written ?

A.V. : When will Thomas write a letter ?

P.V. : When will a letter be written by Thomas ?

Exercise - 3 : Change the Voice in the following sentences

1. I shall see her tomorrow.
2. Someone will do it tomorrow.
3. They will arrange everything in time
4. I shall examine the proposal carefully.
5. I will reach Bombay tomorrow
6. Will he visit London ?
7. What shall I do?

8. Shall I make a doll for you ?
9. When will he begin the work?
10. When will you return the money?
11. You will not do such a thing?
12. Who will get the first rank?
13. Who will tell you the answer?
14. The police will arrest the culprit
15. The officer will give you the certificate.

4. PRESENT CONTINUOUS TENSE

Active voice formula : S + am / is / are + V^{ing} + O

Passive voice formula : N.S. + am / is / are + being + V³ + by + N.O.

a) Affirmative sentences :

A.V. : Thomas is writing a letter థామస్ జాబు వ్రాస్తున్నాడు.

P.V. : A letter is being written by Thomas జాబు థామస్ చే వ్రాయబడుచున్నది.

b) Negative Sentences :

A.V. : Thomas is not writing a letter థామస్ జాబు వ్రాయుటలేదు.

P.V. : A letter is not being written by Thomas జాబు థామస్ చే వ్రాయబడుట లేదు.

c) Interrogative sentences :

A.V. : Is Thomas writing a letter ? థామస్ జాబు వ్రాస్తున్నాడా?

P.V. : Is a letter being written by Thomas ? జాబు థామస్ చే వ్రాయబడుతున్నదా?

d) Negative Interrogative sentences :

A.V. : Isn't Thomas writing a letter ? థామస్ జాబు వ్రాయుటలేదా?

P.V. : Isn't a letter being written by Thomas ? జాబు థామస్ చే వ్రాయబడుటలేదా?

e) Interrogative sentences with Question words :

A.V. : Who is writing a letter? ఎవరు జాబు వ్రాస్తున్నారు?

P.V. : By whom is a letter being written ? ఎవరిచే జాబు వ్రాయబడుచున్నది?

A.V. : Why is Thomas writing a letter? థామస్ జాబు ఎందుకు వ్రాస్తున్నాడు?

P.V. : Why is a letter being written by Thomas ? జాబు ధామన్‌చే
ఎందుకు వ్రాయబడుచున్నది?

Exercise - 4 : Change the voice in the following sentences :

1. They are playing cricket
2. She is combing her hair
3. Are you watering the plants ?
4. They are holding a meeting this evening
5. The farmer is ploughing the field
6. She is reading a newspaper.
7. She is milking the cow
8. She is not making tea at present
9. He is writing a letter
10. Someone is doing the work
11. What are you doing?
12. They are watching you carefully.
13. They are painting the wall white.
14. The government is spending too little money on roads.
15. They are carrying the injured player off the field.

5. PAST CONTINUOUS TENSE

Active voice formula : S + was/were + V^{ing} + O

Passive voice formula : N.S. + was/were + being + V³ + by + N.O.

a) Affirmative sentences :

A.V. : Thomas was writing a letter. ధామన్ జాబు వ్రాస్తూ ఉండెను.

P.V. : A letter was being written by Thomas. జాబు ధామన్‌చే
వ్రాయబడుతూ ఉండెను.

b) Negative Sentences :

A.V. : Thomas was not writing a letter ధామన్ జాబు వ్రాస్తూ ఉండలేదు.

P.V. : A letter was not being written by Thomas జాబు ధామన్‌చే వ్రాస్తూ
ఉండబడలేదు.

c) Interrogative sentences :

A.V. : Was Thomas writing a letter ? ధామన్ జాబు వ్రాస్తూ ఉండెనా?

P.V. : Was a letter being written by Thomas ? జాబు ధామన్‌చే వ్రాస్తూ
ఉండబడెనా?

d) Negative Interrogative sentences :

A.V. : Wasn't Thomas writing a letter ? థామస్ జాబు వ్రాస్తూ ఉండలేదా?

P.V. : Wasn't letter being written by Thomas ? జాబు థామస్చే వ్రాస్తూ ఉండబడలేదా?

e) Interrogative sentences with Question words :

A.V. : Who was writing a letter ? ఎవరు జాబు వ్రాస్తూ ఉండెను?

P.V. : By whom was a letter being written ? ఎవరిచే జాబు వ్రాస్తూ ఉండబడెను?

A.V. : When was Thomas writing a letter ? థామస్ ఎప్పుడు జాబు వ్రాస్తూ ఉండెను?

P.V. : When was a letter being written by Thomas ? జాబు థామస్చే ఎప్పుడు వ్రాస్తూ ఉండబడెను?

Exercise - 5 : Change the voice in the following sentences :

1. He was making a kite for his son.
2. She was not watering the plants
3. She was not reading the book.
4. They were flattering you
5. She was reading a novel when I went there
6. David was clearing some stones
7. The workman were repairing the road.
8. He was not watching the T.V.
9. The doctor was examining the patients.
10. The policeman was chasing the thief.

6. PRESENT PERFECT TENSE

Active voice formula : S + has/have + V³ + O

Passive voice formula : N.S. + has/have + been + V³ + by + N.O.

a) Affirmative sentences :

A.V. : Thomas has written a letter థామస్ జాబు వ్రాశాడు.

P.V. : A letter has been written by Thomas. జాబు థామస్చే వ్రాయబడెను.

b) Negative sentences :

A.V.: Thomas has not written a letter థామస్ జాబు వ్రాయలేదు.

P.V.: A letter has not been written by Thomas జాబు థామస్ చే వ్రాయబడలేదు.

c) Interrogative sentences :

A.V.: Has Thomas written a letter ? థామస్ జాబు వ్రాశాడా?

P.V.: Has a letter been written by Thomas ? జాబు థామస్ చే వ్రాయబడెనా?

d) Negative Interrogative sentences :

A.V.: Has not Thomas written a letter ? థామస్ జాబు వ్రాయలేదా?

P.V.: Has not a letter been written by Thomas ? జాబు థామస్ చే వ్రాయబడలేదా?

e) Interrogative sentences with Question words :

A.V.: Who has written a letter ? ఎవరు జాబు వ్రాశారు?

P.V.: By whom has a letter been written ? ఎవరిచే జాబు వ్రాయబడెను?

A.V.: Why has Thomas written a letter ? థామస్ ఎందుకు జాబు వ్రాసెను?

P.V.: Why has a letter been written by Thomas ? జాబు థామస్ చే ఎందుకు వ్రాయబడెను?

Exercise-6 : Change the Voice in the following sentences :

1. I have never cheated you.
2. He has completed the work.
3. Have you started the work?
4. Has she corrected the reports?
5. I have taken breakfast
6. You have not done your duty
7. He has forgiven me
8. I have invited all my friends
9. I have warned you many times
10. Has anyone investigated it?
11. They have postponed the function for a week
12. Somebody has put out the light.
13. Why have they removed the photo ?

14. Someone has stolen her necklace
15. I have used this pen only once.

7. PAST PERFECT TENSE

Active voice formula : S + had + V³ + O

Passive voice formula : N.S. + had + been + V³ + N.O.

a) Affirmative sentences :

A.V.: Thomas has written a letter థామస్ జాబు వ్రాసెను.

P.V.: A letter has been written by Thomas. జాబు థామస్ చే వ్రాయబడెను.

b) Negative sentences :

A.V.: Thomas had not written a letter థామస్ జాబు వ్రాయలేదు.

P.V.: A letter had not been written by Thomas జాబు థామస్ చే వ్రాయబడలేదు.

c) Interrogative sentences :

A.V.: Had Thomas written a letter ? థామస్ జాబు వ్రాసెనా?

P.V.: Had a letter been written by Thomas ? జాబు థామస్ చే వ్రాయబడెనా?

d) Negative Interrogative sentences :

A.V.: Hadn't Thomas written a letter ? థామస్ జాబు వ్రాయలేదా?

P.V.: Hadn't a letter been written by Thomas ? జాబు థామస్ చే వ్రాయబడలేదా?

e) Interrogative sentences with Question words :

A.V.: Who had written a letter ? ఎవరు జాబు వ్రాసెను?

P.V.: By whom had a letter been written ? ఎవరిచే జాబు వ్రాయబడెను?

A.V.: Where had Thomas written a letter ? థామస్ ఎక్కడ జాబు వ్రాసెను?

P.V.: Where had a letter been written by Thomas ? జాబు ఎక్కడ థామస్ చే వ్రాయబడెను?

Exercise-7 : Change the Voice in the following sentences :

1. Had they decided anything?
2. He had not punished her

3. You had abused her
4. He had not purchased books
5. I had already solved all the sums
6. I had already seen the film
7. She had insulted you many times
8. He had not stolen the necklace
9. We had bribed the clerk
10. He had bribed the clerk
11. I had forgotten the home-work notes
12. Gandhiji had eaten his last meal at 4.30 p.m. in Birla House
13. He had written a letter and she had answered it.
14. Jesse owens had set the world record in Long Jump.
15. My mother had cleaned my shoes.

8. FUTURE PERFECT TENSE

Active voice formula : S + shall/will + have + V³ + O

Passive voice formula : N.S. + shall / will + have + been + V³ + by + N.O.

a) Affirmative sentences :

A.V.: Thomas will have written a letter థామస్ జాబు వ్రాయును.

P.V.: A letter will have been written by Thomas. జాబు థామస్చే వ్రాయబడును.

b) Negative sentences :

A.V.: Thomas will not have written a letter థామస్ జాబు వ్రాయడు.

P.V.: A letter will not have been written by Thomas జాబు థామస్చే వ్రాయబడదు.

c) Interrogative sentences :

A.V.: Will Thomas have written a letter ? థామస్ జాబు వ్రాస్తాడా?

P.V.: Will a letter have been written by Thomas ? జాబు థామస్చే వ్రాయబడుతుందా?

d) Negative Interrogative sentences :

A.V.: Won't Thomas have writing a letter ? థామస్ జాబు వ్రాయదా?

P.V.: Won't a letter have been written by Thomas ? జాబు థామస్చే వ్రాయబడుటలేదా?

e) Interrogative sentences with Question words :

A.V. : Who will written a letter ? ఎవరు జాబు వ్రాస్తారు?

P.V. : By whom will have a letter been written ? ఎవరిచే జాబు వ్రాయబడుతుంది?

A.V. : When will Thomas have written a letter ? ఎప్పుడు థామస్ జాబు వ్రాస్తాడు?

P.V. : When a letter have been written by Thomas ? ఎప్పుడు జాబు థామస్చే వ్రాయబడుతుంది?

Exercise-8 : Change the Voice in the following sentences :

1. She will have helped me.
2. I will have eaten breakfast before you come
3. She will have completed her work by noon.
4. I shall have learnt my lesson before he comes
5. I shall have booked the tickets before the train arrives.
6. You will have mended the shoes before ten.
7. You will have finished this job before evening
8. You will have reached your house before the sunrise
9. I shall have cut my hair before you come.
10. You shall have arranged everything before the guests arrive

9. WITH MODAL AUXILIARIES

Active voice formula : S + Modal + V + O

Passive voice formula : N.S. + Modal + be + V³ + by + N.O.

Examples :

1) You should send a telegram నీవు టెలిగ్రామ్ పంపాలి.

A telegram should be sent by you టెలిగ్రామ్ నీచే పంపబడాలి.

2) We can build a new house మేము ఒక క్రొత్త ఇల్లు కట్టగలము.

A new house can be built by us ఒక క్రొత్త ఇల్లు మాచే కట్టబడగలదు.

3) I could not lift this load ఈ బరువును నేను ఎత్తలేను.

This load could not be lifted by me ఈ బరువు నాచే ఎత్తబడలేదు.

4) You may open your book నీవు నీ పుస్తకాన్ని తెరువవచ్చును.

Your book may be opened by you. నీ పుస్తకము నీచే తెరువబడవచ్చును.

5) You must not write on the walls నీవు గోడల మీద వ్రాయరాదు.

The walls must not be written on by you నీచే గోడల మీద వ్రాయబడరాదు.

6) We ought to love our neighbours మనము మన పొరుగు వారిని ప్రేమించాలి.

Our neighbours ought to be loved by us మన పొరుగువారు మనచే ప్రేమించబడాలి.

గమనిక 1 : పైన ఉదహరించిన వాక్యములు Future Indefinite ను పోలి ఉంటాయి.

గమనిక 2 : పై వాక్యములను అవసరమైతే ఇంతకు ముందు ఇచ్చిన వాక్యముల మాదిరిగా Negative, Interrogative, Negative Interrogative, Interrogative with question words రకములలోనికి మార్చుకొని వాటి Passive voice రూపములను వ్రాయవచ్చును.

Active Voice	Passive Voice
We can build a new house	A new house can be built by us ?
We cannot build a new house	A new house cannot be built by us?
Can we build a new house ?	Can a new house be built by us?
Can't we build a new house ?	Can't a new house be built by us?
Who can build a new house?	By whom can a new house be built?
When can we build a new house?	When can a new house be built by us?
When can we build a new house?	Where can a new house be built by us?

Exercise : Change the following sentences into passive voice.

1. She cannot speak Tamil.
2. We should respect elders.
3. Who can do this sum ?
4. My father may punish me for my failure
5. He can not speak such words
6. Policemen must hand over the weapons
7. You can keep it as long as you like
8. You should give up smoking
9. Passengers should not throw away their tickets.
10. People must not leave the articles in the hall.

10. VERBS CONTAINING TWO OBJECTS

రెండు objects ని Verb కలిగియున్నప్పుడు Passive Voice రూపములో అందులో ఏ object ని అయిననూ New Subject గా మార్చవచ్చును. అయితే సాధారణంగా indirect object నే New Subject గా మార్చడం ఆనవాయితీ. ప్రాణులను Indirect Objects గాను, నిర్జీవులను Direct objects గాను పరిగణించాలి.

Example :

Stephen teaches us Psychology. స్టీఫెన్ మాకు సైకాలజీ బోధిస్తాడు.

We are taught Psychology by Stephen (Indirect object) మేము స్టీఫెన్ చేత సైకాలజీ బోధించబడతాము.

Psychology is taught us by Stephen (Direct Object) సైకాలజీ స్టీఫెన్ చే మాకు బోధించబడుతుంది.

Exercise : Change the following sentences into passive Voice.

1. She gave me a present
2. We elected him president
3. He told me a story
4. I bought you a calculator
5. The party will offer you a seat
6. She gave the beggar a rupee
7. He offered me a chair
8. I gave her a gift
9. The people made him king
10. He painted the car blue.

11. IMPERATIVE SENTENCES (ఆజ్ఞా సూచక వాక్యములు)

1. **Commands (ఆజ్ఞలు) :**

Active Voice form : V⁰ + object

Passive Voice form : Let + New Subject + be (not) + V³

గమనిక : Imperative sentences నందు "object ఉన్న యెడల" passive Voice లో వాక్యమును Let తో ప్రారంభించాలి.

Let is always followed by an objective case

Examples :

Active Voice	Passive Voice
Bring the table here	Let the table be brought here
Eat this fruit	Let this fruit be eaten
Open the door	Let the door be opened
Close Your eyes	Let your eyes be closed
Call in the doctor	Let the doctor be called in.

2. Advices, orders, requests :

Active Voice form : V⁰ + adverb

Passive Voice form : You are + advised / ordered / requested + to + V⁰ + adverb

గమనిక : Imperative sentences నందు **object** లేని యెడల దానిని passive voice రూపములోనికి మార్చునపుడు వాక్యమును "you are advised అనిగాని, "you are ordered అనిగాని లేదా You are requested (please, kindly అను మాటలున్నచో) గాని ప్రారంభించాలి.

Examples :

Active Voice	Passive Voice
Work hard	You are requested to work hard
Get out of my sight	You are ordered to get out of my sight
Enter by the front door	You are requested to enter by the front door
Please read it for me	You are requested to read it for me.
Please post this letter	You are requested to post this letter.
Please wait for me	You are requested to wait for me.
Please lend me your scooter	You are requested to lend me your scooter.
Kindly help her	You are requested to help her
Kindly grant me six days leave	You are requested to grant me six days leave
Kindly type this letter	You are requested to type this letter.

3. Let తో ప్రారంభమగు వాక్యములు :

Active Voice formula : Let + Subject + V⁰ + object

Passive Voice formula : Let + N.S. + be + V³ + by + New object

Examples :

Active Voice	Passive Voice
Let me solve the sum	Let the sum be solved by me
Let her sing a song	Let a song be sung by her
Let Mary do this	Let this be done by Mary
Let me help him	Let him be helped by me
Let us not wear tight clothes	Let tight clothes not worn by us

4. Negative sentences : (వ్యతిరేకార్థ వాక్యములు)

Active Voice formula : Do not (never) + V⁰ + object

Passive Voice formula : Let + N.S. + be + not + V³

Examples :

Active Voice	Passive Voice
Don't hate any body	Let nobody be hated
Don't pluck flowers	Let flowers be not plucked
Don't beat him	Let him be not beaten.
Never waste time	Let time be never wasted
Never leave the door unlocked	Let door be never left unlocked
Never eat this	Let this be never eaten

12. INFINITIVES

Active Voice form : to + V⁰

Passive Voice form : to + be + Past Participle (to + V⁰)

Examples :

There is no room to let	There is no room to be let.
It is time to call the roll	It is time for the roll to be called
We hear that man is mortal.	It is heard that man is mortal
Women like men to later them	Women like to be flattered by men
I expect him to do the work	I expect the work to be done by him
I want to buy a radio	I want a radio to be bought
Tell him to go home	Let him be told (by you) to go home
He is to invite me	I am to be invited by him.
She had to help me	I had to be helped by her.

Exercise : Change the following sentences into passive voice

It is time to eat this fruit

It is time to close the shop

I expect to finish it by tomorrow

You ought to pay the bill

13. Verb + Preposition / adverb combination

గమనిక : "Preposition / adverb (ial)" అను మాట(లు) Verb ప్రక్కనే ఉంచాలి.

Eg : She looked at the wall poster.

The wall poster as looked at by her.

Exercise : Change the following sentences into passive voice

1. Water flows over the lawn
2. She looks after the baby well.
3. I laughed away her warning.
4. They threw away many chances.
5. I will write off all your debts.

14. Without "By"

సాధారణంగా దిగువ చూపిన Verbs ప్రత్యేక Preposition ను Passive Voice లో గ్రహిస్తాయి. by ని గ్రహించవు.

1. alarmed at	9. obliged to
2. annoyed at	10. Covered with
3. astonished at	11. disgusted with
4. surprised at	12. displeased with (a person at something)
5. Vexed at (something)	13. Offended with (a person at something)
6. worried at	14. Overcast with
7. Contained in	15. Pleased with (a person at something)
8. Known to	16. satisfied with.

Examples :

Active Voice	Passive Voice
He pleases me	I am pleased with him
Snow covered the fields	The fields were covered with snow
Do you know my brother?	Is my brother known to you?
Does this book interest you ?	Are you interested in this book?
Your rude behaviour vexes me	I am vexed at your rude behaviour
Your success rejoices me	I am rejoiced at your success
This news will alarm everybody	Every body will be alarmed at this news
This tin contains biscuits	Biscuits are contained in this tin

15. Into Active Voice

Passive Voice రూపమును Active Voice రూపము లోనికి మార్చుటకు "Active Voice రూపమును Passive Voice రూపములోనికి మార్చు సూత్రము" లన్నీ రివర్స్ అవుతాయి.

DIRECT & INDIRECT NARRATION

Direct & Indirect Speech ని నేర్చుకోవలసిన ఆవశ్యకత ఏమిటి?

ఆంగ్ల సంభాషణ (English Conversation) నందే గాక రేడియో మరియు టెలివిజన్లు ప్రసారం చేసే - వార్తలందు, వార్తా పత్రికలందు, ఉపన్యాసములందు, వ్యాసరచన (Essay Writing) లోను, లేఖరచన (Letter Writing) లోను Direct & Indirect Speech ని విశేషంగా ఉపయోగించుట వలన దీనిని గురించి క్షుణ్ణంగా నేర్చుకోవడం తప్పనిసరి.

ఇతరులు మనతో చెప్పిన విషయాన్ని వేరొక వ్యక్తితో రెండు పద్ధతులలో తెలుపవచ్చును. అవి. 1) Directly 2) Indirectly.

I. Directly (ప్రత్యక్షంగా) : ఈ పద్ధతిని Direct Speech అని గాని, Direct Narration అని గాని, Direct form అని గాని, Direct reporting అనిగాని, లేదా oratio recta అనిగాని పిలువవచ్చును.

II. Indirectly (పరోక్షంగా) : ఈ పద్ధతిని Indirect Speech అని గాని, Indirect

Narration అనిగాని, Indirect form అని గాని Indirect reporting అనిగాని, Oblique speech అనిగాని లేదా Oratio Obliqua అనిగాని పిలువవచ్చును.

I. DIRECT SPEECH : (ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చెప్పట) :

ఒక వ్యక్తి పలికిన మాటలను యధాతథము (as it is) గా అనగా ఉన్నది ఉన్నట్లు (exactly; word for word, verbatim) గా తిరిగి చెప్పటను "Direct speech (ప్రత్యక్ష లేదా ముఖాముఖి సంభాషణ)" అంటారు. వ్రాయునపుడు ఈ మాటలను అనగా Speaker's Statement ని ప్రత్యేకించి చూపుటకు Inverted Commas (double "... లేదా Single' ...) మధ్య ఉంచుతారు. Inverted Commas ని Quotation marks లేదా speech marks అని కూడా వ్యవహరిస్తారు.

Direct Speech contains the actual words of the original speaker/ While writing these words are enclosed in inverted commas.

Example : Stella said to me, "I am reading a book".

స్టెల్లా నాతో చెప్పెను, "నేను పుస్తకమును చదువుతున్నాను."

Parts of Direct Speech : Direct Speech నందు 2 భాగములు గలవు.

1. Reporting part (ing part) : Stella said to me
2. Reported part (ed part) : "I am reading a book".

1. Reporting part (ING part) : 1) ఈ భాగము "ఎవరు ఎవరితో చెప్పెనో" తెలుపుతుంది. పై Example నందు - ఎవరు ఎవరితో చెప్పెను? స్టెల్లా నాతో చెప్పెను. (Stella said to me) కనుక ఇది Reporting Part. దీనినే Reporting Caluse. అనిగాని Main Clause అనిగాని Dialogue guide అని గాని పిలువవచ్చును.

2) సాధారణంగా ఈ భాగము Inverted Commas వెలుపల గాని (He said, "I like it." లేదా "She is coming this week" says John) మధ్యలో ("Your information." I replied "is out of date".) గాని ఉంటుంది. 3) ఇందు Speaker (వక్త. చెప్పెడివాడు) subject గాను, Hearer (శ్రోత, వినెడి వ్యక్తి) Object గాను ఉండును. 4) Reporting part లోని Verb (said) ను Reporting or introductory verb" అని. Subject (Stella) ని, "Reporting Subject" అని, Object (me) ని "Reporting Object" అని అంటారు.

Reporting Part : Stella said to me

The Reporting or leading verb : said (to)

The Reporting Subject (The Speaker) : Stella

The Reporting Object (The person spoken to) : me

1. Reported Part (ED part) :

1) Inverted commas మధ్యలో నున్న వాక్యమును Reported part అంటారు. ఇది Original Speaker యొక్క exact words ని తెలుపును. 2) Reported part ని Indirect Speech లోనికి మార్చినపుడు అది subordinate clause (Noun clause or that clause) గా మారిపోతుంది దీనినే Reported clause అని పిలువవచ్చును. 3. Reporting part, Reported part ల మధ్య “కామా” ఉండుట వలన అవి ఒకదాని నుండి ఒకటి వేరు చేయబడి ఉంటాయి. (John said to me, "When are you going") 4. Reported part లోని మొదటి పదము capital letter తో ప్రారంభమవుతుంది. (He said, "Get out of the house". 5) Reported part లోని verb (am reading) ని "Reported verb" అని, Subject (I) ని "Reported Subject" అని, object (a book) ని "Reported object" అని అంటారు. 6) Reported part లోని వాక్యము ఏ tense లోనైననూ, ఏ రూపంలోనైననూ (assertive, Interrogative, Imperative or exclamatory) ఉండవచ్చు.

Assertive : Mary said. "I have forgotten to switch off the light"

Interrogative : John said, "Where did you buy this book?"

Imperative : I said to the boys, "Don't do it"

Exclamatory : The driver said, "How luck I am!"

Conditional clause : Jones said, "If I had some flour I could make a cake".

II. INDIRECT SPEECH : ఒక వ్యక్తి మరొక వ్యక్తితో మాట్లాడిన అది Direct Speech అవుతుంది. కాని వీరిలో ఒకడు తాను మాట్లాడిన లేదా విన్న మాటలను గాక దాని సారాంశమును మాత్రమే చెబితే అది Indirect Speech అవుతుంది.

Indirect Speech ని Reported Speech అని పిలువడం సమంజసంగా ఉంటుందని వ్యాకరణ పండితులు పేర్కొన్నారు.

Indirect Speech gives the substance of the speaker's actual words.

Eg : Stella told me that she was reading a book

(స్టెల్లా నాతో తాను పుస్తకాన్ని చదువుతున్నానని చెప్పింది.)

గమనిక : Direct Speech ని మూడు విధములుగా మార్చి వ్రాయవచ్చును.

1. వక్త తనంతట తానే చెప్పుట (by the speaker himself)
2. విన్నవారిలో ఒకడు చెప్పుట (by one of the audience to whom the speech was delivered)
3. వేరొక పరాయి వ్యక్తి చెప్పుట (by an outsider)

Direct : The teacher said, "Boys, keep quiet.
టీచర్ చెప్పెను. "బాలారూ, నిశ్శబ్దంగా ఉండండి."

Indirect : 1. I ordered the boys to keep quiet.
(నేను పిల్లల్ని నిశ్శబ్దంగా ఉండమని ఆజ్ఞాపించాను)
2. Our teacher ordered us to keep quiet.
(మా టీచర్ మమ్మల్ని నిశ్శబ్దంగా ఉండమని ఆజ్ఞాపించింది.)
3. The teacher ordered the boys to keep quiet.
(టీచర్ పిల్లల్ని నిశ్శబ్దంగా ఉండమని ఆజ్ఞాపించింది)

EXERCISE - 1 : ఉదాహరణలో మాదిరిగా దిగువ వాక్యములను చూపండి.

Eg : a) The speaker : **He**

b) The person spoken to : **me**

c) The Reporting verb : **said (to)**

d) The Reported verb : **shall meet**

e) The Reported part : **I shall meet you at the station.**

1. John said to his friend, "I am going to school"
2. I said to the boys "Go to school".
3. My father said to me, "When will you be back?"
4. She said to the boy, "Thank you".
5. George said to me, "My mother is in the hospital"
6. Thomas said to me "When did the train arrive?"
7. I said, "I want a cup of coffee, mother"
8. Paul said to his friend "When did you finish the work?"
9. Nelson said to me "Where did the accident happen?"
10. Walker said to her "Where did you buy this book?"

I. Statements (Assertive Sentences)

Direct Speech లో నున్న వాక్యమును Indirect speech లోనికి మార్చునపుడు సాధారణంగా ఈ క్రింది మార్పులను చేయవలెను.

1. Change of reporting verb
2. Punctuation Marks.
3. Pronouns
4. Tense of the verb in the Reported part
5. Pointer words (words referring to nearness in terms of time)

1. Change of Reporting Verb

- a) Says to అను reporting verb కర్మ (object) ను కల్గియున్న యెడల Indirect speech లో అది tells గాను, "said to" అయిన యెడల "told" గాను మారుతుంది.

Examples :

Mary **says to** them, "You are late by one hour".

Mary **tells** them that they are late by one hour.

John **said to** me, "You are tall and slim".

John **told** me that I was tall and slim.

- b) Reporting verb తో object లేని యెడల ఏ మార్పు చేయరాదు.

Edward **says**, "I need some money".

Edward **says** that he needs some money.

- c) Reported part లో ఉన్న వాక్య రకము (remark, promise or threat) ను బట్టి reporting verb ని మార్చవలెను.

Remark : Scott said, "Paul is lazy".

Scott **remarked** that Paul was lazy.

Promise : Nelson said, "I will help her".

Nelson **promised** that he would help her.

Threat : Henry said, "I will kill her."

Henry **threatened** that he would kill her.

2. Change of Punctuation Marks

- a) **No Comma** : Direct Speech లోని Reporting Part, Reported Part ల మధ్యనున్న Comma (కామా)ను తొలగించాలి.

- b) **No inverted Commas** : Reported part నకు యిరువైపుల వున్న Inverted Commas ని తొలగించి "that" అను Conjunction ని ముందు ఉంచిన అది Subordinate clause గా మారి Reporting verb నకు object వలె పనిచేయును. Spoken English లో that ని తొలగించవచ్చును.

- c) **Full-Stop only** : Reported part లో నున్న వాక్యమును బట్టి "? , !" వంటి గుర్తులున్నచో అవి Indirect Speech లో Full stop గా మారును. ఎందుకనగా Direct Speech లోని Reported part నందున్న వాక్యము ఏ రకమైనదైననూ అది Indirect Speech లో Assertive sentence గా మారుతుంది కనుక.

3. Change of pronouns :

a) **First person pronouns** : Reporting part లో వున్న Pronoun ఏ Person లో అయితే వుంటుందో, First person లో వున్న Reported part లోని "pronoun" ని కూడా అదే person లోనికి మార్చాలి.

Examples :

1. *I* say "*I* have lost my pen"

I say that *I* have lost my pen.

2. *You* say, "*I* have not stolen the pen."

You say, that *you* have not stolen the pen.

3. *He* says, "*I* am glad to be here this evening".

He says that *he* is glad to be there that evening.

4. *She* says, "*I* am going to wash *my* hair."

She says that *she* is going to wash *her* hair.

b) **Second person pronouns** : Reporting part లో object గా వున్న pronoun ఏ person లో అయితే వుంటుందో, "Second person లో వున్న Reported part లోని pronoun" ని కూడా అదే person లోనికి మార్చాలి.

Examples :

1. Jones says to *me* "*You* must study hard for the test."

Jones tells *me* that *I* must study hard for the test.

2. Machin says to *you*, "*You* must not neglect *your* work."

Machin tells *you* that *you* must not neglect *your* work.

3. Mary says to *him*, "*You* should increase *your* vocabulary."

Mary tells *him* that *he* should increase *his* vocabulary.

4. Kim says to *her* "*You* should always try to be punctual."

Kim tells *her* that *she* should always try to be punctual."

5. Martin says to *them*, "*You* are late by one hour".

Martin tells *them* that *they* are late by one hour.

C) Reported part లో third person pronouns (he, she, it, they) ఉంటే Indirect Speech లో వాటిని మార్చరాదు.

Examples :

1. John says to me, "She is searching for the lost pen."
John tells me that she is searching for the lost pen.
2. Lucy says to me, "They are interested in collecting stamps."
Lucy tells me that they are interested in collecting stamps.
3. I said, "He planted this tree ten year ago".
I said that he had planted that tree ten years before.

D) Reported part లోని 'We' అను pronoun ఈ క్రింది సందర్భములందు Indirect speech లో మారదు.

- i) మానవులందరికి సంబంధించి చెప్పునపుడు.
He said, "We are all mortals."
He said that we are all mortals
- ii) వక్త (speaker) తో బాటు శ్రోత (hearer) కు కూడా అన్వయించి చెప్పు సందర్భములో
She said, "We must not open other people's letters".
She said that we must not open other people's letters.

4. Change of Tense

- a) **No change of tense** : Reporting verb ఈ క్రింది tenses లో ఉంటే reported verb యొక్క Tense ని మార్చరాదు.
- a) present Indefinite c) Present perfect
b) Present Continuous d) Future Indefinite

Examples :

1. Lee says, "I am looking for my umbrella".
Lee says that he is looking for his umbrella.
2. Henry is saying, "I have lost my pen."
Henry is saying that he has lost his pen.
3. Miller has just said to me, "I want a glass of water".
Miller has just told me that he wants a glass of water.

4. Moses will say, "I like it."

Moses will say that he likes it.

b) No change of tense : Reporting verb-past tense లో వున్నప్పుడు reported verb-present tense లో వుంటే దానిని pastగా మార్చాలి. కాని reported part లోని వాక్యం.

1. ఒక ప్రపంచ సత్యము (a universal fact) ను తెలుపుతున్ననూ,

2. ఒక అలవాటుగా జరిగేడి పని (habitual action) ని తెలుపుతున్ననూ,

3. ఇష్టాయిష్టాలు (likings and dislikings) ను తెలుపుతున్ననూ,

4. భావోద్ద్రేక అనుభూతుల (emotional feelings) ను తెలుపుతున్ననూ,

5. పరిస్థితి (situation) మారకున్ననూ - reported verb యొక్క present tense రూపాన్ని మార్చనవసరం లేదు.

Examples :

1. The teacher said, "Water boils at 212°F at sea level."

The teacher said (that) water boils at 212°F at sea level.

2. David said, "She writes with here left hand".

David said that she writes with her left hand.

3. Joseph said, "I like music."

Joseph said that he likes music."

4. Mary said, "I love the poor very much."

Mary said that she loves the poor very much.

5. Thomas said to me, "My wife is ill."

Thomas told me that his wife is ill.

c) No change of tense : Reporting verb-past tense లో ఉన్ననూ past perfect tense లో వున్న reported verb ని మార్చనవసరము లేదు.

Past perfect tense - Past perfect tense (No change)

Eg : My father said, "You had promised to give up drinking".

My father said that I had promised to give up drinking.

d) No change : Future idea ని తెలుపుటకు వాడబడిన present continuous tense నందు మార్పు ఉండదు.

Eg : Edward said, "I am playing cricket this evening."

Edward said that he is playing cricket this evening."

రెండు past actions ఒకే సమయంలో జరిగినచో tense ని మార్చనవసరం

లేదు. కాని ఆ రెండు past actions భిన్న సమయాలలో జరిగినచో Past Indefinite ని past perfect గా మార్చాలి.

Exercise :

1. Lucy said, "John was typing when I went to see him."
Lucy said that John was typing when she went to see him
2. Moses said, "I saw her once before this."
Moses said that he had seen her once before.

f) No change in verb : should, would, could, might, must, ought to, used to, had better అను helping verbs ను కలిగిన reported verb నందు మార్పు ఉండదు.

Examples :

1. The teacher said, "The boy must apologise to the C.P.L."
The teacher said that the boy must apologise to the C.P.L.
2. Mary said, "The children had better go to bed early"
Mary said that the children had better go to bed early.
3. The visitor said, "I would like to take some photographs".
The visitor said that he would like to take some photographs.
4. But Lee said, "I would like to help the poor, but I can't"
Lee said that he would have liked to help the poor but he couldn't

g) Change of tense : Reporting verb గనుక past tense లో ఉంటే re-ported verb సంబంధిత past tense లోనికి మారును.

Present Indefinite	becomes	Past Indefinite
Present continuous	becomes	Past continuous
Present perfect	becomes	Past perfect
Present perfect continous	becomes	Past perfect continuous

Examples :

1. Gordon said to me, "I **want** your pen"

Gordon told me that he **wanted** my pen

2. John said, "I **am doing** some important work"

John said that he **was doing** some important work.

3. George said, "I **have lost** my pen"

George said that he **had lost** his pen.

4. Daniel said, "I **have been waiting** for one hour".

Daniel said that he **had been waiting** for one hour.

- h) Reporting verb-past tense లో వున్నప్పుడు Reported verb ని దిగువ చూపిన విధంగా మార్చాలి.

Past Indefinite	becomes	Past perfect
Past continuous	becomes	Past perfect continuous
Future Indefinite	becomes	Conditional (future in the past)
Future Continuous	becomes	Conditional continuous (future Continuous in the past)
Future perfect	becomes	Conditional perfect

Examples :

1. James said, "I **bought** a watch yesterday"

James said that he **had bought** a watch the day before

2. Tom said, "I **was repairing** the T.V. at six last night"

Tom said that he **had been repairing** the T.V. at six the previous night.

3. Alexander said to me, "I **shall meet** you at the bus stand"

Alexander tole me that he **would meet** me at the bus stand.

4. He said, "I **shall be teaching** by that time the next day.

He said that he **would be teaching** by that time the next day.

5. Change of Pointer Words

Reporting verb గనుక past tense లో ఉంటే ప్రదేశము లేదా కాలము విషయంలో సమీపమును చూపించు పదములు Indirect speech లో దూరమును చూపించు పదములుగా మారతాయి. ఎందుకనగా ఆ పదాలను పలికే వక్త (speaker) దూరంగా ఉంటాడు కాబట్టి.

No. Direct Narration	Indirect Narration
1. today	1. that day
2. to-night	2. that night
3. yesterday	3. the previous day / the day before
4. the day before yesterday	4. two days before
5. tomorrow	5. the next day / the following day / the day after
6. the day after tomorrow	6. In two days time
7. last week / month etc.	7. the previous week / month etc
8. next month / year etc.	8. the next month / year etc. the following month
9. ago	9. before
10. a year (etc) ago	10. the previous year a year (etc) before
11. now	11. then / at that time (moment)
12. just	12. immediately
13. hence / hence forth	13. thence / thence forth
14. hither / hither to	14. thither / thither to
15. here/here in (or after)	15. there / there in (or after)
16. this	16. that
17. these	17. those
18. this/these (pronoun)	18. it, they / them
19. this / that (adjective)	19. the
20. thus	20. so/in that way
21. bring	21. take
22. come	22. go

Examples :

1. Nancy said, "I saw him **yesterday**"
Nancy said that she had seen him **the previous day**
2. Jim said, "I am starting **the day after tomorrow**, aunt"

Jim told his aunt that he was starting **in two day's time**

3. Tom says, "I am glad to be **here this** evening"

Tom says that he is glad to be **there that** evening.

4. Last month Norris asked me, "Are you going **tomorrow?**"

Last month Norris asked me if I was going **the next day**.

1. సంభాషణ జరిగిన రోజునే విషయాన్ని report చేయవలసిన వచ్చినచో pointer (adverbial) words మార్చనవసరం లేదు.

Examples :

All the park this morning

My aunt said, "I shall be very busy today

My aunt said that she would be very busy today

2. సంభాషణ జరిగిన మరుసటి రోజున గాని, ఆ తర్వాత రోజున గాని report చేయవలసి వచ్చినచో తగిన విధంగా pointer word ని మార్చాలి.

FRI : Robert said to Mary, "I am leaving the day after tomorrow"

SAT : Robert told Mary that he was leaving tomorrow

SUN : Rober told Mary that he was leaving today.

3. Here, there, this, that వంటి పదముల స్థానంలో వాటికి తగిన phrases ని ఉంచవలెను.

Examples :

The principal said, "you can sit **here** John"

The principal told John that he could sit beside him **on the mat**

John said, "I have not read **this one**

John said that he had not read **the God Father by Mario Puzo**

but - **The teacher said. "come here boys"**

The teacher called the boys.

Exercise - 2 :

Note : We can change the Direct Naration into Indirect Narration in three ways.

- By the speaker
- By the person addressed
- By a new person

Change the following sentences into Indirect Narration as shown in the examples.

Example :

The H.M. said, "I can give you the cheques tomorrow".

- I said that I could give us the cheques the next day.
- The H.M. said that he could give us the cheques the next day.
- The H.M. said that he could give the boys the cheques the next day.

- The teacher said, "I can give you the papers tomorrow".
- The clerk said, "I will send you the money tomorrow"
- The doctor said, "I shall visit you later"
- The leader said, "I don't like like terrorism".
- The manager said, "I may call you later"

Exercise - 3 :

Change the following sentences into indirect speech.

- David said, "The baby is tearing up a 100 rupee note".
- Peter says, "The train was fifty minutes late"
- He said, "I bought this pen yesterday".
- Mary said, "I put it back in your shelf"
- The peon said, "The phone is ringing".
- John said to me, "I take a cold bath every morning"
- Gomes said, "I must get back before my uncle returns home"
- Alexander said, "I shall be sincere in my duties".
- He said "Your brother asked me to give you this book"
- The doctor said to the patient, "I have given you an injection and it will make you sleep till this evening.

II. Questions (Interrogative Sentences)

Direct Speech ని Indirect Speech లోనికి మార్పునప్పుడు దిగువ సుదహరించిన మార్పులు చేయాలి.

- Change of word order :** Question form ని statement లోనికి మార్చాలి. అనగా word order ని మార్చాలి.

Eg : Charles said to his friend. "Are you going to Chicago?"
Charles asked his friend if he was going to Chicago.

The man said, "Is the animal lame in one leg?"

The man enquired whether the animal was lame in one leg.

Auxiliary verb + Subject + main verb (question) → if + Subject + auxiliary verb + main verb (statement)

2. **Change of Reporting Verb** : సాధారణంగా 'Ask' ని reporting verb గా ఉపయోగిస్తారు. సందర్భాన్ని బట్టి enquired. demanded. wanted to know, wondered అను మాటలను కూడా ఉపయోగించవచ్చును.
3. **Same word as connective** : what, where, when, why, how వంటి wh-Question words తో Direct questions ప్రారంభమైనచో Indirect questions నందు కూడా అవే పదాలను connectives గా ఉపయోగించాలి.

Eg : He said to me, "What have I done wrong?"

He asked me what he had done wrong

4. **If or whether as connective** : Auxiliary verbs తో ప్రారంభమయ్యేడి questions నందు if లేదా whether అను connective ని ఉపయోగించాలి. "Is it raining" he said to me.

He asked me if / whether it was raining.

He said to me, "Will you help me with my home-work?"

He asked me if I would help him with his home work.

5. **Full stop** : Interrogative mark (?) ని తొలగించి దాని స్థానంలో Full stop ని ఉంచాలి. కాని Reporting verb కూడా Interrogative form లో ఉంటే Question mark (?) ని తొలగించకూడదు.

Eg : Did he ask Lucy what she was typing ?

Examples : wh-question (question word questions)

1. He said to me. "What are you doing?"

He asked me what I was doing

2. The teacher said to me, "Why are you crying?"

The teacher enquired (of me) why I was crying

3. He said to me, "Why did you insult my sister?"

He demanded (of me) why I had insulted his sister

4. He said, "Which chair shall I sit on?"

He wondered which chair he should sit on.

5. Mary said to me, "How did you get this information?"

Mary wanted to know how I had got that information?

Examples : Yes or No questions :

1. Moses said to me, "Do you know the way to the post office?"
Moses enquired (of me) if I knew the way to the post office.
2. Martin said, "Was she sitting in the park?"
Martin wanted to know if she was sitting in the park
3. Paul said, "Is there a letter for me?"
Paul asked if there was a letter for him.
4. Mary said to me, "Can you lend me fifty rupees?"
Mary asked me if I could lend her fifty rupees
5. Lucy said to me, "Shall I send it to your house"
Lucy asked me if she should send it to my house
6. She said, "Have you ever seen the Charminar"?"
She asked me whether I had ever seen the Charminar

Note : As a main clause, we may use the following structures.

1. He is asking you	6. Does she want to know
2. I can tell you	7. Did she tell you
3. I don't know	8. Are you asking me
4. Please tell me	9. Will they ask us
5. Do you know	10. Can you tell me

Exercise 4 :

Change the following sentences into Indirect speech.

1. Tom said, "Which do I choose?"
2. John said to me, "Where has she been?"
3. David said to me, "Who did you see?"
4. Nancy said to me, "When will you pay me?"
5. George said to me, "Whose son are you?"
6. Peter said to her, "Is your father in?"
7. My mother is saying to me, "What do you want for supper?"
8. Helen said to me, "Can you help me"?"
9. The guest said to the host, "Where did I put my umbrella?"
10. The teacher said, "Are you ready to take down what I say?"
11. Simon said to me, "How much did you pay for your house?"
12. Lincoln said to me, "Whose car did you go in?"
13. Smith said to me, "Shall I throw it away?"
14. Joan said to her, "Where did I put my glasses?"
15. Tom said, "Have you still got a copy of last Tuesday's "The Hindu"?"
16. She said to him, "Why do not you go today?"
17. He said, "Are you in difficulty these days?"

III. IMPERATIVE SENTENCES

1. **Change of Reporting verb** : Reported part నందున్న వాక్యమును బట్టి తగిన విధంగా దిగువ verbs ని ఉపయోగించి Reporting verb ని మార్చాలి.
- a. command, order, bid (ఆజ్ఞాపించు) : threat (బెదిరించు) : warn (హెచ్చరించు) : charge (చర్య తీసుకొను) : require, (కోరు, ఆపేక్షించు) : tell (చెప్పుట)
- b. request, solicit, implore, pray, beg (ప్రార్థించు) : beseech (బ్రతిమాలు) : desire, (కోరు, ఆశించు) : ask, (అడుగు)
- c. advise (సలహా ఇచ్చు) ; persuade (నచ్చజెప్పు); exhort (ఉత్సాహపరచు): urge, incite (మనవి చేసుకొను); prohibit (నిరోధించు, నిషేధించు); forbid (negative sense లో, కూడదను, వలదను),

Examples :

The captain said, "Attack the enemy"

The captain commanded to attack the enemy.

Mary said to her father, "Please give me your pen."

Mary requested her father to give her his pen.

He said to me, "Don't eat meat."

He advised me not to eat meat. Or

He forbade me to eat meat.

The teacher said to the students, "Answer question No.6 first."

The teacher instructed the students to answer question No. 6 first.

2. **Change of reported verb (Imperative to Infinitive)** : Reported part లో నున్న command ని Infinitive phrase గా మార్చాలి. Reported verb నకు ముందు to అను మాటను ఉంచిన connective వలే పనిచేయుచు infinitive phrase గా మారుతుంది. Negative command ఒక negative Infinitive గా మారుతుంది. (Do not sleep- not to sleep)

Examples :

Helen said to me, "Lend me your book. please."

Helen requested me to lend her my book.

The teacher said to the boy, "Don't sleep in the class."

The teacher warned the boy not to sleep in the class.

The lawyer said to the witness, "Say as I tell you."

The lawyer directed the witness to say as he told him.

"Stay there" he said to me (order)

He ordered me to stay there.

- 3. Vocative becomes object :** Reported part లోని vocative case లో ఉన్న noun ని గాని, pronoun ని గాని Reporting verb నకు personal object గా మార్చాలి.

Paul said, "David, don't be late."

Paul warned David not to be late.

"Stop" said the policeman to the cyclist.

The policeman ordered the cyclist to stop.

"Wait here for me, Rosy" said her uncle

Her uncle told Rosy to wait there for him.

- 4. Please, Sir, Madam వంటి పదములున్నచో తొలగించాలి.**

Exercise - 5 :

Change the following sentences into Indirect speech.

1. My mother said to me. "Don't forget to lock the door."
2. The doctor said to the patient, "Don't eat spiced things."
3. The teacher said to me, "Don't do like that."
4. He said to the beggar, "Go away."
5. The Judge said to the witness, "Tell the truth."
6. She said to me, "Come in" (invite)
7. The teacher said to the class, "Stop talking" (tell)
8. He said to me, "Do it again." (tell)
9. My mother said to me, "Change your shirt" (tell)
10. They said to me, "Sing it again" (ask)
11. "Keep still, David" said his father
12. "Give me the baby's milk, Mary," said her mother.
13. "Come out slowly with your hands in the air," said the inspector to the decoits.
14. "Bury the treasure behind the mango tree." said the leader to his men.

15. "Give Mary's book back." said Rosy to Margaret.
16. He said, "Bring a glass of water."
17. He said, "Please finish this work."
18. The officer said, "Get ready for our departure."

IV. SENTENCES BEGINNING WITH "LET"

- 1) **Change of Reporting verb** : Let తో ప్రారంభమైన వాక్యం “ప్రతిపాదన (proposal) ను తెలుపుచున్నచో Reporting verb ని 'proposed' గాను, సూచన (suggestion) ను తెలుపుచున్నచో "suggested" గాను మార్చాలి. Let ను తొలగించి verb తో should ని ఉపయోగించాలి.

Mary said, "Let us have a picnic on Monday."

Mary suggested that they should have a picnic on Monday.

Jones said to me "Let me go on with this work."

Jones suggested me to let him go on with his work.

He said to me, "Let us go home."

He suggested (proposed) to me that they should go home.

He suggested going home.

- 2) To allow (అనుమతించు), to persuade (బోధించు, ఒప్పించు) అను అర్థంలో LET ని ఉపయోగించునపుడు అది to let అను infinitive రూపంగా గాని, might be allowed to అను phrase గా గాని మారును.

Lucy said, "Let me think".

Lucy asked to let her think.

The Manager said to the peon. "Let the visitor come in".

The Manager ordered the peon to let the visitor come in.

The Manager ordered the peon that the visitor **might be allowed to** come in.

- 3) **Concession (సమ్మతి), contrast (భేదము, వ్యత్యాసము)** అను భావములను Let అను పదము వ్యక్తపరచిన అది might గా మారును.

She said, "Let him try ever so hard, he will not over take me".

She said that he might try ever so hard, he would not overtake her.

V. EXCLAMATORY SENTENCES

- 1) **Change of Reporting verb** : Reported part లోని వాక్యమును బట్టి Reporting verb ని తగినవిధంగా మార్చాలి.

భావం	ధ్వని	ఉపయోగించవలసిన క్రియ
Joy	Hurrah, Aha, Ha	Exclaimed with joy
Surprise	Oh, What	Exclaimed with wonder
Sorrow, Grief or Pain	Alas, Oh	Exclaimed with sorrowfully,
Contempt	Pooh, Pshaw	Exclaimed hatefully
Approval	Bravo, Hear, Weldon	Applauded

మరియు cry, confess, declare, regret, scold వంటి క్రియలను సందర్భమును బట్టి ఉపయోగించవచ్చును.

- 2) **Linking word - that** : that అను పదమును Linking word గా ఉపయోగించవలెను.
- 3) **New words** : Oh, Ha, Bravo, Alas, Good morning వంటి Interjections ని తొలగించి, వాటి భావ పూరణకు verbs తో బాటు తగిన adverbs ని గాని లేదా adverbial phrases ని గాని ఉపయోగించాలి.

Tom said, "Hurrah! we have won the match".

Tom exclaimed with joy that they had won the match.

John said, "What a beautiful flower it is!"

John exclaimed in wonder that the flower was very beautiful.

David said, "Alas! I have lost my gold-chain".

David exclaimed sorrowfully that he had lost his gold-chain.

The teacher said, "Pooh ! what a dirty boy."

The teacher *exclaimed hatefully* that the boy was very dirty.

Margaret said, "what a generous man you are !"

Margaret *applauded* him by saying that he had done well.

He said, "What a generous man you are !"

He gratefully exclaimed that he was a *very* generous man.

Morris said, "How foolish I have been !"

Morris *regretted* that he had been *very* foolish.

Robert said to me, "What a fool you are !"

Robert *exclaimed* that I was a *great* fool.

Margaret said to me, "Thank you !."

Margaret *thanked* me.

Wilson said, "Good bye ! see you tomorrow."

Wilson *bade* me good-bye and *promised* to see me the next day

George said to me, "I beg your pardon."

George *drew* my attention.

Joseph said to me, "Hellow ! are you here?"

Joseph *cried in wonder* to see me there.

I said, "Happy Diwali !"

I *wished* him/her happy Diwali.

She said to me, "Congratulations !"

She *congratulated* me.

He said to me, "Welcome !"

He *welcomed* me.

Note : Use "very" before adjectives and "great" or "big" before nouns

Exercise - 1

Change the following sentences into Indirect Speech :

1. My aunt said to me, "Alas ! my son is no more."
2. The boys said, "Hurrah ! the last bell has gone."
3. She said, "what a beautiful sari it is !"
4. Emily said, "MY God ! I can't believe it."
5. The students said, "Hurrah ! it is a holiday tomorrow."
6. The manager said, "Bravo ! well played, my boys."
7. Joanna said, "How soundly he sleeps !"
8. My friend said, "what a lovely garden you have !"

9. He said, "How foolishly you have behaved at the party !"
10. "Alas ! what shall I do?" cried Lucy, "I have lost my hall-ticket."
11. He said, "Oh, we are lost !" (exclaimed with sorrow)
12. He said, "what a fine idea !" (exclaimed with surprise)

VI. OPTATIVE SENTENCES

1. **Change of Reporting verb** : The reporting verb is changed into wish or pray or an appropriate verb to the meaning of the reported part.
 2. **Assertive form** : Change the Optative form into Assertive form.
 3. **Linking word - "that"** : The word "that" can be used as the linking word.
 4. Change the vocative forms into objects of their verbs.
- Eg : The Poor man said, "If I were a millionaire..."
 The Poor man *wished* that he had been a millionaire.
 The saint said, "May God pardon the sinner."
 The saint *prayed* that god might pardon the sinner.

Exercise - 6

Change the following sentences into indirect speech :

1. She said to me, "I don't believe you."
2. He said to me, "Shall I wait for the others?"
3. "In what country is Sydney?" asked the teacher.
4. "Sydney is in Australia," answered Blanco correctly.
5. "At what time do you start school?" asked my uncle.
6. She said, "May God bless you."
7. He said to me, "When did you borrow this book?"
8. "Which way did she go?" asked Joseph.
9. He said to her, "Is not your name Sofia?"
10. My father asked, "Hasn't the postman come yet?"
11. The man asked, "where can I get the mirror?"
12. He asked, "Are you coming home with me?"
13. The doctor asked me, "why don't you get vaccinated?"
14. "What is your name?" demanded the policeman.

15. The teacher asked me, "What is the Telugu word for window?"
16. She said, "Bring a book for me."
17. The teacher said to the students, "Open your books at page 29."
18. He said to me, "Work hard if you want to pass the examination."
19. She said to her son, "A year has 12 months."
20. Margaret said, "Post this letter."
21. "Your temperature is all right." I said to the boy.
22. He said, "Face is the index of mind."
23. My father said, "Death comes sooner or later."
24. I said to her, "Have you a spare pen?"
25. Monica said, "Hurrah ! I have won the match."

Exercise - 7 :

Change the following into Indirect speech as shown in the example.

Eg. : "who broke the window?" I want to know.

I want to know who broke the window.

1. "When did you receive my letter?" I asked him.
2. "Where is the nearest hospital?" Can you tell me.
3. "Why are you late?" The teacher asked me.
4. "What have you written?" Please show me.
5. "Where did you put my pencil?" I asked her.
6. "What did he say?" I'd like to know.
7. "How much money have you in your purse?" He asked me.
8. "Why were your child crying last night?" He asked me.
9. "When will you come again?"
10. "Why did you not come to college yesterday?" He asked me.
11. "How did you escape?" I want to know.
12. "Have you brought my pen today?" He asked me.
13. "Did you write a letter to me yesterday?" I asked him.

14. "Will you write a letter to me tomorrow?" I asked him.
 15. "When did you brother come here?" He asked me.

Exercise - 8 :

Change the following into Direct speech :

1. She ordered me to bring a glass of water.
2. He exclaimed with surprise that it was a fine idea.
3. She asked him why he did not go that day.
4. He said that he must go the next week.
5. She requested me to wind the clock.
6. Lucy said that if Anthony hurried, he would catch the train.
7. She asked me to speak to the principal.
8. The doctor forbade the patient to eat too many sweets.
9. Robert wanted to know whose book was lost.
10. Andrew asked me what had caused the accident.

Exercise - 9 :

In each question, a sentence in Indirect Speech is given two alternative ways of turning it into direct speech are also given. Find out the correct one...

1. *I doubted whether she could do the work in time* []
 a. I told to her, "I doubt if she can do the work in time."
 b. I said to her, "I doubt whether you can do the work in time."
2. *Our mother tells us that we must bathe daily* []
 a. Our mother said to us, "We must bathe daily."
 b. Our mother says to us, "You must bathe daily."
3. *The teacher ordered John to keep quiet.* []
 a. The teacher says, "John, keep quiet."
 b. The teacher said, "John, keep quiet."
4. *She said that face is the index of mind.* []
 a. She says, "Face is the index of mind."
 b. She said, "Face is the index of mind."
5. *My father asked me when I would return.* []
 a. My father said to me, "When will I return?"
 b. My father said to me, "When will you return?"

CLAUSE ANALYSIS (ఉపవాక్య విశ్లేషణ)

ETYMOLOGY (పద ప్రకరణము) : clause అను అంగ్ల పదము 'to close' అను అర్థం గల **Claudere** అను Latin పదము నుండి ఏర్పడినది.

INTRODUCTION (పరిచయము) : A.I లు ఏకాక్షర పదాలైనప్పటికీ సాధారణంగా words ఏర్పడటానికి రెండు అంతకన్నా ఎక్కువ అక్షరాలు అవసరం. కొన్ని words కలిసి ఒక Phrase గా గాని (ఉదా॥ a poor boy ఒక బీద బాలుడు, on the table టేబుల్ మీద, very small చాలా చిన్న, inspite of బదులుగా, closing the door తలుపు మూసి etc.), ఒక clause గా గాని, (ఉదా॥ The car crashed (కారు గుద్దుకున్నది), because the driver was careless (డ్రైవరు నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నందున) లేదా ఒక Sentence గా గాని (ఉదా:- Does your brother work here? మీ సోదరుడు ఇక్కడ పనిచేస్తున్నాడా?) ఏర్పడవచ్చును.

Phrase, Clause, Sentence ల మధ్య గల బేధములు :

Phrase	CLAUSE	Sentence
ఇందు కొద్ది పదాలు మాత్రమే వుంటాయి	ఇందున్న పదాలలో Phrases కూడా ఉండవచ్చును.	ఇందు Phrases clauses కూడా ఉండవచ్చు.
ఇది పలు భాషా భాగాలను కల్గియున్ననూ అవన్నీ కలిసి ఒకే భాషా భాగం (Noun, adjective or adverb) గా పని చేయును.	ఇది కూడా పలు భాషా భాగాలను కల్గియున్ననూ అవన్నీ కలిసి ఒక ఉపవాక్యమై ఒకే రకమైన భాషాభాగం (Noun, adjective or adverb) గా పనిచేయును.	ఇందు వివిధ భాషా భాగములుండును.
ఇందు Subject గాని, Finite verb గాని ఉండదు.	ఇందు ఒక Subject ఒక verb ఉండును. Object కూడా ఉండవచ్చును. మరియు Complement, conjunction, adverb కూడా ఉండవచ్చును.	ఇందు ఒకటి అంత కన్నా ఎక్కువ subjects గాని, Finite verbs గాని objects గాని ఉండవచ్చు.

ఇది స్వల్ప భావాన్ని మాత్రమే కల్గియుండును.	ఇది Main Clause గా సంపూర్ణ భావాన్ని కల్గిఉంటుంది. Subordinate clause గా సంపూర్ణ భావాన్ని కల్గియుండక Main clause పై ఆధారపడి ఉంటుంది.	ఇది సంపూర్ణ భావాన్ని కల్గియుండుట వలన దీనిపైననూ ఆధారపడ నవసరం లేదు.

Clause Analysis అంటే ఏమిటి? : పలుకర్తలు (subjects), సమాపక క్రియలు (Finite verbs) ఉన్న ఒక పెద్ద వాక్యాన్ని రెండు, అంతకన్నా ఎక్కువ clauses గా విడగొట్టి వాటి మధ్యగల పరస్పర సంబంధమును వివరించు విశ్లేషణాత్మక ప్రక్రియనే "Clause Analysis" అంటారు.

KINDS OF CLAUSES : Clauses ని అవి ఇచ్చే భావాన్ని బట్టి ప్రధానంగా రెండు రకములుగా విభజింపవచ్చును. అవి.

- I. Main Clause (స్వతంత్ర ఉపవాక్యము)
- II. Subordinate Clause (అస్వతంత్ర ఉపవాక్యము)

I. Main Clause : దీనినే Independent Clause అని గాని, Principal Clause అని గాని లేదా coordinate clause అనిగాని అంటారు.

ఉదా :- I have a very nice pen (నేను చాలా చక్కని కలమును కలిగియున్నాను)
I have a pen which is very nice. (నేను ఒక కలమును, ఏదైతే చాలా చక్కనిదో, కలిగియున్నాను)

Explanation (వివరణ) : మొదటి వాక్యమునందు ఒక Verb (have) మాత్రమే ఉన్నందున దీనిని clauses గా విడగొట్టగమని అడిగే ప్రశ్నేలేదు. కాని రెండవ వాక్యమునందు రెండు verbs (have, is లు) ఉన్నందున clauses గా విడగొట్టమని అడుగవచ్చు. ఎందుకనగా సాధారణంగా రెండు అంతకన్నా ఎక్కువ verbs తో కూడిన వాక్యములను మాత్రమే clauses గా విడగొట్టే అవకాశమున్నది. వాక్యంనందు ఎన్ని verbs ఉంటాయో అన్ని clauses ఉన్నట్లు, అనగా వాక్యము నందలి verbs సంఖ్యయే ఆ వాక్యమందున్న Clause సంఖ్య అవుతుంది. Clause Analysis కు ఇచ్చిన వాక్యం నందు కనీసం ఒక Main Clause ఉండి, దానితో బాటు ఒకటి లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ Subordinate Clauses ఉండవచ్చును.

వాక్యం నుండి Main Clause ని విడగొట్టు విధానము :

ఉపోద్ఘాతము : వేరొక clause అవసరము లేకుండానే స్వంతముగా పూర్తి భావాన్ని కల్గియున్న స్వతంత్రమైన clauseను "Main Clause" అంటారు. ఇది ఒకే ఒక రకము. దీని చివర "Full-Stop(.)" ని ఉంచిన వాక్యం వలే సంపూర్ణమైన అర్థాన్ని ఇవ్వగలదు.

Step -1 : ఇచ్చిన వాక్యమును రెండు మూడు సార్లు బాగుగా చదివి, ముందుగా Finite verbs (సమాపక క్రియలు)ని గుర్తించాలి.

Step -2: జాగ్రత్తగా పరిశీలించినచో వాక్యాన్ని ఎక్కడెక్కడ ఆపి చదవాలో అవగతమవుతుంది. దీనిని ఆధారంగా చేసుకొని వాక్యాన్ని Clauses గా విడగొట్టవచ్చు.

Step -3: విడగొట్టిన Clause లో ఏది Main clause ? ఏది subordinate clause? అని తెలుసుకోవాలంటే - a) ఏ clause చివరైతే full-stop ని ఉంచి చదివితే సంపూర్ణ భావం ఇవ్వగల్గుతుందో అదే main clause అవుతుంది. b) ఏ clause చివరైతే full-stop ని ఉంచి చదివితే సంపూర్ణ భావాన్ని ఇవ్వజాలదో అదే subordinate clause అవుతుంది. భావపరిపూర్ణత కొరకు ఇది main clause పై ఆధారపడవల్సిందే.

II. Subordinate Clause :

దీనిని dependent clause అని కూడా అంటారు.

Kinds of Subordinate Clauses : Sub ordinate Clauses నందు మూడు రకములు గలవు. అవి. 1. Noun Clauses 2. Adjectival Clauses 3. Adverbial Clauses.

1. NOUN CLAUSES (నామవాచక ఉపవాక్యములు)

Noun చేయగల్గిన పనులను ఒక clause చేస్తున్నట్లయితే అది Noun clause అవుతుంది.

గమనిక :- 1. Independent Clause లేదా sentence నకు ముందు that, who, what, which, whom, who ever వంటి Relative Pronouns మరియు where, how, why వంటి Adverbs ఉంచిన అది Noun Clause గా మారవచ్చును.

ఉదా :- (that) the earth goes round the sun.

2. Noun clause ఎల్లప్పుడూ **who** (ఎవరు, ఎవడు) **what** (ఏది, ఏమి) లేదా **whom** (ఎవరికి, ఎవనికి) అను ప్రశ్నలకు జవాబుగా వస్తుంది.

ఉదా :- It is certain **that she will return within an hour**

what is certain ? ఏది తప్పనిసరి? It is (ఇది). It అనగా... that she will return with in an hour (అమె గంటలోపే వస్తుందనేది)

వాక్యములో **Noun clause** చేయు పనులు :

1. Subject of a Verb (ఒక క్రియకు కర్తగా) :

The prisoner's escape is a mystery (phrase)

పై వాక్యము నందు subject ఏది? అనే విషయాన్ని పరిశీలిద్దాం.

subject ను కనుగొను పద్ధతి : వాక్యములోని verb నకు ముందు **who** లేదా

what (ఏది, ఏమి) ని ఉంచి ప్రశ్నించితే జవాబుగా వచ్చునది subject అవుతుంది.

what is a mystery? The prisoner's escape. The prisoner's అను Noun

Phrase ని "Clause" గా మార్చితే అది Noun clause అవుతుంది.

How the prisoner escaped is a mystery

"**How the prisoner escaped** is a Noun clause. subject of the verb is"

Temporary Subject - It :

It is a great pity **that you were absent.**

What is a great pity? **it** is. It అనగా that you were absent.

"That you were absent." is a noun clause, subject of the verb "is"

గమనిక : Subject స్థానములో ఉన్న that clauses ని ఎక్కువగా Writing (వ్రాత) లోను, అరుదుగా Conversation (సంభాషణ) లోను ఉపయోగిస్తారు. It ని temporary subject గా కల్గియున్న that clauses ని writing లోను, conversation లోను అతి తరచుగా ఉపయోగిస్తారు.

ఉదా :- It is not yet settled when the meeting is to be held. (మీటింగ్ ఎప్పుడు నిర్వహిస్తారనేది ఇంకా నిర్ణయించలేదు)

మరికొన్ని మాదిరి వాక్యములు :

That John killed the prinicipal surprised me.

జాన్ ప్రిన్సిపాల్ ని

చంపాడనేది నన్ను ఆశ్చర్యపరిచింది.

What he says is true.

అతడు చెప్పిందే నిజమైనది.

That you have come please me నీవు రావడం నాకు సంతోషంగా వుంది.

How he got so much wealth is an open secret. అతడు అంత ధనాన్ని ఎలా సంపాదించాడనేది బహిరంగ రహస్యం.

When he will be back is not known. అతడు ఎప్పుడు తిరిగి వచ్చేది తెలియదు.

Whom you saw was my sister. ఎవరినైతే నీవే చూశావో ఆమె నా సోదరి

Who told me the news was Henry. నాకు ఆ వార్త చెప్పిన వాడు హెన్రీ.

Why she came here secretly is known to me. ఆమె ఇక్కడకు ఎందుకు వచ్చింది నాకు తెలిసింది.

It is a fact that the earth goes round the Sun. సూర్యుని చుట్టూ భూమి తిరగడమనేది వాస్తవము.

It was true that he had married thrice. అతడు మూడు సార్లు పెళ్ళి చేసుకున్నాడనేది నిజమైనది.

What is written here is difficult to understand. ఇక్కడ ఏది వ్రాయబడినదో అది అర్థం చేసుకొనుట కష్టము.

What you say has been said before. నీవు చెప్పిందే ఇంతకు ముందు చెప్పబడింది.

Everything she says will be used as evidence ఆమె చెప్పే ప్రతిదీ సాక్ష్యంగా ఉపయోగించబడును.

What he says will be taken down in this book. అతడు చెప్పేదానిని ఈ నోట్సులో వ్రాయబడును.

Stay in your places was the order of the H.M.వీ చోట్లలోనే ఉండండి అనే H.M గారి ఆజ్ఞ.

What you said is not clear to me. నీవు చెప్పినదేమిటో నాకు అర్థం కాలేదు.

That he will beat you is certain. వాడు నిన్ను కొట్టడమనేది ఖాయం

What you told me is untrue. అతడు నాకు ఏమి చెప్పాడో అది అవాస్తవం.

How Saibaba produced a gold chain is unexplicable. సాయిబాబా బంగారు గొలుసు ఎలా సృష్టించాడనేది చెప్పజాలనిది.

What you did was most unexpected. నీవు చేసినదేమిటో ఊహించరానిది.

Whether she will get through the examination is not certain. ఆమె పరీక్ష పాసయ్యేది తప్పనిసరి కాదు.

That she passed the examination is unbelievable. ఆమె పరీక్ష పాసయినది నమ్మరానిది.

That the train will be delayed seems to be certain రైలు ఆలస్యమయ్యేది తప్పనిసరిగా అన్నిస్తున్నది.

How she did this is beyond my knowledge. ఇది ఆమె ఎలా చేసినది నా ఊహకు అందనిది.

What you said was not convincing. నీవు చెప్పినది వాస్తవంగా లేదు.

Whoever comes late will not be admitted. ఆలస్యంగా వచ్చే వారెవరైనా అనుమతించబడరు.

Whom he helped is not known. ఎవరు అతనికి సహాయపడ్డారు అనేది తెలీదు.

When the train will arrive is not known. రైలు ఎప్పుడు రాబోయేది తెలీదు.

2. In Apposition to a noun or a Pronoun. (ఒక Noun లేదా ఒక Pronoun నకు వివరణగా) :

ఒక Noun Clause లో వివరించిన అర్థమంతయూ ఒక Noun లేదా ఒక Pronoun నకు చెందినచో ఆ Noun clause - ఆ Noun లేదా Pronoun తో Apposition లో ఉన్నదని అంటారు.

It is doubtful that he will pass this time ఈసారి అతడు పాసవుతాడనేది సందేహంగా ఉన్నది.

వివరణ : పై వాక్యము నందు ప్రత్యేకంగా చూపిన *clause 'it'*. అను పదమును వివరిస్తున్నది. ఇలా వివరించు *clause* ని *Appositive clause* లేదా *Content clause* అని అంటారు.

It is a mystery how he came here. అతడు ఇక్కడకు ఎలా వచ్చాడనేది ఒక మిస్టరీగా ఉన్నది.

It is certain that he will get a job soon. త్వరలో అతడు జాబ్ సంపాదిస్తాడనేది తప్పనిసరి.

It is evident that he is a criminal అతడు నేరస్థుడనేది రూఢీ అయినది.

It is not clear who has done this ఇది ఎవడు చేసినది తెలీతెల్లం కాలేదు.

It is not notified that the exam has been put off. పరీక్ష వాయిదా వేయబడిందనేది ప్రకటించబడలేదు.

It is said that we will get our bonus soon. బోనస్ ను త్వరలో పొందుతాము అనేది చెప్పబడినది.

It is uncertain whether we can do this work ఈ పనులను చేయగలమా అనేది సందేహమే.

3. Object of a Verb : (ఒక క్రియకు కర్మగా)

Do you remember where you put my pen ? నీవు నా కలాన్ని ఎక్కడ పెట్టావో
నీకు గుర్తు ఉన్నదా?

వివరణ : వాక్యములోని *verb* నకు ముందు *whom* (ఎవరిని) లేదా *what* (దేనిని, వేనిని)ని ఉంచి ప్రశ్నించిన జవాబుగా వచ్చునది *object* అవుతుంది.

What do you remember? where you put my pen?

కనుక ఈ వాక్య భాగము (clause) object స్థానంలో ఉన్నది.

మరికొన్ని వాక్యములు :

Ask her if she can help me. ఆమె నాకు సహాయపడగలదేమో అడుగు.

Ask the clerk if the principal is in his office. ప్రిన్సిపల్ తన ఆఫీసులో
ఉన్నాడేమో క్లర్కును అడుగు.

Ask if dinner is ready. డిన్నర్ సిద్ధంగా ఉన్నదేమో అడుగు.

Ask if he is at home. అతడు ఇంటివద్ద ఉన్నాడేమో అడుగు.

What ever you like eat. నీకు ఇష్టమైనదేమిటో తిను.

Take care that he doesn't escape from the room అతడు గది నుండి
పారిపోకుండా జాగ్రత్త తీసుకో.

Tell me how many questions you omitted. నీవు ఎన్ని ప్రశ్నలను
వదిలివేశావో చెప్పు.

Tell me if you will obey me. నీవు విధేయతగా ఉంటావో చెప్పు

Tell me when you will meet me again. మరల నీవు నన్ను ఎక్కడ
కలుస్తుంటావో నాకు చెప్పు.

Tell me where he was born. అతడు ఎక్కడ పుట్టాడో నాకు చెప్పు.

Tell me where I can find David. డేవిడ్ ని నేను ఎక్కడ కనుగొనగలనో నాకు చెప్పు.

Tell me where your brother lives. నీ సోదరుడు ఎక్కడ నివసిస్తున్నాడో చెప్పు.

Tell me why you did this mischief. నీవు ఈ తప్పును ఎందుకు చేశావో చెప్పు.

Tell which of the two girls is more beautiful. ఇద్దరు బాలికల్లో ఏ బాలిక
అందమైనదో చెప్పు.

He did whatever I wanted him to do. అతనిని ఏమైతే నేను చేయమని
కోరతానో అతడు దానిని చేశాడు.

I asked him whether he would do that sum. ఆ లెక్కని చేస్తాడేమోనని నేను అతనిని అడిగాను.
 Tom asked me if I would stay with him. నేను అతనితో ఉంటానేమోనని టామ్ నన్ను అడిగాడు.
 I asked when he would be back. అతడు ఎప్పుడు వెనుకకు తిరిగివస్తాడని నేను అడిగాను.

She ate what I gave her. నేను ఆమెకు ఏమి ఇచ్చానో దానిని ఆమె తిన్నది.
 I expect that I shall get a prize. నేను బహుమతి పొందుతానని ఊహిస్తున్నాను.
 Can you guess whose scooter this is? ఇది ఎవరి స్కూటర్ నీవు ఊహించగలవా?

I guessed how old she was. ఆమెకు ఎంత వయస్సు ఉన్నదో నేను ఊహించాను.
 I don't know what she will do. ఆమె ఏమి చేస్తుందో నాకు తెలియదు.
 I don't know when I shall be able to reply to your letter. నీ ఉత్తరానికి ఎప్పుడు జవాబు వ్రాయగలనో నాకు తెలియదు.
 I don't know who stole my watch. నా వాచీని ఎవరు దొంగలించారో నాకు తెలియదు.

Do you know which is the best one? ఏది మంచిదో నీకు తెలుసా?
 I can't say when I shall start. నేను ఎప్పుడు బయలుదేరతానో నేను చెప్పలేను.
 I can't remember where I left my watch నేను నా వాచీని ఎక్కడ వదిలేశానో నాకు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోలేను.

4. Object of a preposition : (preposition నకు object గా)

You may play with Joseph. నీవు జోసఫ్ తో ఆడుకోవచ్చు.
 You may play with that fat boy. నీవు ఆ లావైన బాలునితో ఆడుకోవచ్చు.
 You may play with whomever you like. ఎవరినైతే నీవు ఇష్టపడతావో అతనితో నీవు ఆడవచ్చు.

వివరణ : with అను preposition నకు object గా - 1వ వాక్యంలో Joseph అను noun, 2వ వాక్యంలో that fat boy అను Noun phrase, 3వ వాక్యములో whomever you like అను noun clause పని చేస్తున్నాయి. ఇవన్నీ with whom? అను ప్రశ్నకు జవాబుగా వస్తున్నాయి. అనగా ఇవి preposition నకు object వలే పనిచేస్తున్నాయి. దేనిముందయితే preposition ఉంటుందో అది ఆ preposition నకు object అవుతుందని చెప్పవచ్చు.

మరికొన్ని వాక్యములు :

I did not agree to what she said. ఆమె చెప్పిన దానిని నేను అంగీకరించను.

Believe in what she says. ఆమె ఏమి చెప్పిందో దానిని నమ్ము.

Keep an eye on how he does his work అతడు పని ఎలా చేశాడో దానిపై ఒక కన్నేసి దాచు.

Listen to what I say. నేను ఏమి చెప్తానో దానిని విను.

Pay careful attention to what your teacher says. మీ టీచర్ ఏమి చెప్తాడో దానిని జాగ్రత్తగా విను.

There is no complaint except that you are late. నీవు లేటవడం మినహా ఫిర్యాదు ఏమీ లేదు.

There is no sense in what you say. నీవు చెప్పిన దానిలో అర్థం లేదు.

There is no truth in what he has said. అతడు ఏమి చెప్పినాడో అందులో నిజం లేదు.

Is there any sense in what he argues? అతడు ఏమి వాదిస్తున్నాడో దానిలో ఏం భావం అయినా ఉన్నదా?

My success depends on how you help me. నీవు నాకు ఎలా సహాయపడ్తావో దానిపై నా విజయం ఆధారపడి వున్నది.

He lived on what his friends gave him. అతని స్నేహితులు ఏమి ఇచ్చారో దానిపై అతను బ్రతికాడు.

You need not worry about what he told you. అతడు నీకు ఏమి చెప్పాడో దానిని గురించి నీవు గాభరా పడనవసరం లేదు.

5. Object to a participle :

Hoping **that she would succeed** she made another attempt (ఆమె) విజయం సాధిస్తుందని భావించి, ఆమె మరో ప్రయత్నం చేసింది.

He went away saying **that he would revenge himself on me** అతడు స్వయంగా నా మీద పగతీర్చుకుంటానని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

Feeling **that his end was near** the old man made his will తన అంతం దగ్గరలో ఉందని భావించి ఆ ముసలివాడు తన విల్లు వ్రాయించాడు.

Thinking **that he would fail** he ran away from home అతడు తప్పుతాడని భావించి, ఇంటి నుండి పారిపోయాడు.

On learning **that his mother was ill**, he left for home అతడు తన తల్లి జబ్బుగా ఉన్నదని తెలుసుకొని, ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

6. Object to Infinitive :

I am glad to know **that you have passed** నీవు ఉత్తీర్ణుడవైనందుకు నేను
తెలుసుకొని ఆనందిస్తున్నాను.

I am ready to pay **what you demand** నీవు అడిగిన దానిని చెల్లించుటకు
నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను.

I am sorry to hear **that you have failed again,** నీవు మరల తప్పినందుకు
విని నేను విచారిస్తున్నాను.

I want to know **how you have done in the examination.** నీవు పరీక్ష
ఎలా వ్రాశావో నేను తెలుసుకోగోరుతున్నాను.

7. Complement of the Verb :

a) Subjective complement of the verb :

My belief is **that she is not clever** నా నమ్మకం ఆమె తెలివైనది కాదని
వాక్యంలోని పదాల అమరికను మార్చిన - complement గా ఉన్న Noun
clause ఏ స్థానంలోకి వస్తుందో గమనించిన

That she is not clever is my belief. ఆమె తెలివైనది కాదనేది నా నమ్మకం.

వివరణ : Noun clause - "is" అను intransitive verb నకు subject గా మారింది.

కనుక ఇచట noun clause - "is" అను intransitive verb నకు subjective comple-
ment వలే పనిచేయుచున్నది.

మరికొన్ని వాక్యములు :

His great fear is that he may fail. అతడి గొప్ప భయమేమిటంటే తను ఫెయిల్
అవుతాడనేది.

My fear is that she will fail in love. ఆమె ప్రేమలో విఫలమవుతుందనేది నా
భయం.

This is what he told me yesterday. అతడు నిన్న నాకు చెప్పినదే ఇది.

Don't forget that the Guptas are coming to dinner. గుప్తా కుటుంబం
డిన్నరకు వస్తున్నారనేది మరచిపోవద్దు.

గమనిక :- Subject స్థానంలో ఉన్న పదాన్ని గురించి వివరిస్తూ Predicate part
లో ఉన్న Noun clause ని "Predicate Clause" అని కూడా అంటారు.

b) Objective complement of the verb :

We made her **how she appears**, ఆమె కనిపిస్తున్న విధంగా ఆమెను మేము తయారుచేశాము.

పై వాక్యంలో dependent clause ఏది? how she appears.

ఇది దేనిని గురించి వివరిస్తున్నది? Object అయిన her గురించి.

కనుక Object నకు ప్రక్కనే ఉండి, దాని అర్థమును పూరించు clause ని objective complement అంటారు.

8. Nominative of address :

Please get out of my way, whoever you may be. దయ చేసి అడ్డు తొలుగు, నీవు ఎవరైనప్పటికీ

గమనిక :- ఎదుటి వారిని సంభోదించుటకు ఒక Noun clause ని ఏవిధంగా ఉపయోగించవచ్చునో పై వాక్యమునందు గమనించవచ్చును.

9. Afraid, glad, sorry, sure వంటి కొన్ని predicative adjectives తర్వాత కూడా Noun clause ని ఉపయోగించవచ్చును.

Are you sure **that she will marry him?**

ఆమె అతడిని

వివాహమాడుతుందనేది నీకు రూఢీయేనా?

I am sure that he is guilty.

అతడు తప్పుడు వాడు అనేది నాకు రూఢీయే.

II. ADJECTIVAL CLAUSES

సాధారణంగా ఇది who, which, whose, whom, that, but, as వంటి relative pronouns తోను, when, where, why, how వంటి relative adverbs తోను ప్రారంభమగుట వలన దీనిని "Relative clause అని కూడా పిలువవచ్చును. ఇది ఒక Noun ని గాని లేదా Noun phrase ని గాని లేదా Pronoun ని గాని వర్ణిస్తుంది.

Here are the books **Which you have ordered.** ఇవిగో మీరు ఆర్డరు చేసిన పుస్తకాలు.

వివరణ : పై వాక్యము నందలి which you have ordered అను adjectival clause - దాని ముందున్న 'the books' అను Noun Phrase ని వర్ణించుచున్నది.

Adjectival clause చేత వర్ణింపబడు పదము (అది ఒక Noun గాని, Noun phrase గాని, లేక ఒక Pronoun గాని కావచ్చు)ను, "Antecedent" అంటారు. Antecedent అనగా "going before" అని అర్థం.

పై వాక్యంలో 'which' అను adjectival clause నకు Antecedent గా పనిచేయుచున్న పదమేది? the books.

That which, the thing which అను అర్థాలు గల what అను Relative Pronoun నకు Antecedent ఉండదు.

My mother gave me what (the thing which) I asked for

The thief hid what (the things which) he had stolen.

Adjectival or Relative clause నందు రెండు రకములు గలవు. అవి.

1. Defining Relative Clause

2. Non-defining Relative Clause.

1. Defining Relative Clause :- వాక్యము యొక్క భావపూరణకు తప్పనిసరిగా అవసరమగు adjective clause ను "defining relative clause" అంటారు. దీనినే Restrictive relative clause అని కూడా అంటారు. ఈ clause నకు, దీని Antecedent నకు మధ్య కామాను ఉంచనవసరం లేదు.

This is the boy **who broke the chair** ఈ అబ్బాయే కుర్చీని విరుగగొట్టినది. **వివరణ :-** పై వాక్యము నుండి who broke the chair అను adjectival clause ని తొలగించిన. This is the boy (ఇతడే ఆ బాలుడు) అవుతుంది. ఇది కొంత భావాన్ని కలిగియున్ననూ మరికొంత సమాచారాన్ని కోరుతున్నది. కోరుతున్న ఆ సమాచారం adjectival clause రూపంలో ఉన్నది.

2. Non-defining Relative Clause :- వాక్యంలో ఈ రకమైన clause ఉండుట వలన వాక్యానికి అదనపు వివరణ మాత్రమే సమకూరుతుంది తప్ప మరే ఉపయోగం లేదు. వాక్యం నుండి ఈ clause ని తొలగించిననూ వాక్యం యొక్క భావం చెడదు.

వాక్యంలో ఈ clause రెండు కామాల మధ్య ఉంటుంది. Principal clause ను రెండు భాగాలుగా విడగొట్టుతూ దాని మధ్యలో ఈ clause వస్తుంది.

This boy, **who lives in the next street** broke the chair. ప్రక్క వీధిలో నివసిస్తున్న ఈ బాలుడు కుర్చీని విరుగగొట్టినాడు.

పై వాక్యం నుండి who lives in the next street అను adjectival Clause ని తొలగించిననూ సంపూర్ణ భావాన్ని కలిగియుంటుంది.

Antecedent నకు ముందు what kind (of), which one, How many అను ప్రశ్నలలో ఒక దానిని ఉంచి ప్రశ్నించిన adjectival clause జవాబుగా వస్తుంది.

Exercise : Frame sentences like the model, using the clues given

Model : The man, who painted the picture, is my uncle.

- 1.boy/win/third prize/brother
- 2.girl/sing/first song/sister.
- 3.oldman/make/long speech/grand-father.
- 4.boy/draw/bird/wilson.
- 5.boy/write/letter/brother.

III. ADVERBIAL CLAUSES

Adverb మాదిరిగానే adverbial clause కూడా ఒక verb ని గాని, ఒక adjective ని గాని, ఒక adverb ని గాని వర్ణిస్తుంది.

Adverbial clauses ని అవి ఇచ్చే భావాన్ని అనుసరించి 10 రకములుగా విభజించడం జరిగింది. అవి.

1.Adverbial Clause of time : ఇది when, whenever, while, since, after, before, as, till, until, now (that), the moment, as long as, so long as, as soon as మొదలగు కాలమును సూచించు sub-ordinate conjunctions తో వస్తుంది.

గుర్తించు పద్ధతి : ఈ clause ని గుర్తించవలెనన్న, Main clause లోని verb ని when అను పదముతో ప్రశ్నించాలి.

Please don't disturb me while I am eating lunch.

Please don't disturb me, when? **While I am eating lunch**

మరికొన్ని వాక్యములు :

Finish your exercise **before you leave the class,** నీవు క్లాసును వదిలి

వెళ్ళే ముందు అభ్యాసాన్ని పూర్తి చేయుము.

wait here **till I come back.** నేను తిరిగి వచ్చే వరకు ఇక్కడ వేచి ఉండు.

wait **till I finish writing this letter.** ఈ లెటర్ వ్రాయడం పూర్తి చేసే వరకు వేచియుండు.

Don't leave this room **till I come back** నేను తిరిగి వచ్చే వరకు ఈ గదిని విడిచి వెళ్ళవద్దు.

Don't make noise **while the class is working** క్లాసు జరుగుతూ ఉండగా శబ్దం చేయవద్దు.

Don't talk **while you are eating.** నీవు తింటూ ఉన్నప్పుడు మాట్లాడవద్దు.

You can come **whenever you are free** నీవు ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడైనా
రావచ్చు.

Stay here **as long as you like** నీకు ఇష్టం ఉన్నంతసేపు ఇక్కడ ఉండవచ్చు.

You may go home **after you finish your work** నీవు నీ పని పూర్తి చేసిన
తర్వాత ఇంటికి వెళ్ళవచ్చు.

I won't let you go **before you apologise** నీవు క్షమాపణ చెప్పేవరకు నిన్ను
నేను వెళ్ళనివ్వను.

Just as he left the office, the clock struck five అతడు ఆఫీసు వదిలివెళ్ళే
సమయానికి గంట ఐదు కొట్టింది.

Whenever I get liesure, I work in the garden నాకు ఖాళీ దొరికినప్పుడు
తోటలో పని చేస్తాను.

As long as you desire to continue studies, I shall meet all exepences.
నీవు నీ చదువును కొనసాగించుటకు ఇష్టపడినంత

కాలం, నేను అన్ని ఖర్చులను భరిస్తాను.

They did not know about this **until I told them,** వారికి నేను చెప్పేంత
వరకు దీనిని గురించి వారికి తెలియలేదు.

I shall come **before he comes** అతడు వచ్చే ముందే నేను వస్తాను.

You may stay here **as long as you like** నీవు ఇష్టపడినంత కాలము నీవు
ఇచ్చట ఉండవచ్చును.

He came **after the bell had gone** గంట కొట్టినంతనే అతడు వచ్చాడు.

Mary came in **while I was eating** నేను తింటు ఉండగా మేరీ లోనికి
వచ్చింది.

She was eating **when I went there** నేను అక్కడకు వెళ్ళినప్పుడు ఆమె తింటూ
ఉండెను.

It was 8 o'clock **when I left the college** నేను కాలేజీ విడిచినప్పుడు
8 గంటలు అయింది.

I came to the school **just asd the clock struck ten.** గంట పది కొట్టినప్పుడే
నేను స్కూలుకు వచ్చాను.

He stood at the door **until I called him in** నేను అతడినిలోనికి పిలిచేవరకు
అతడు తలుపు వద్దనే నిలబడ్డాడు.

While I was going to the park I met Mary. పార్కుకు వెళుతూ ఉన్నప్పుడు, మేరీని కలిశాను.

After he had supper he went to bed. అతడు రాత్రి భోజనం చేసియున్న పిదప మంచం ఎక్కి నిద్రపోయాడు.

I have not been will **since I came here,** నేను ఇక్కడకు వచ్చినప్పటి నుండి నాకు బాగుగా లేదు.

I have not heard from him **since he left this place.** అతడు ఈ ప్రదేశం విడిచి వెళ్ళినప్పటి నుండి నేను అతడిని గురించి వినియుండలేదు.

I have not seen her **since she left this place.** ఆమె ఈ ప్రదేశం విడిచి వెళ్ళినప్పటి నుండి నేను ఆమెను చూసి యుండలేదు.

I will do **when I feel to be convenient.** నాకు అనుకూలంగా ఉన్నప్పుడు నేను చేస్తాను.

He has been studying well **since I warned him.** నేను అతడిని హెచ్చరించినప్పటి నుండి అతడు బాగుగా చదువుతున్నాడు.

I will do it **when I like** నాకు ఇష్టం వచ్చినప్పుడు నేను దానిని చేస్తాను.

They should know my history **before you know that.** నీవు దానిని తెలుసుకునే ముందే వారు నా పూర్వాపరాలను తెలుసుకున్నారు.

Shall I wait here **till I get orders from you?** మీ నుండి ఆదేశాలు పొందే వరకు నేను ఇక్కడ వేచి ఉండమంటారా

Time clauses ఉన్న వాక్యములలో Tenses పాత్ర :

Tense in Main Clause	Tense in adverbial clause of time
Past Indefinite	Past Continuous
Past Continuous	Past Indefinite
Past Continuous	Past Continuous
Past Indefinite	Past Indefinite
Past perfect	Past Indefinite
Future Indefinite	Present Indefinite or present perfect.
Future Perfect	Present Indefinite or Present Perfect.

2. Adverbial clause of place or location :

ఈ clause సాధారణంగా where, wherever, whence, whither అను words తో ప్రారంభమైన స్థలమును సూచించును. అయితే ఇవి సూచించెడి స్థలమునకు సంబంధించిన Nouns వీని ముందు రావు. అలా వస్తే ఇవి Adjectival Clauses అవుతాయి కదా!

గుర్తించు పద్ధతి : ఈ clause ని గుర్తించవలెనన్న Main Clause లోని verb తో "Where (ఎక్కడ)" అను పదాన్ని ఉంచి ప్రశ్నించాలి.

Put these book. where. we can find them easily.

put (పెట్టు, ఉంచు) **Where ?** Where we can find them easily.

గమనిక : Where we can find them easily అను Clause - Main clause లోని put అను verb ని modify చేస్తూ place (స్థలము)ను సూచిస్తున్నందున ఇది adverbial clause of place అవుతుంది.

మరికొన్ని వాక్యములు :-

I make friends **whenever I go** నేను ఎక్కడకు వెళ్ళినా నాకు స్నేహితులు ఉంటారు.

I put the meat **where the dog could not reach it.** కుక్క మాంసంను అందుకోలేని చోట నేను దానిని ఉంచాను.

You can go **wherever you like** నీకు ఇష్టం వచ్చిన చోటకు నీవు వెళ్ళవచ్చు.
You can put it **wherever you like** నీకు ఇష్టం వచ్చినచోట, నీవు దానిని పెట్టవచ్చును.

He now lives **where I came from** నేను ఎక్కడ నుండి వచ్చానో అతడు ఇప్పుడు అక్కడ నివసిస్తున్నాడు.

You may go **where you like** నీకు ఇష్టం వచ్చినచోట నీవు ఉండవచ్చు.

You can play **wherever you desire.** నీకు ఇష్టం వచ్చినచోట నీవు ఆడుకోవచ్చును.

Sit **wherever you want** నీకు ఇష్టం వచ్చిన చోట నీవు కూర్చో.

Wherever he goes his dog follows him అతడు ఎక్కడకు వెళ్ళినా, అతని కుక్క అతనిని అనుసరిస్తుంది.

Put the key **where I can easily find it.** తాళమును నేను తేలికగా గుర్తుపట్ట గలచోట ఉంచు.

3. Adverbial Clause of cause or reason : ఈ clause సాధారణంగా because, as, since, that, for, now that, in that, seeing that, on the ground that వంటి మాటలతో ప్రారంభమవుతుంది.

గుర్తించు పద్ధతి : ఈ clause ను గుర్తించవలెనన్న main clause లోని verbs తో "Why (ఎందుకు)" అను పదాన్ని ఉంచి ప్రశ్నించిన ఆ పని ఎందుకు జరిగిందో తెలుస్తుంది.

She cannot run **because she is pregnant.** ఆమె గర్భవతి కనుక ఆమె పరుగెత్తజాలదు.

Cannot run. Why? because she is pregnant

మరికొన్ని వాక్యములు :-

As you are not ready we must go without you నీవు రెడీకాకపోతే మేము నీవు లేకుండానే వెళ్ళిపోతాము.

Since you say so, I believe it, నీవు ఆ విధంగా చెప్పినప్పటి నుండి నేను దానిని నమ్ముతున్నాను.

Because she was clever, Mary came top of the class ఆమె తెలివైనది కనుక మేరీ క్లాసులో ప్రథమంగా వచ్చింది.

As she was not there, I spoke to her sister ఆమె అక్కడ లేనందున, నేను ఆమె చెల్లితో మాట్లాడినాను.

She has gone home **for she is expecting her aunt.** ఆమె తన అంటి వస్తుందని భావించి ఇంటికి వెళ్ళింది.

After you have made a promise, you should keep it. నీవు ప్రమాణం చేసిన పిదప, నీవు దానిని నిలబెట్టుకోవాలి.

I don't believe him, **because I know he is a liar.** అతడు అబద్ధాల కోరు అని తెలియడం వలన నేను అతడిని నమ్మను.

You should help her **as she is your relative.** ఆమె నీ చుట్టం అయినందున నీవు ఆమెకు సాయపడాలి.

Since he has left the party we shall not invite him. అతడు పార్టీని విడచిపెట్టినప్పటి నుండి మేము అతడిని ఆహ్వానించలేదు.

Now that you have completed your work, you may go home నీ పనిని పూర్తి చేసినంతనే నీవు ఇంటికి వెళ్ళవచ్చు.

As I cannot walk, I hired a taxi నేను నడవలేనందున, టాక్సీ బాడుగకు తీసుకున్నాను.

4. Adverbial clause of manner : ఈ clause ఒక పని ఫలనా విధంగా జరిగిందని తెలుపుటకు as, as if, as though, as far as, according as, in that వంటి పదాలతో ప్రారంభమవుతుంది.

గుర్తించు పద్ధతి : ఈ clause ని గుర్తించవలెనన్న main clause లోని verb ని - "How (ఎట్లు) లేదా In what manner (ఏ విధంగా)" అను మాట(ల)ను ఉంచి ప్రశ్నించాలి.

It happened **as I told you.** నేను నీకు చెప్పిన విధంగా అది జరిగింది.

Happened. **How? as I told you.**

మరికొన్ని వాక్యములు :-

Try to finish it **as I have shown you** నేను నీకు చూపిన విధముగా దీనిని పూర్తి చేయటానికి ప్రయత్నించు.

You may do **as you please** నీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా నీవు చేయవచ్చును.

He always did **as he was told.** అతడు పిచ్చివాని వలే ప్రవర్తించాడు.

He walks **as if he were drunk.** అతడు త్రాగినవానివలే నడుస్తాడు.

The movie ended **as I had guessed.** నేను ఊహించినట్లుగానే సినిమా అంతం అయింది.

Do the experiment **as I have demonstrated** నేను చేసి చూపిన విధంగానే ప్రయోగాన్ని చేయుము.

I cannot talk **as he does** అతడు మాట్లాడిన విధంగా నేను మాట్లాడలేను.

I acted **as I was told** నాకు చెప్పిన విధంగానే నేను నటించాను.

You must do **as I tell** నేను చెప్పిన విధంగానే నీవు తప్పక చేయాలి.

5.Adverbial clause of purpose : ఈ clause ఒక పని చేయుటకు గల ఉద్దేశ్యము లేదా కోరికను తెలుపుతూ, that, so, that, in order that, to the end that, lest వంటి పదాలతో ప్రారంభమవుతుంది.

గుర్తించు పద్ధతి : ఈ clause ని గుర్తించవలెనన్న main clause లోని verb తో "For what purpose (ఏ ఉద్దేశ్యముతో)". అను phrase ని ఉంచి ప్రశ్నించాలి.

He ran fast **so that he might catch the train.** రైలును అందుకోవటానికి అతడు వేగంగా పరుగెత్తాడు.

Ran. for what purpose? **that he might catch the train.**

గమనిక : Lest తో ప్రారంభమైన clause నందు should అను పదము రావచ్చు లేదా రాకపోవచ్చు. కాని may, might లు మాత్రం రావు. అయితే that, in order that లతో may, might లు రావచ్చు.

మరికొన్ని వాక్యములు :

Write it down, **lest you forget it.** దీనినే వ్రాసుకో, లేకుంటే నీవు మరచిపోతావు.

They educated her **in order that she might enter a profession**

వృత్తి ఉద్యోగంలో చేరేందుకు వారు ఆమెను చదివించారు.

Walk carefully **lest you should fall.** జాగ్రత్తగా నడువు లేకున్నచో పడిపోతావు.

Start early **lest you should miss the bus.** త్వరగా బయలుదేరు లేకుంటే
బస్సు మిస్సవుతావు.

Note down the point, **lest you should forget it** విషయాన్ని వ్రాసుకో,
లేకున్న నీవు దానిని మరచిపోతావు.

I started early **so that I might catch the bus** నేను బస్సును
అందుకోవడానికి గాను ముందుగానే బయలుదేరాను.

I read this book **so that I may learn English** ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనుటకు ఈ
పుస్తకం చదువుతాను.

Better chain up the dog **in case he bites.** కుక్కను కట్టివేయడం మంచిది.
లేకున్న అది కరుస్తుంది.

Work hard **lest you fail.** కష్టపడి పనిచేయి లేకుంటే ఫెయిల్ అవుతావు.

In order that he might escape, he changed his dress అతడు
తప్పించుకోవడానికి గాను, దుస్తులు మార్చుకున్నాడు.

I ran hard **lest I should miss the bus** నేను బాగా పరిగెత్తాను లేకున్న బస్సు
మిస్సయి ఉండేవాడిని.

I ran hard **that I might catch the bus** నేను బస్సు అందుకోవడానికి బాగా
పరిగెత్తాను.

I took medicine **that I might get well.** నేను బాగు అగుటకు మందు
తీసుకున్నాను.

I worked hard **that I might become rich** నేను ధనవంతునిగా మారటానికి
కష్టపడి పనిచేశాను.

We eat **that we may live** మనం బ్రతకడానికి తింటాము.

I went to Iran **so that I might earn money** డబ్బు సంపాదించటానికి నేను
ఇరాన్ వెళ్ళాను.

Revise you lessons **lest you should forget them** పాఠాలు వల్ల వేసుకో,
లేకున్న నీవు వాటిని మర్చిపోతావు.

Come to me **so that I can bless you** నిన్ను ఆశీర్వదించటానికి నా వద్దకు రా.

We went to the shop **so that we could purchase sarees.** చీరలను కొనటానికి మేము షాపుకు వెళ్ళాము.

6. Adverbial clause of effect or result or consequence :

ఈ clause ఒక ఫలితము (result) ను తెల్పుతూ "that" అను పదముతో ప్రారంభమవుతుంది. ప్రారంభపడమైన that దాని ప్రక్కనే ఉన్న main clause నందలి "so" తో గాని లేదా "such" తో గాని అనుసంధించబడి వుంటుంది. సాధారణంగా so తర్వాత adjective గాని (ఉదా॥ : so good) లేదా adverb గాని (so fast) వస్తుంది. such తర్వాత అయితే a/an + noun (ఉదా : such a manner)" వస్తుంది. ఈ clause - Main clause లోని so + adjective లేదా adverb" ని వివరించి (modify) చెప్పుంది.

The Prime minister spoke in such a way **that everyone supported him.** ప్రధాని ఆ పద్ధతిలో మాట్లాడినాడు. అందువలన కల్గిన ఫలితమేమిటి? that everyone supported him. కనుక ఇది adverbial clause of result. ఇది main clause లోని "such" అను పదమును modify చేస్తున్నది.

మరికొన్ని వాక్యములు :-

I walked so fast **that I reached in time** నేను ఎంతో వేగంగా నడిచినందువలన సకాలంలో చేరుకున్నాను.

He worked so hard **that he fell ill.** అతడు ఎంతో కష్టపడి పనిచేశాడు కనుక జబ్బుపడ్డాడు.

The problem was so simple **that even a child could solve it.** సమస్య చాలా తేలికైనది కనుక పిల్లవాడు కూడా సాధించగలడు.

I missed the bus **so that I had to walk.** నేను బస్సు మిస్సయ్యాను కనుక నడవాల్సి వచ్చింది.

The fruit is so sour **that I cannot eat it.** పండు చాలా పుల్లగా ఉన్నందున నేను దానిని తినలేను.

I am so weak **that I cannot even speak** నేను చాలా బలహీనంగా ఉన్నాను అందువలన కనీసం మాట్లాడలేను కూడా.

7. Adverbial clause of comparison : ఈ clause సాధారణంగా as, as---as, so---as, as well as, as much as, more---that, less---than, -er--- than వంటి Phrases తో ప్రారంభమవుతుంది.

గుర్తించు పద్ధతి : ఈ clause ని గుర్తించవలెనన్న main clause లోని verb ని "on what comparison" అను phrase తో ప్రశ్నించాలి.

Mary studies harder **than her brother (studies)** మేరి తన సోదరుడి కన్నా కష్టపడి చదువుతుంది. Studies. on what comparison? that her brother (studies)

మరికొన్ని వాక్యములు :-

David is cleverer **than John (is clever)** డేవిడ్ జాన్ కన్నా తెలివైనవాడు

You are younger **than you looks** నీవు కనపడే దాని కన్నా తక్కువ వయస్సు గలవాడివి.

You work harder **than I do** నీవు నాకన్నా కష్టపడి పనిచేస్తావు.

He is not so clever **as you think.** అతడు నీవు ఊహించినంత తెలివైనవాడు కాదు.

I like him not less **than (I like) you** నేను అతడిని నీ కన్నా తక్కువేమీ ఇష్టపడుట లేదు

She is older **than she looks.** ఆమె కనిపిస్తున్నంత వయసుదేమీ కాదు.

He studies harder **than his brother (does)** అతడు తన సోదరుని కన్నా కష్టపడి చదువుతాడు.

She is now happier **than she ever was.** ఆమె ఎప్పుడూ లేనంత ఆనందంగా ఇప్పుడు ఉన్నది.

He always eats more **than he can digest.** అతడు జీర్ణించుకోగలంత దాని కన్నా అధికంగా ఎప్పుడూ తింటాడు.

She is not so rich **as you think.** ఆమె నీవు ఊహిస్తున్నంత ధనికురాలు కాదు.

8. Adverbial Clause of degree or extent : ఈ clause సాధారణంగా as, the.... the వంటి పదాలతో ప్రారంభమవుతుంది.

గుర్తించు పద్ధతి : ఈ clause ని గుర్తించవలెనన్న main clause లోని verb తో "to what degree or extent" అను మాటలను ఉంచి ప్రశ్నించాలి.

ఈ clause - main clause లోని adjective ని గాని లేదా adverb ని గాని modify చేస్తుంది.

She is not so clever **as you think** ఆమె నీవు ఊహిస్తున్నంత తెలివైనది కాదు.

The sooner you begin, the earlier you shall finish it నీవు ఎంత త్వరగా ప్రారంభిస్తే, అంత త్వరగా పూర్తి చేయగలవు.

9. Adverbial clause of concession or contrast or supposition ఈ clause సాధారణంగా though, although, eventhough, evenif, in spite of, despite, however, whatever, whichever, as, all the same, not withstanding that వంటి మాటలతో ప్రారంభమవుతుంది.

గుర్తించు పద్ధతి : ఈ clause ని గుర్తించవలెనన్న main clause లోని verb ని "on what supposition?" అను మాటలతో ప్రశ్నించాలి.

మరికొన్ని వాక్యములు :

Although he was cautious, his pocket was picked, **అతడు అప్రమత్తంగా ఉన్నప్పటికీ,** అతని జేబు కొట్టబడింది.

Although he goes for begging from house to house he gets no alms. **అతడు ఇంటింటికి తిరిగి బిచ్చమెత్తినప్పటికీ,** అతడికి భిక్ష లభించలేదు.

Though it is raining I shall not take my umbrella **వర్షం కురుస్తున్ననూ నేను గొడుగు తీసికెళ్ళను.**

Even if it rains, I shall go to college **వర్షం కురిసినప్పటికీ నేను కాలేజీకి వెళతాను.**

I shall come **even if it rains.** **వర్షం కురిసినప్పటికీ నేను వస్తాను.**

Even if he deceives me I won't harm him. **అతడు నన్ను వంచించినప్పటికీ,** నేను అతనికి హాని చేయను.

Although I started late I caught the bus **నేను ఆలస్యంగా బయలుదేరినప్పటికీనీ,** నేను బస్సు అందుకున్నాను.

However hard you may work you will not pass. **నీవు ఎంత కష్టపడి పనిచేసిననూ,** నీవు ఉత్తీర్ణుడవు కావు.

Whatever you may say, I don't believe a word of it **నీవు ఏమి చెప్పినప్పటికీ** అందులో ఒక్క మాటను కూడా నమ్మును.

Though he studies hard he failed in the examination **అతడు కష్టపడి చదివినప్పటికీ పరీక్షలో తప్పినాడు.**

Though this medicine is bitter you have to take it **ఈ మందు చేదుబననూ నీవు దీనిని తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.**

He is happy **though he is poor** **అతడు బీదవాడైననూ సంతోషంగా ఉన్నాడు.**

Although you broke your promise, I am not much worried. **నీవు నీ ప్రమాణం తప్పిననూ నేను అంతగా బాధపడను.**

However cleverly the lawyer argued the case the judge was not convinced.

లాయర్ ఎంత తెలివిగా కేసు వాదించినప్పటికీ,
జడ్జి సంతృప్తి చెందలేక పోయాడు.

10. Adverbial clause of condition

ఈ clause ని రెండు సంఘటనలను సరిపోల్చుటకు అనగా ఒక పని జరిగితే (if you invite me నీవు నన్ను ఆహ్వానిస్తే) దానికి అనుగుణంగా మరొక పని (I shall come నేను వస్తాను) జరుగుతుందని తెలుపుటకు ఉపయోగిస్తారు.

ఈ clause సాధారణంగా ఈ క్రింది పదాలతో ప్రారంభమవుతుంది.

If అయితే **Provide that** అయిన యెడల, షరతుపై
Unless లేకున్న, అట్లుగాకున్న **On condition that** ఆ షరతుపై
In case ఒక వేళ **Supposing that** పక్షంలో in the event of
Whether అదో ఇదో, ఎట్టెనను **but** అయితే, కాని, తప్ప

Examples :

If you get good marks, I shall give you a watch (నీవు మంచి మార్కులు సంపాదిస్తే, నేను నీకు ఒక గడియారం ఇస్తాను)

Even if you run, you won't catch the train. (నీవు పరుగెత్తిననూ, రైలును అందుకోలేవు.)

Unless I go now, I shall miss my bus (నేను ఇప్పుడు వెళ్ళకుంటే, నా బస్సు తప్పిపోతాను)

Don't come unless I tell you to (come) నేను నిన్ను రమ్మని చెప్పేవరకు రావద్దు.

In case (that) I have money, I shall help her (ఒకవేళ నాకు డబ్బుంటే, నేను ఆమెకు సహాయం చేస్తాను.)

Whether you like it or not, you must obey the law (నీవు ఇష్టపడినా లేకున్నా, నీవు చట్టానికి తప్పక విధేయుడవై యుండాలి)

Whether you get your pay or not you must leave the place (నీవు నీ జీతం తీసుకున్ననూ లేకున్ననూ, నీవు ఈ ప్రదేశమును తప్పక విడిచిపెట్టాలి.)

Whether I get the remuneration or not I will do my duty (నేను ప్రతిఫలం పొందిననూ, లేకున్ననూ నా ద్యూటీ నేను చేస్తాను.)

Whether you are here or there, I will always remember you నీవు ఇక్కడ లేదా అక్కడ ఉన్నప్పటికీ నేను నిన్ను ఎల్లప్పుడూ గుర్తుంచుకుంటాను.

Provided that he obeys his teacher, he need not fear. అతను తన

ఉపాధ్యాయుడికి విధేయతగా ఉండిన, అతడు భయపడనవసరం లేదు)

On condition that you help me, I shall do it నీవు నాకు సహాయపడే షరతుపై దానిని నేను చేస్తాను.

Supposing I go there, what will you do? నేను ఒక వేళ అక్కడకు వెళితే, నీవు ఏమి చేస్తావు?

But that she was poor she would have paid the tuition fees regularly.

ఆమె బీదది అయినా ట్యూషన్ ఫీజు క్రమంగా చెల్లించియుండేది.

I shall help you as long as you are co-operative సహకారిగా ఉన్నంత కాలం, నేను నీకు సహాయపడతాను.

Conditinal sentence - parts :- Conditional sentence నందు రెండు clauses ఉంటాయి అవి. a) Conditional clause 2) Main Clause

A.Conditional clause :- ఈ clause షరతు (condition) ని తెల్పుతూ ప్రశ్న వేసినట్లుగా వుంటుంది. సాధారణంగా ఈ clause "if (అయితే)" లేదా దీనికి negative రూపమైన "unless (if not, లేకున్న, అట్లుగాకున్న)తో ప్రారంభమవుతుంది. If (you don't) ఉపయోగిస్తే సలహాగాను, unless ని ఉపయోగిస్తే బెదిరింపుగాను ఉంటుంది.

If తో not కూడియున్న Negative clause = Unless తో కూడిన Negative clause

1. If she does not take	= Unless she takes.
2. If he does not repay the money	= Unless he repays the money.
3. If he did not repay the money	= Unless he re paid the money.

EXERCISE : Change the following sentences as shown in the example :

దిగువ వాక్యములను ఉదాహరణలో చూపిన విధముగా మార్చుము.

Example : If you do not run, you will miss the bus.

Unless you run, you will miss the bus.

1. If you don't come quickly, I shall punish you
2. If you don't pay my dues, I will not let you go.
3. I will not go if my teacher does not permit me.
4. If you don call him, he won't come.
5. If you don't apologize, she won't forgive you.

6. If you don't pass the test, you won't be selected.
7. If you don't help me, I shall fail.
8. If you don't hurry, you will miss the bus.
9. She will not bring the book, if you don't remind her.
10. If you do not come, I shall be sad.

B.Main clause : దీనిపై conditional clause ఆధారపడి వుంటుంది. ఇది ఫలితాన్ని తెల్పుతున్నందున దీనిని "Result clause" అని కూడా పిలువవచ్చును.

Conditional Sentences - Types :-

Conditional sentences ని దిగువ పట్టికలో చూపిన విధముగా 3 రకములుగా విభజింపవచ్చును.

Types	Condition	Usage	Structure
I	Probable/Open సంభవం	Cause and effect	may/may not be fulfilled
II	Improprobable/rejected అసంభవం	Hypothetical but possible	might have been fulfilled but is not
III	Impossible/Imaginary అసాధ్యం	Hypothetical and Impossible	Could not be true.

Tenses in Conditional Sentences : Conditional sentence నందలి Conditional clause లోను, main clause లోను tenses ఎలా ఉంటాయో దిగువ పట్టిక నుండి గ్రహించండి.

Types	Conditional Clause	Main Clause
I	Present Indefinite	shall/will/can/may+V ⁰
II	Past Indefinite.	should/would/could/might+V ⁰
III	Past perfect	should/would/could/might+have+P.P.

మాదిరి వాక్యములు (Types I,II,III)

1. **If you come here,** I shall give you నీవు వస్తే, నేను ఇస్తాను.
If you came here, I should give you నీవు వచ్చినట్లయితే, నేను ఇచ్చేవాడిని.
- If you had come here,** I should have given you నీవు వచ్చియుండినట్లయితే, నేను ఇచ్చియుండే వాడిని.

2. **If you tell her, she will be please** నీవు ఆమెకు చెప్పితే, ఆమె
సంతోషించబడేది
If you told her, she would be pleased, నీవు ఆమెకు చెప్పినట్లయితే
ఆమె సంతోషించ బడియుండేది.
If you had told her, she would have been pleased. నీవు ఆమెకు
చెప్పియుండి నట్లయితే ఆమె సంతోషించ బడియుండి యుండేది.
3. **If the bus comes, I shall go to the function** బస్సు వస్తే, నేను ఫంక్షన్‌కు
వెళ్తాను.
If the bus came, I should go to the function బస్సు వచ్చినట్లయితే, నేను
ఫంక్షన్‌కు వెళ్ళేవాడిని.
If the bus had come, I should have gone to the function బస్సు
వచ్చియుండి నట్లయితే నేను ఫంక్షన్‌కు వెళ్ళియుండే వాడిని.
4. **If my father does not object, I will marry her.** మా నాన్న అభ్యంతరం
చెప్పకపోయినట్లయితే, నేను ఆమెను వివాహమాడతాను.
If my father did not object, I would marry her. మా నాన్న అభ్యంతరం
చెప్పకపోయినట్లయితే నేను ఆమెను వివాహమాడే వాడిని.
If my father had not objected, I would have married her. మా నాన్న
అభ్యంతరం చెప్పకపోయి ఉండనట్లయితే నేను ఆమెను వివాహమాడి
ఉండేవాడిని.
5. **If I have enough money, I shall buy a scooter.** నాకు తగినంత డబ్బు
ఉంటే నేను స్కూటరును కొంటాను.
If I had enough money, I should buy a scooter నాకు తగినంత డబ్బు
ఉండి ఉన్నట్లయితే, నేను స్కూటరును కొని ఉండేవాడిని.
If I had enough money, I should have bought a scooter.
నాకు తగినంత డబ్బు ఉండి ఉన్నట్లయితే, నేను స్కూటర్‌ను కొని ఉండేవాడిని.
6. **If he has money, he will help me.** అతనికి డబ్బు ఉంటే నాకు సహాయం
చేస్తాడు.
If he had money, he would help me అతనికి డబ్బు ఉన్నట్లయితే నాకు
సహాయం చేసేవాడు.

If he had had money, he would have helped me అతనికి డబ్బు ఉండి ఉన్నట్లయితే, అతడు నాకు సహాయపడి ఉండేవాడు.

7. **Unless she helps me**, I shall fail ఆమె నాకు సహాయపడకపోతే, నేను తప్పుతాను.

Unless she helped me I should fail ఆమె నాకు సహాయకపడక పోయినట్లయితే నేను తప్పేవాడిని.

Unless she had helped me, I should have failed ఆమె నాకు సహాయపడకపోయి ఉండకపోతే నేను తప్పి ఉండేవాడిని.

8. She will be happy, **if you marry her** నీవు ఆమెను వివాహమాడితే, ఆమె సంతోషిస్తుంది.

She would be happy **if you married her** నీవు ఆమెను వివాహమాడి ఉంటే ఆమె సంతోషించేది.

She would have been happy, **if you had married her.** నీవు ఆమెను వివాహమాడియున్నట్లయితే ఆమె సంతోషించి యుండేది.

9. It will be better **if it does not rain** వర్షం కురవకపోతే మంచిగా వుంటుంది.

It would be better **if it did not rain** వర్షం కురవకపోవడం మంచిగా ఉంది.

It would have been better, **if it had not rained** వర్షం కురవకపోయి ఉంటే మంచిగా ఉండి యుండేది.

10. What will you do **if you have no money?** నీకు డబ్బు లేకపోతే నీవు ఏమి చేస్తావు?

What would you do **if you had no money?** నీకు డబ్బు లేనందున నీవు ఏమి చేసేవాడివి?

What would have done, **If you had had no money?** నీకు డబ్బు లేకపోయి ఉంటే, నీవు ఏమి చేసి ఉండేవాడివి?

Exercise : Write the other two types of the following sentences :

1. If you take my advice, you do not fail.
2. I shall help you if you ask me.
3. If I have time, I can type all these letters.
4. If he reaches the station ten minutes earlier, he can catch the train.
5. I can't reach there in time of I don't catch the 6.30 train.
6. If I know how to swim, I will go to the river everyday.

7. If I see Mary, I will give her you message.
8. If he tries hard, he will find a job somewhere.
9. If Mary comes, she will help us.
10. If I have the money, I will buy a new scooter.
11. If he has time, he will go with us.
12. If I see him, I will recognise him.
13. If I have your address, I shall write to you.
14. If I know that you needed me, I will come at once.
15. If I know her, I shall speak to her.
16. Unless you have a ticket, you can't go inside.
17. If you apply for a loan, it will be sanctioned.
18. Unless someone help, she won't be able to do it.

Type - I : Probabale conditional clauses.

దీనినే Future Conditional అని కూడా అంటారు. Main clause సాధారణంగా Time factorని చెప్తుంది.

ఈ రకంలో Main clause ని సాధారణంగా Fture Indefinite లను, Conditional clause ని Present Indefinite లోను చూపుతారు.

ఈ రకానికి చెందిన వాక్యములందు ఉన్న ఒక షరతు నెరవేరితే, రెండవ షరతు నెరవేరుటకు అవకాశము (probability) ఉంటుంది.

Example : **If you walk fast**, you will catch the train (నీవు వేగంగా నడిస్తే రైలును అందుకుంటావు)

వివరణ : నీవు వేగంగా నడిస్తే, రైలును అందుకుంటావు. వేగంగా నడవకపోతే రైలును అందుకోలేవు. ఇది ఒక *choice*. రైలును అందుకోవడం, అందుకోలేక పోవడం నీవు నడిచే వేగంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఇలా *choice* పై ఆధారపడిన *clause* ని "open conditional clause లేదా Real conditonal clause లేదా Factual conditional clause అంటారు.

Conditional Clause	Main or Answer Clause
Condition to be satisfied	likely outcome
If "X" happens (then)	"Y" follows.
Present Indefinite	Future Indefinite

Examples : **Present Indefinite** - Future Indefinite.

If the weather is favourable, the game will be played on Monday

వాతావరణం అనుకూలంగా ఉంటే, ఆట సోమవారం నాడు ఆడబడవచ్చు.

If the weather is fine, I shall go out వాతావరణం చక్కగా ఉంటే, నేను
బయటకు వెళ్తాను.

If the weather is bad, she won't come. వాతావరణం సరిలేకుంటే, ఆమె
రాదు.

If the train is late I shall walk రైలు ఆలశ్యమైతే, నేను నడుస్తాను.

If he is lazy, he will never fulfill his ambition to be a doctor. అతడు
సోమరియైతే, అతడు డాక్టర్ కావాలనే తన కోరికను నెరవేర్చుకోలేడు.

If he is not here in ten minutes, we shall assume he is not coming
అతడు ఇక్కడ పది నిమిషాలలో ఉండకపోతే, మనము అతడు రావడం లేదని
ఊహించవచ్చును.

If he is rude to here, she will go away. అతడు ఆమె యెడల దురుసుగా
ఉంటే ఆమె వెళ్ళిపోతుంది.

If this load is too heavy for you to lift, you will have to drag it.

ఈ బరువు నీకు మరీ ఎత్తలేనంత భారంగా ఉంటే నీవు దానిని ఈడ్చవచ్చును.

If you are careful, you will get a job. నీవు జాగ్రత్తగా ఉంటే, నీవు ఉద్యోగం
సంపాదిస్తావు.

If you are not careful now, you will be sorry later నీవు ఇప్పుడు జాగ్రత్తగా
లేకపోతే, తర్వాత నీవు బాధపడాలి.

If you are late again, the teacher will be angry నీవు మళ్ళీ ఆలస్యమైతే,
ఉపాధ్యాయుడు కోపిస్తారు.

If you are lazy you will never succeed in life. నీవు సోమరిగా ఉంటే నీవు
జీవితంలో ఎన్నడూ విజయాన్ని సాధించలేవు.

Unless you are more attentive, I won't pardon you. నీవు మరింత
సంసిద్ధంగా లేకుండా నేను నిన్నుక్షమించను.

Unless you are punctual, I will not let you in. నీవు సక్రమంగా లేకుంటే
నేను నిన్ను లోనికి రానివ్వను.

If I have money I shall go to the book exhibition నాకు డబ్బుంటే, నేను
పుస్తక ప్రదర్శనకు వెళతాను.

If I have time, I shall call you నాకు సమయముంటే నేను నిన్ను పిలుస్తాను.

If I have time, I shall come to you. నాకు సమయముంటే నేను నీ వద్దకు
వస్తాను.

- If I have your pen, I shall write the answers నీ కలం నా వద్ద ఉంటే
సమాధానాలు వ్రాసేవాడిని.
- If you do your best, no one will be able to complain. నీవు నీ విధిని
నెరవేరిస్తే, ఎవ్వరూ ఫిర్యాదు చేయజాలరు.
- If we do not abolish war, war will abolish us మనం యుద్ధాన్ని
రూపుమాపకపోతే యుద్ధమే మనలను రూపుమాపుతుంది.
- Unless you accompany me, I shall not go to the movie నీవు నాకు
తోడుగా రాకుంటే, నేను సినిమాకు వెళ్ళను.
- If the bed-sheets are not aired properly, they won't be dry. పక్క
డుప్పట్లకు సరిగా గాలి ఆడనివ్వకపోతే, అవి ఆరవు.
- Unless she apologises, I shall not forgive her. ఆమె క్షమాపణ చెప్పకపోతే
నేను ఆమెను క్షమించను.
- If you apply for the job, you will be selected నీవు ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు
చేస్తే, నీవు ఎంపికవుతావు.
- If you ask him politely, he will tell you the truth. నీవు అతనిని వినయంగా
అడిగితే, అతడు నీకు నిజం చెబుతాడు.
- If he asks me, I shall lend him some money. అతడు నన్ను అడిగితే, నేను
అతనికి కొంత డబ్బు అరువిస్తాను.
- If you ask me, I will lend you my bicycle. నీవు నన్ను అడిగితే, నేను నీకు
నా సైకిల్ ఇస్తాను.
- These sticks will be easier to carry, if they are bound together.
- ఈ పుల్లలు కలిపి కట్టబడితే వీటిని మోయడానికి సులభంగా వుంటుంది.
- If war breaks out, all of us shall suffer యుద్ధం ప్రజ్వరిల్లితే, మనమంతా
బాధపడతాము.
- If you buy that scooter, it will cost you Rs.18,000 నీవు ఆ స్కూటర్‌ను
కొంటే, నీకు 18,000 అవుతుంది.
- If we by pass the town, we shall miss all traffic. మనం పట్టణాన్ని
ప్రక్కదాటుగా వెళ్తే, మనం రద్దీ అంతటిని తప్పించుకుంటాము.
- If you come at 6, the doctor will see you. నీవు ఆరింటికి వస్తే, డాక్టర్
నిన్ను చూస్తాడు.
- If you come, I shall talk to them. నీవు వస్తే నేను వారితో మాట్లాడుతాను.

- If you come at ten, I shall be ready.** నీవు పదింటికి వస్తే, నేను రెడీగా ఉంటాను.
- If you don't come to the airport, John will be worried.** నీవు విమానాశ్రయానికి రాకపోతే, జాన్ బాధపడతాడు.
- If you come here, you will see a wonderful thing** నీవు ఇక్కడకు వస్తే, ఒక అద్భుతం చూస్తావు.
- Unless my friend comes, I won't go.** నా స్నేహితుడు రాకుంటే, నేను వెళ్ళను.
- If you come tomorrow, I shall give you the book** నీవు రేపు వస్తే, నేను నీకు పుస్తకాన్ని ఇస్తాను.
- If you come, I shall be pleased.** నీవు వస్తే, నేను సంతోషిస్తాను.
- If she comes early, she will find me at home.** ఆమె ముందుగా వస్తే, నన్ను ఇంటి వద్ద చూస్తుంది.
- If you come to my house, I will welcome you.** నీవు మా ఇంటికి వస్తే, నేను నిన్ను ఆహ్వానిస్తాను.
- If it costs too much, I shall buy a smaller one.** ఇది మరీ ఎక్కువ ఖరీదు అయితే, నేను చిన్నది కొంటాను.
- If you disturb me again, I shall break your neck.** నీవు మళ్ళీ నన్ను కలతబెడితే, నీ మెడ విరుగగొడతాను.
- If you drop the mirror, it will break.** నీవు అద్దాన్ని జారవిడిస్తే, అది పగిలిపోతుంది.
- If you eat too much, you will become fat.** నీవు అతిగా తింటే, లావెక్కుతావు.
- If you fail, it will be your own fault.** నీవు తప్పితే, అది నీ తప్పే అవుతుంది.
- If you fail again, he will be disappointed.** నీవు మరల తప్పితే, అతడు నిరాశ చెందుతాడు.
- If I find it, I shall give it to you** నేను దానిని చూస్తే, దానిని నీకు ఇస్తాను.
- My boss will go berserk if he finds you here** నిన్ను ఇక్కడ చూస్తే, మా బాస్ కోపంతో ఊగిపోతాడు.
- You will have time to watch T.V. if you finish your work early enough.** నీవు నీ పనిని త్వరగా పూర్తి చేస్తేనే, T.V.ని చూడటానికి నీకు సమయము ఉంటుంది.

I won't do it **unless I am forced** నేను ఫోర్స్ చేయబడితే తప్ప, నేను దీనిని చేయను.

If he gets a first class, his father will send him abroad అతడు ప్రథమశ్రేణి పొందితే, అతడిని అతని తండ్రి విదేశాలకు పంపుతాడు.

If I get information, I shall write to you. నేను సమాచారం అందుకుంటే నీకు వ్రాస్తాను.

In case I get leave, I shall attend the party. నాకు సెలవు లభిస్తే, నేను పార్టీకి హాజరవుతాను.

If you give him an inch, he will take a mile. నీవు అతనికి అంగుళం ఇస్తే, అతడు మైలు తీసుకుంటాడు.

If you go out in this weather, you will be ill. నీవు ఈ వాతావరణంలో బయటకు వెళితే నీవు నలత పడతావు.

If you go there, she will be happy. నీవు అక్కడకు వెళితే, ఆమె సంతోషిస్తుంది.

If I go to the market, I will bring a toy for you. నేను మార్కెట్ కు వెళితే, నీ కోసం నేను ఒక ఆటబొమ్మను తెస్తాను.

If you go out now, you will catch cold. నీవు ఇప్పుడు బయటకు వెళితే, జలుబు చేస్తుంది.

If you go to the doctor, he will give you some medicines. నీవు డాక్టరు వద్దకు వెళితే, నీకు ఆయన కొన్ని మందులు ఇస్తాడు.

If you help me, I shall be very thankful to you. నీవు నాకు సహాయపడితే, నేను నీకు చాలా కృతజ్ఞతగా ఉంటాను.

If we help them, they will finish quickly మేము వారికి సహాయపడితే, వారు త్వరగా పూర్తి చేస్తారు.

If you help him, he will be happy నీవు అతనికి సహాయపడితే, అతడు సంతోషిస్తాడు.

If you help me, I shall help you నీవు నాకు సహాయపడితే, నేను నీకు సహాయపడతాను.

If we don't hurry, we shall miss the bus. మనం త్వరపడకపోతే, మనం బస్సును మిస్సువుతాము.

Unless you hurry, you will be late (for the train) నీవు త్వరపడకపోతే నీవు
(రైలుకు) ఆలశ్యం అవుతావు.

If you invest in shares, you will be ruined. నీవు షేర్స్ లో పెట్టుబడి పెడితే,
నీవు పతనమవుతావు.

If you invite her, she will come. నీవు ఆమెను ఆహ్వానిస్తే, ఆమె వస్తుంది.

Unless you invite him, he will not attend the party. నీవు అతడిని
ఆహ్వానించకపోతే, అతడు పార్టీకి హాజరు కాబోడు.

If you don't join the party, he will be very disappointed నీవు పార్టీలో
చేరకపోతే, అతడు ఎంతో నిరుత్సాహపడతాడు.

If you don't know, I shall ask someone else నీకు తెలియకపోతే, నేను
వేరొకరిని అడుగుతాను.

If you knock at the door, he will let you in నీవు తలుపు తట్టితే, అతడు
నిన్ను లోనికి రానిస్తాడు.

If you lend me your pen, I shall write a letter నీవు నాకు కలం అరువిస్తే,
నేను ఒక జాబు వ్రాస్తాను.

If you leave him alone, he will come home. నీవు అతడిని ఒంటరిగా
వదిలేస్తే, అతడు ఇంటికి వస్తాడు.

If you listen to me carefully, I will explain. నాది నీవు జాగ్రత్తగా వింటే,
నేను వివరిస్తాను.

**If you look out of the window now, you will see her walking down
the street** నీవు ఇప్పుడు కిటికీ నుండి బయటకు చూస్తే, నీవు ఆమెను వీధిలో
నడవటం చూస్తావు.

If he loses his job, he will be very unhappy. అతడు తన ఉద్యోగంను
కోల్పోతే అతడు చాలా బాధపడతాడు.

Unless he makes an earnest effort, he won't succeed. అతడు గట్టి
ప్రయత్నం చేస్తే తప్ప, విజయం సాధించలేడు.

If he marries her, he will be happy అతడు ఆమెను వివాహమాడితే, అతడు
సంతోషంగా ఉంటాడు.

If you move, I shall shoot you. నీవు కదిలితే, నిన్ను కాలుస్తాను.

If he passes the test, he will have a chance అతడు పరీక్ష పాసయితే అతడు
ఛాన్స్ పొందేవాడు.

If you phone me, I shall pick up you at the park. నీవు నాకు ఫోన్ చేస్తే,
నేను నిన్ను పార్కు వద్ద కలుపుకు పోతాను.

If you promise to return it next Friday. I shall lend you the money.

నీవు దీనిని వచ్చే శుక్రవారం వాపసు చేస్తానని వాగ్ధానం
చేస్తే, నేను నీకు డబ్బు అప్పు ఇస్తాను.

If you promise not to tell anyone else, I shall tell you how much I paid
for it.

నీవు ఎవరికీ చెప్పనని వాగ్ధానం చేస్తే,
నేను దాని కోసం ఎంత చెల్లించానో చెప్తాను.

If it rains, we shall postpone the meeting. వర్షం కురిస్తే, మనం సభను
వాయిదా వేద్దాం.

If it rains tomorrow, I shall stay in రేపు వర్షం కురిస్తే, నేను లోపలే
ఉండిపోతాను.

If it rains, I shall not go out. వర్షం కురిస్తే, నేను బయటకు వెళ్ళను.

If the rains continue, I shall buy an umbrella. వర్షాలు పడుతూ ఉంటే,
నేను గొడుగు కొంటాను.

If you read good English books, your English will improve. నీవు మంచి
ఇంగ్లీషు పుస్తకాలు చదివితే, నీ ఇంగ్లీషు అభివృద్ధి చెందుతుంది.

If she does not repay the money, I shall be angry. ఆమె డబ్బును తిరిగి
చెల్లించకపోతే, నాకు కోపం వస్తుంది.

If you ring before six, I shall be in నీవు ఆరింటికన్నా ముందే ఫోన్ చేస్తే,
నేను లోపల ఉంటాను.

If you say that again, I will hit you. నీవు మరల దానిని చెబితే, నేను నిన్ను
కొడతాను.

If he sees me here, he will be really angry. అతడు నన్ను ఇక్కడ చూస్తే,
నిజంగానే కోపపడతాడు.

I shall ask Mary, **If I see her tomorrow** నేను రేపు మేరీని కలిస్తే, నేను
ఆమెను అడుగుతాను.

If you see him, you will get the details. నీవు అతడిని కలిస్తే, నీవు వివరాలు
పొందుతావు.

If you send in this form we will do the rest నీవు ఈ ఫారంను పంపితే,
మిగిలింది మేము చేసుకుంటాము.

His health will be ruined **if he smokes heavily.**

అతడు అతిగా

ధూమపానం చేస్తే, అతని ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుంది.

We shall go **if the weather stays fine** వాతావరణం బాగుగా ఉంటే మనం
వెళదాము.

If you study hard, you will be able to speak English very well soon. నీవు
కష్టపడి చదివితే, అతి త్వరలోనే నీవు ఇంగ్లీషు బాగా మాట్లాడగలుగుతావు.

If you take an early bus, you will reach Chennai in the afternoon. నీవు
తొలి బస్సు అందుకుంటే, నీవు చెన్నైకు సాయంత్రానికి చేరుకుంటావు.

If you take away her toys, she will cry నీవు ఆమె ఆట వస్తువులను
తీసికెళ్ళిపోతే, ఆమె ఏడుస్తుంది.

If you tell me the answer, I will give you a prize. నీవు జవాబు చెప్తే, నీకు
నేను ఒక బహుమతి ఇస్తాను.

If you want that book, I shall bring it next time. నీకు ఆ పుస్తకం కావాలిస్తే,
దానిని వచ్చేసారి తెస్తాను.

If you waste your time, you will regret it later. నీవు సమయాన్ని వృధా
చేస్తే, తర్వాత దానికి పశ్చాత్తాప పడతావు.

We shall have a party, **if he wins the election.** అతడు ఎన్నికల్లో గెలిస్తే
మనకు పార్టీ ఉంటుంది.

If you don't work hard, you will fail. నీవు కష్టించి పనిచేయకపోతే, తప్పుతావు.

Unless he works very hard, he won't succeed. అతడు బాగా కష్టించి
పనిచేయకపోతే, విజయం సాధించలేడు.

You will not pass the examination **unless you work very hard** నీవు
చాలా కష్టపడి పని చేయకపోతే, పరీక్ష ఉత్తీర్ణుడవు కాలేవు.

You will make yourself miserable **if you worry about the past** నీవు గతం
గురించి బాధపడితే, నీయంతట నీవే అంతులేని దుఃఖపడతావు.

I shall arrange everything **if you write to me early enough.** నీవు
తగినంత ముందుగా లెటర్ వ్రాస్తే, నేను అంతా సమకూరుస్తాను.

Questions - 1:-

If the food is bad, will you eat it? ఆహారం చెడ్డదైతే, దాన్ని నీవు తింటావా?

If you are lazy will you be punished ? నీవు సోమరివైతే శిక్షించబడతావా?

Will you wake me **if you are up early**? నీవు ముందుగా లేస్తే నన్ను లేపుతావా?
If he comes will she be angry? అతడు వస్తే, ఆమె కోపపడుతుందా?
If you eat too much, will you be ill? నీవు చాలా ఎక్కువగా తింటే, జబ్బున
పడతావా?

If I go with you in your car, will you be able to bring me back?
నేను నీతో కారులో వస్తే, నన్ను నీవు మరల తీసుకురాగలవా?
If I help you, will you help me? నేను నీకు సహాయపడితే, నీవు నాకు
సహాయపడతావా?

If I lend you some money, will you repay it soon? నేను నీకు కొంత డబ్బు
అప్పు ఇస్తే, దానిని త్వరలో ఇచ్చివేస్తావా?
If it rains, will she go out? వర్షం కురిస్తే, ఆమె బయటకు వెళుతుందా?
If you reach the station early will you miss the train? నీవు స్టేషన్ కు
ముందుగా చేరుకుంటే, రైలు మిస్సవుతావా?

If you visit Chennai, will you stay there long? నీవు చెన్నై వెళితే, అక్కడ
చాలా కాలం ఉంటావా?
If I wash the dishes, will you wipe up? నేను పాత్రలను తోమి శుభ్రం చేస్తే,
నీవు తుడుస్తావా?

Questions - 2 :-

Who will be pleased **if the examination is easy**? పరీక్ష సులభంగా
ఉంటే, ఎవరు సంతోషపడతారు?

Who will give your money **if you ask him**? నీవు అతడిని అడిగితే, ఎవరు
నీకు డబ్బు ఇస్తారు?

Who will clean your shoes **if you don't**? నీవు చేయకపోతే, ఎవరు నీ
బూట్లను శుభ్రం చేస్తారు?

Who will help you **unless I do**? నేను చేయకపోతే, నీకు ఎవరు సహాయం
చేస్తారు?

Who will mark your exercise book **unless your teacher does**? మీ టీచరు
చేయకపోతే, ఎవరు నీ అభ్యాస పుస్తకంపై మార్కు వ్రాస్తారు?

What will happen **if you are not careful**? నీవు అప్రమత్తంగా లేకపోతే,
ఏమి జరుగుతుంది?

What will you do **if the taxi does not come?** టాక్సీ రాకపోతే, నీవు ఏమి చేస్తావు?

What will you do **if she fail in the examination?** పరీక్షలో ఆమె తప్పితే, ఏమి చేస్తావు?

What shall I do **if she fails to come?** ఆమె రావడం విఫలమైతే, నేను ఏమి చేసేది?

What will you do **if you lose your book?** నీవు నీ పుస్తకం పోగొట్టుకుంటే, ఏమి చేస్తావు?

Examples : Present Indefinite (Imperative, instructions, advice - M.C)

If there is a fire, call the fire brigade అక్కడ మంట ఉంటే, ఫైర్ బ్రీగేడ్ని (ఫోన్ చేసి) పిలుపు

If she is again late, ask her to apply for leave ఆమె మరల ఆలస్యమైతే, లీవు కోసం అప్లయ్ చేయమని చెప్పు

If your work is over, go home నీ పని పూర్తి అయితే, ఇంటికి వెళ్ళు

If you are in trouble, just give a little whistle and I shall be there. నీవు ఇబ్బందిలో ఉంటే, కొంచెం విజిల్ వేయి, నేను అక్కడ ఉంటాను.

If they ask you where I have gone, don't tell them నేను ఎక్కడకు వెళ్ళానని వారు నిన్ను అడిగితే, వారికి చెప్పవద్దు.

In case she comes, tell her to meet me. ఒకవేళ ఆమె వస్తే, ఆమెను నన్ను కలువమని చెప్పు.

If he comes early, ask him to wait. అతడు ముందుగా వస్తే, వేచియుండమని చెప్పు.

If any letters come for me, send them on to me at my uncle's address నాకు ఏవైనా జాబులు వస్తే, మా అంకుల్ అడ్రస్ కు వాటిని నా కోసం పంపు.

If he comes to you please ask him to see me, అతడు నీ వద్దకు వస్తే, నన్ను అతడు కలువమని చెప్పు.

If you don't feel better, stay in bed tomorrow. నీకు సరిగా లేదనుకుంటే, రేపు విశ్రాంతి తీసుకో

If you get a cold, take a couple of these tablets. నీకు జలుబు చేస్తే, ఈ బిళ్ళలు రెండు తీసుకో.

If you are lost, ask a policeman to show you the way. నీవు తప్పిపోతే, పోలీసును నీకు దారి చూపమని అడుగు.

If you don't like this type of radio, try another నీవు ఈ రకమైన రేడియోను ఇష్టపడకపోతే, వేరొకదానిని ప్రయత్నించు.

If it rains, cancel the match వర్షం కురిస్తే, ఆటను రద్దు చేయుము.

If you see David, ask him to come here. నీవు డేవిడ్ని కలిస్తే, ఇక్కడకు రమ్మని చెప్పు.

Let them say so if they want. వారికి ఇష్టమైతే, ఆ విధంగా చెప్పుకోనిమ్ము.

If you want to get there in time, get the early bus నీవు అక్కడకు సకాలంలో వెళ్ళదలిస్తే, తొలి బస్సు ఎక్కుము.

Examples : Present Indefinite in both clauses (O conditionals): Habitual actions ని తెలుపును.

If the regular price is Rs.100/- what is the sale price? మామూలు ధర 100 రు॥లు ఉంటే, అమ్మకపు వెల ఎంత?

He is always in time unless he is ill అతడు అనారోగ్యంగా ఉండకపోతే సకాలంలోనే ఎల్లప్పుడూ ఉంటాడు.

If we add 8 and 9, we get 17. మనం 8ని, 9ని కూడితే 17 వస్తుంది.

If you are bitten by a poisonous snake, you have to take an antidote for it. నీవు విషపాము చేత కరువబడితే, నీవు దానికి విరుగుడు తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

What do you do if you are cheated? నీవు మోసగించబడితే ఏం చేస్తావు?

If you turn the switch on, the machine works. నీవు స్విచ్ వేస్తే, యంత్రం పనిచేస్తుంది.

If you want my frank opinion, I don't think the plan will succeed.

నీవు నా ఖచ్చితమైన అభిప్రాయాన్ని కోరితే, ఆ పథకం విజయవంతం కాబోదని నా భావన.

Examples : Present Indefinite : modal (M.C.) : Modals ని Main clause లో ఉపయోగించినప్పుడు అవి దిగువ చూపిన విధంగా భావాన్ని ఇస్తాయి.

Modal	Meaning	Modal	Meaning
should	it is advisable	May	it is possible
can	we are free to	might	it is possible
could	we would be able to	must	it is necessary
		Ought to	it is advisable

If every one is ready we can start. అందరూ సిద్ధపడితే, మనం బయలుదేరగలము.

If you are careful, you can prevent mistakes in your written work.

నీవు జాగ్రత్తగా ఉంటే, నీ వ్రాత పనిలో తప్పులు నివారించగలవు.

If I have a key, I can open this lock నాకు తాళం ఉంటే, ఈ లాక్ ని తెరువగలను.

If we have a strong will, we can give up our bad habits. మనం

స్థిరనిర్ణయం కలిగి ఉంటే, మన దురలవాట్లను మానుకోగలము.

If you have children, you must look after them నీకు పిల్లలు ఉంటే, నీవు వారిని తప్పక పోషించాలి.

If you bargain with them, they might reduce the price, నీవు వారితో బేరం చేస్తే, వారు ధర తగ్గించవచ్చు.

Unless she comes here, how can I help her? అమె ఇక్కడకు రాకపోతే, నేను ఆమెకు ఎలా సహాయపడగలను?

What should I do if the baby cries? పాప ఏడిస్తే, నేను ఏమి చేయుదును?

If you finish early, you may phone me నీవు త్వరగా పూర్తి చేస్తే, నీవు నాకు ఫోను చేయవచ్చు.

May I leave if I finish the job before 4 o' clock? నేను 4 గంటలకు ముందే పని పూర్తి చేస్తే, సెలవు తీసుకోనా?

If we follow the rules of the road strictly, we can avoid accidents, మనం రోడ్డు నియమాలను ఖచ్చితంగా పాటిస్తే, ప్రమాదాలను తప్పించుకోగలం.

You ought to go to the doctor if it doesn't get better soon. త్వరలో నీకు నయం కాకపోతే నీవు డాక్టరును కలవాల్సి ఉంటుంది.

If you don't know, you must ask నీకు తెలియకపోతే, నీవు తప్పక అడగాలి.

If you moderate your demands a little, the firm may be able to pay you. నీవు నీ అవసరాలను కొంచెం తగ్గించుకుంటే, సంస్థ మీకు చెల్లించగలుగుతుంది.

If you pay the cost, you can take the pen. నీవు ధర చెల్లిస్తే, నీవు కలం తీసుకోవచ్చు.

If you make a promise you should keep it you should not break it
నీవు వాగ్దానం చేస్తే, దాన్ని నిలబెట్టు కోవాలి, దానిని తప్పకూడదు.

You must eat less, if you want to become slim. నీవు నాజూకుగా కాగోరితే, నీవు తప్పక తక్కువగా తినాలి.

If you want to meet him, I can fix it నీవు అతడిని కలువగోరితే, నేను ఏర్పాటు చేయగలను.

If people want to see my dance, they should pay me ప్రజలు నా డాన్స్ చూడగోరితే, వారు నాకు డబ్బు చెల్లించాలి.

If you want medical leave, you must produce a doctor's certificate
నీకు మెడికల్ లీవు కావాలంటే, నీవు డాక్టరు సర్టిఫికేట్ దాఖలు చేయాలి.

Examples : Can, must - Modal (M.C.)

If we can assemble quickly, then we can leave మనం త్వరగా సమావేశమవగల్గితే అవుడు మనం వెళ్ళిపోవచ్చు.

If you can't understand it, you must phone me. నీవు దీనిని అర్థం చేసుకోలేకపోతే, నాకు తప్పక ఫోన్ చేయుము.

Examples : can, must - Future Indefinite (M.C.)

If he can afford it, he will buy it. అతడు దీనిని భరించగల్గితే, కొంటాడు.

Examples : Present Indefinite - Future continuous (M.C.)

If I fail to appear by 7o' clock, I will not be coming at all. నేను 7 గంటలకు హాజరు కావడం విఫలమైతే, నేను రాబోవడం లేదన్నట్టే.

Examples : should - Imperative (M.C.)

If she should call, tell her I shall ring back. ఆమె ఫోన్ చేస్తేనే నేను మరల ఫోన్ చేస్తానని ఆమెకు చెప్పు

Examples : should - Future Indefinite (M.C.)

If I should see her, I shall ask her to ring you నేను ఆమెను కలిస్తేనే, నీకు ఫోన్ చేయమని ఆమెను అడుగుతాను.

Examples : Present continous - Modal (M.C.)

If he is arriving today, he should phone me అతడు ఈ రోజు వస్తున్నట్లయితే, అతడు నాకు ఫోన్ చేయాలి.

Examples : Present Continous - Future Indefinite (M.C.)

If you are going by bicycle, you will certainly be late. నీవు సైకిల్ పై వెళుతూ ఉంటే, నీవు తప్పనిసరిగా ఆలస్యం అవుతావు.

If you are standing in the rain, you will catch cold. నీవు వర్షంలో తడుస్తూ ఉంటే జలుబు చేస్తుంది.

Examples : Present Perfect - Modal (M.C.)

If you have arrived at the station, you will be here soon. నీవు స్టేషన్ కు వచ్చి యున్నట్లయితే, నీవు త్వరలో ఇక్కడ ఉంటావు.

If you have lost the pen, you will have to pay the cost. నీవు కలము పోగొట్టియుంటే, నీవు ధర చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

Examples : Present Perfect Continuous - Modal (M.C.).

If he has been waiting he might phone me అతడు వేచియుంటూ ఉన్నట్లయితే, నాకు ఫోన్ చేసి ఉండేవాడు.

Examples : Present Perfect Continous - Future Indefinite (M.C)

If you have been travelling all night you will need a rest. నీవు రాత్రంతా ప్రయాణం చేస్తూ యుండి ఉన్నట్లయితే, నీకు విశ్రాంతి కావాలి.

Examples : Future Indefinite in both clauses

If you (will) please keep this ring with you, I shall be able to have a bath. ఈ ఉంగరం దయచేసి నీ వద్ద ఉంచితే, నేను స్నానం చేయగలుగుతాను.

If you won't come, I will go alone నీవు రాకపోతే, నేను ఒంటరిగానే వెళతాను.

గమనిక : If ఒక షరతును తెల్పుతుంది. If తో shall ని గాని, will ని గాని ఉపయోగించరాదు. ఎ ఎందుకనగా If లోనే shall లేదా will ఇమిడి ఉంటుంది.

TYPE - II. Improbable conditional sentences :

ఈ రకపు వాక్యములందు ఏ పనీ జరుగదు. ప్రతిదీ ఊహగా ఉంటుంది.

CONDITIONAL CLAUSE	MAIN CLAUSE
Past Indefinite	Conditional
V2	should/would+Vo
If he went there, అతడు అక్కడకు వెళ్ళినచో	he would meet her. (అతడు) ఆమెను కలిసేవాడు.

Examples :

If I had enough money, I would go to Chennai, నాకు సరిపడ డబ్బు ఉంటే, నేను చెన్నై వెళ్ళే వాడిని.

If I had longer legs, I would be able to run faster. నాకు పొడవైన కాళ్ళు ఉంటే, నేను వేగంగా పరిగెత్తి ఉండేవాడిని.

If I called her, she would come. నేను ఆమెను పిలిచినచో, ఆమె వచ్చేది

If you came here, I should show how to do it. నీవు ఇక్కడకు వచ్చినట్లయితే, ఎలా చేయాలో చూపించేవాడిని.

If girls found time to learn, they would beat out boys. చదువు కోవడానికి బాలికలకు సమయం ఉంటే, బాలురను వారు అధిగమించేవారు.

If the poor did not find work, they would turn to bad. బీదవారికి పని దొరకకపోతే, వారు చెడ్డగా మారి ఉండేవారు.

If I got a prize in the lottery, I would buy a car. లాటరీలో నాకు ప్రైజు (డబ్బు) వచ్చినట్లయితే, నేను కారు కొనేవాడిని.

If you invited him, he would come. నీవు అతడిని ఆహ్వానించినట్లయితే, అతడు వచ్చి ఉండేవాడు.

If I knew her phone number, I would ring her. నాకు ఆమె ఫోన్ నంబర్ తెలిసినట్లయితే, ఫోన్ చేసేవాడిని.

If he left his bicycle outside, someone would steal it. అతడు తన సైకిల్ని బయట వదిలి ఉన్నట్లయితే, ఎవడో ఒకడు దానిని దొంగిలించి ఉండేవాడు.

If I married him, I would get all his property. నేను అతడిని వివాహమాడినట్లయితే, అతని ఆస్తి అంతా నాకు చెందేది.

If you met her, she would be very pleased నీవు ఆమెను కలిసినచో, ఎంతో సంతోషపడి ఉండేది.

If the police questioned you, what would you say? పోలీసులు నిన్ను ప్రశ్నిస్తే, నీవు ఏమి చేసేవాడివి?

If you did not return the money, what would I do నీవు డబ్బు వాపసు చేయనట్లయితే, నేను ఏమి చేసే వాడిని?

- If she studied hard**, she would pass the exam. ఆమె కష్టపడి
చదివినట్లయితే, పరీక్ష పాసయ్యేది.
- If you took a taxi**, you would get there quicker. నీవు టాక్సీ తీసికొని ఉంటే,
నీవు అక్కడకు త్వరగా వెళ్ళేవాడివి.
- If I understood it**, I would tell you నేను దీనిని అవగాహన చేసుకొని
ఉన్నట్లయితే నేను నీకు చెప్పేవాడిని.
- If you went by train**, you would get there earlier. నీవు రైలులో వెళ్ళి
ఉన్నట్లయితే, నీవు అక్కడకు ముందుగానే చేరేవాడివి.
- If he went there**, he would meet her. అతడు అక్కడకు వెళ్ళినట్లయితే,
ఆమెను కలిసేవాడు.
- If he worked hard**, he would succeed. అతడు కష్టించి పనిచేసినట్లయినచో,
విజయం సాధించేవాడు.
- If I were in your position**, I would accept her offer. నేనే నీ స్థానంలో
ఉన్నట్లయితే, ఆమె ఇచ్చిన అవకాశాన్ని అంగీకరించే వాడిని.
- If I were rich**, I would buy a palace. నేను ధనికుడిని అయినట్లయితే, పెద్ద
భవనాన్ని కొనేవాడిని.
- If you were the Prime Minister**, what would you do? నీవు
ప్రధానమంత్రివి అయినట్లయితే, ఏమి చేసే వాడివి?
- If I were you**, I would marry her. నీవే నేనైతే, ఆమెను వివాహమాడేవాడిని.
- If I were here**, I could help you. నేను ఇక్కడ ఉన్నట్లయితే నీకు
సహాయపడగలిగేవాడిని
- If she were here**, she might help us ఆమె ఇక్కడ ఉన్నట్లయితే మాకు
సహాయపడేది.
- If I were in Chennai**, I could see the test match. నేను చెన్నైలో
ఉన్నట్లయితే, టెస్ట్ మ్యాచ్ చూడగలిగేవాడిని.
- If you failed**, you ought to try again. (విధి) నీవు ఫెయిల్ అయితే, మరల
ప్రయత్నం చేసి ఉండాల్సింది.
- If you were to ask him**, he might help you. నీవు అతడిని
అడిగియున్నట్లయితే, నీకు సహాయ పడేవాడు.

If he tried, he could get the job (సామర్థ్యం) అతడు ప్రయత్నించునున్నట్లయితే, జాబ్ సంపాదించగలిగేవాడు.

If I were to ask, would you help me? నేను అడిగియున్నట్లయితే, నాకు నీవు సహాయపడే వాడివా?

Were the government to cut V.A.T., prices would fall ప్రభుత్వం V.A.T.ని తొలగించినచో ధరలు తగ్గేవి.

If I were to go home, what would you say? నేను ఇంటికి వెళ్ళి ఉంటే, నీవు ఏమి అనే వాడివి?

If I were to miss the bus, what would you do? నేను బస్సు మిస్సయి ఉంటే, నీవు ఏమి చేసేవాడివి?

Examples : Past Indefinite - Continuous form (M.C.)

If she were here now, she could be helping us. ఆమె ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉన్నట్లయితే మనకు సహాయం చేస్తూ ఉండేది.

If he was in Chennai, he could have met my aunt అతడు చెన్నైలో ఉన్నట్లయితే, మా అంటీని కలుసుకోగలిగి యుండేవాడు.

If they were in Army, they would have been fighting in the jungle most of the time. వారు ఆర్మీలో ఉన్నట్లయితే, ఎక్కువకాలం అడవిలో పోరాడుతూ ఉండేవారు.

సూచనలు :-

1. పూర్తిగా ఊహాత్మకంగా చెప్పటకు wasనకు బదులు wereని ఉపయోగించాలి.
2. If లేకుండా వాక్యమును వ్రాయటకు conditional clause ని auxiliary verb తో ప్రారంభించాలి.

Eg : If I were taller, I would become a policeman. నేను పొడగరిని అయినట్లయితే, పోలీసును అయ్యేవాడిని.

Were I taller, I would become a policeman. నేను పొడగరిని అయినట్లయితే, పోలీసును అయ్యేవాడిని.

TYPE : III : Impossible conditional sentences :

దీనినే conditional perfect అని కూడా అంటారు. ఈ రకమైన వాక్యములందు గతంలో ఒక సంఘటన జరుగదు అని చెప్పబడి ఉంటుంది.

Conditional Clause	Main clause
Past perfect	Conditional perfect
had + V3	would+have+V3
If I had known your address, నీ అడ్రసు నాకు తెలిసియున్నట్లయితే,	I would have met you. నేను నిన్ను కలిసియుండెడివాడిని
If I had been in service till last year, నేను క్రితం ఏడాది వరకు ఉద్యోగంలో ఉండియున్నట్లయితే	I would have got the promotion. ప్రమోషన్ పొంది యుండెడివాడిని.

Examples :

If I had been taller, I would have joined the police force. నేను పొడవుగా
యుండియున్నట్లయితే, పోలీసు దళంలో చేరి ఉండేవాడిని

If I had had any sence, I would have kept quiet about it. నాకు ఏమైనా
తెలివి యుండి ఉంటే, దాని గురించి మౌనంగా ఉండి ఉండేవాడిని.

If I had had the money, I shall have paid you now. నా వద్ద డబ్బు
ఉన్నట్లయితే, నేను నీకు ఇప్పుడు ఇచ్చి ఉండేవాడిని.

If you had done as I told you yesterday, the accident would not have
occured. నిన్న నేను నీకు చెప్పినట్లు చేసి యుండి ఉన్నట్లయితే, ప్రమాదం
సంభవించి ఉండేది కాదు.

If you had apologized, I would not have punished you. నీవు క్షమాపణ
కోరియున్నట్లయితే, నిన్ను శిక్షించి యుండేవాడిని కాదు.

If he had not arrived in time, several persons would have been killed.
అతడు సకాలంలో చేరియుండనట్లయితే, పెక్కుమంది
వ్యక్తులు చంపబడి యుండేవారు.

If she had asked for my help, I would have given it. ఆమె నా సహాయం
అడిగియున్నట్లయితే, నేను ఇచ్చి యుండేవాడిని.

If you had asked me, I would have lent you my scooter. నీవు నన్ను
అడిగియున్నట్లయితే, నా స్కూటర్ని నీకు అరువు ఇచ్చి యుండేవాడిని.

If you had not backed me up, the policeman would not have believed
me. నీవు నన్ను వెన్నుకాచి ఉండకపోతే, పోలీసు
నన్ను నమ్మియుండే వాడు కాదు.

If you had called her, she would have come. నీవు ఆమెను
పిలిచియున్నట్లయితే, ఆమె వచ్చి ఉండేది.

If you had caught the earlier train, you would have been there on time.
నీవు ముందు రైలును అందుకొని యున్నట్లయితే,
అక్కడకు సకాలంలో చేరియుండేవాడివి.

If I had found it, I would have sent it. నేను చూచి ఉండినట్లయితే, దీనిని
పంపియుండేవాడిని.

If you had gone by bus, you would have reached the place in time.
నీవు బస్సులో వెళ్ళి యుండినట్లయితే, ఆ ప్రదేశానికి
సమయానికి చేరుకొని ఉండేవాడివి.

If we had gone by car, we would have saved time. మనం కారులో వెళ్ళి
యుండినట్లయితే, సమయాన్ని ఆదా చేసుకొని యుండేవారము.

If I had gone to college, I would have got a better job. నేను కాలేజీకి
వెళ్ళి యుండినట్లయితే, నేను మంచి ఉద్యోగం సంపాదించి ఉండేవాడిని.

If I had got a transfer last year, I should have left this place. నాకు గత
సంవత్సరం బదిలీ జరిగి యుండినట్లయితే, ఈ ప్రదేశాన్ని వదిలి ఉండేవాడిని.

If we had got to the cinema earlier, we would not have missed the
start of the film. మనం సినిమాకు ముందుగానే వెళ్ళి
యుండినట్లయితే, సినిమా ప్రారంభాన్ని మిస్సయి ఉండేవారము కాము.

If she had hurried, she would not have missed the train, ఆమె
త్వరపడియుండినట్లయితే, రైలు మిస్సయి ఉండేది కాదు.

If he had joined government service, he would have been in a high
position. అతడు ప్రభుత్వ సర్వీసులో చేరి యుండినట్లయితే, గొప్ప
స్థితిలో ఉండి యుండేడి వాడు.

If I had known how expensive it was, I would not have hired an auto.
అది ఎంత ఖరీదో నాకు తెలిసియుండినట్లయితే, నేను
ఆటోను బాడుగకు తీసుకొని ఉండేవాడిని కాను.

If I had known myself, I would have told you. నాకు స్వయంగా తెలిసి
యుండినట్లయితే, నేను నీకు చెప్పియుండేవాడిని.

Had I known this, I would never have come. నాకు ఇది తెలిసి
యుండినట్లయితే, నేను ఎన్నడూ వచ్చి ఉండేవాడిని కాను.

If I had known what it was like, I would not have come to this convent. ఇది ఎలా ఉన్నదో నాకు తెలిసియుండినట్లయితే, ఈ కాన్వెంటుకు వచ్చి ఉండేవాడిని కాను.

If I had known what was going to happen, I would not have gone to Chennai. ఏమి జరుగబోయిందో నాకు తెలిసియుండినట్లయితే, నేను చెన్నైకు వెళ్ళి ఉండేవాడిని కాను.

If I had known you were there, I would have visited you in hospital నీవు అక్కడ ఉండినట్లు నాకు తెలిసియున్నట్లయితే, నిన్ను హాస్పిటల్లో కలిసి ఉండేవాడిని.

If I had known your address, I would have written to you. నాకు నీ అడ్రసు తెలిసి యుండినట్లయితే, నీకు వ్రాసి ఉండేవాడిని.

If I had not lent you the money, what would you have done? నేను నీకు డబ్బు అరువు ఇచ్చి యుండినట్లయితే, నీవు ఏమి చేసి ఉండేవాడివి?

If I had married, I would have been unhappy. నాకు వివాహమయి ఉండినట్లయితే, నేను విచారంగా ఉండేవాడిని.

If we had offered a decent dowry, he would have married our daughter. మనం గొప్ప కట్నాన్ని ఇవ్వ చూపినట్లయితే, అతడు మన అమ్మాయిని చేసుకొని ఉండేవాడు.

If it had rained, we would have stayed at home. వర్షం పడి యుండినట్లయితే, మనం ఇంటి వద్దనే ఉండి పోయేవారము.

If you had read all this, you would have wept over it. నీవు ఇదంతా చదివి యుండినట్లయితే, దీని గురించి ఏడ్చి ఉండేవాడివి.

If you had studied carefully, you wouldn't have failed. నీవు జాగ్రత్తగా కష్టపడి ఉండినట్లయితే, నీవు తప్పి ఉండేవాడివి కాదు.

If I had studied you, I would not have married you. నేను నీ గురించి తెలిసికొని యుండినట్లయితే, నిన్ను వివాహమాడే వాడిని కాదు.

If he had not taken an auto, he would have missed the train. అతడు ఆటో తీసికొని యుండనట్లయితే, అతడు రైలు మిస్సయి ఉండేవాడు.

If you had told the truth, no one would have believed it. నీవు వాస్తవాన్ని పలికి యుండినట్లయితే, ఎవరూ నమ్మి ఉండేవారు కాదు.

If I had not wasted money, I should have had a crore by this time.

నేను డబ్బును వృధా చేసి యుండనట్లయితే, ఈనాటికి
ఒక కోటి సంపాదించి ఉండేవాడిని.

Examples :

If he had been here, he could have met my uncle. అతడు ఇక్కడ ఉండి
ఉన్నట్లయితే, మా అంకుల్‌ని కలుసుకోగలిగి ఉండేవాడు.

If he had been here yesterday, he could have told us అతడు నిన్న ఇక్కడ
ఉండి ఉన్నట్లయితే, మాకు చెప్పగలిగి యుండేవాడు.

If he had been here yesterday he might have told us (అవకాశం)
అతడు నిన్న ఇక్కడ ఉండి ఉన్నట్లయితే, మాకు చెప్పియుండేవాడు.

If my scooter hadn't broken down, I could have given you a lift. నా
స్కూటరు చెడిపోకుండా ఉండి ఉన్నట్లయితే, నేను నీకు లిఫ్ట్ ఇవ్వగలిగి ఉండేవాడిని.

If you had called him, he might have come. నీవు అతడిని పిలిచినట్లయితే,
అతడు వచ్చి ఉండేవాడు.

If you had not interfered, I could have finished this work. నీవు జోక్యం
చేసుకోకుండా ఉండినట్లయితే, నేను ఈ పనిని పూర్తి చేయగలిగి ఉండేవాడిని.

If he had known the facts, he might have told us what to do. అతడు
వాస్తవాలను తెలుసుకొని ఉండినట్లయితే, ఏమి చేయాలో మాకు చెప్పగల్గి
ఉండేవాడు.

If he had received a present, he ought to have thanked her అతడు
బహుమతిని పుచ్చుకొని యుండి ఉన్నట్లయితే అమెకు కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవాల్సి
ఉండేది.

If he had tried, he could have got the job. అతడు ప్రయత్నించి యుండి
యున్నట్లయితే, ఉద్యోగాన్ని సంపాదించ గలిగియుండేవాడు.

Examples :

If he could have got the facts, he might have told us what to do.

అతడు వాస్తవాలను గ్రహించి గలిగి యుండి ఉన్నట్లయితే,
ఏమి చేయాలో మాకు చెప్పగల్గి ఉండేవాడు.

If I could have stopped, there wouldn't have been an accident. నేను
ఆపగలిగి యుండి ఉన్నట్లయితే, అక్కడ ప్రమాదం జరిగి యుండి ఉండేది కాదు.

Example :

If I had not got married, I would still have been living abroad. నాకు
వివాహమయి ఉండకపోతే, నేను ఇంకా విదేశాలలో ఉంటూ ఉండేవాడిని.

Examples :

If I had been trying harder, I would have succeeded. నేను తీవ్రంగా
ప్రయత్నిస్తూ ఉండి ఉంటే, విజయం సాధించి ఉండేవాడిని.

If it had been raining this morning, we would have stayed at home.

ఈ ఉదయం వర్షం కురుస్తూ ఉండి ఉంటే, మేము ఇంటి
వద్దనే ఉండిపోయేవారము.

EXERCISES

EXERCISE - 1

Write the answers to the following sentences as shown in the example :

Example : In case I win my case, I shall wire you ఒక వేళ నేను కేసు గెలిస్తే
నీకు ఫోన్ చేస్తాను.

1. If you leave before six you can catch the bus.
2. I shall go for a walk if the rain stops.
3. I shall speak if I am sure of the answer.
4. If you telephone me I may come.
5. He will post your letter if you give it to him.
6. If you finish your work, you will be allowed to go.
7. If you run, you will get there in time.
8. If you misbehave again, I shall expel you from the class.
9. If you come with me, I will show you the place.
10. Will you give her money if she asks for it?

EXERCISE - 2

Write the answers to the following sentences as shown in the examples :

Ex : If somebody does not help me, I shall not be able to do it.

Unless somebody helps me, I shall not be able to do it.

1. If you don't go now, you may miss your train.
2. If you don't come, I shall not do the work.
3. If you don't tell me the truth, I shall not help you.
4. If you don't give me money, I shall not go.
5. If you don't find a seat quickly, there won't be any left.
6. If I do not go now, I shall miss my bus.
7. If he does not invite me, I won't visit him.
8. If you don't listen carefully, you will forget what the teacher said.
9. If you don't run, you will not catch the train.
10. If you don't ask me, I shall not help you.

EXERCISE - 3

Supply the correct form of the verbs in brackets if necessary.

1. If I knew her name, I (tell) you.
2. If I (be) free, I will come and see you.
3. If he had taken my advice, he (not be) in trouble.
4. If you (ask) me, I would have told you the whole story.
5. If you (start) early, you could have met her.
6. If (know) that you were coming, I would have met you at the bus station.
7. If you (come) early, you will see my father.
8. What would you recomend if they (ask) you?
9. If I (have) a dictionary, I would lend it to you.
10. If you (be) late, you will be punished.

EXERCISE - 4

Write the answers to the following as shown in the example :

Ex : If you give us the tools, we will finish the job.

Give us the tools and we will finish the job.

Note : Simply omit "If you" at the beginning and insert "and"

1. If you say that again I shall hit you.
2. If you drop and egg. it breaks.
3. If you argue with her, she gets angry.
4. If you give me the letter, I shall post it for you.
5. If you give me a piece of chalk. I shall explain how to do it.

EXERCISE - 5

Write the answers to the following as shown in the example :

Ex : If you don't take care, you will fall.

Take care, **or else** you will fall.

1. If you don't follow the instructions, you will spoil the grinder.
2. If you don't drink up your tea, it will get cold.
3. Be careful, if you are n't,you will drop this plate.
4. If you don't give her that immediately, she will get angry.
5. If I don't come back in an hour, you may eat.

EXERCISE - 6

Ex : If she comes, I shall talk to her.

Let her come and I shall talk to her.

1. If she ill-treat me, I will leave her.
2. If you show me your saree, I will show you my necklace.
3. If she show me her hall-ticket, I will let her in.
4. If he invites me, I will attend the function.
5. If he takes a soap, I will pay for it.

EXERCISE - 7

Translate the following sentences as shown in the example :

Example : నేను దానిని చూడనట్లయితే నమ్మి ఉండేవాడిని కాదు.

I will not believe it unless I see it.

1. నేను రాకపోయినట్లయితే, నీవు ఏమి చేసి ఉండేవాడివి?
2. నాకు మేరీ కనిపించి ఉండకపోతే, ఫోన్ చేసి ఉండేవాడిని.
3. నాకు తెలిసి ఉంటే, నేను వచ్చి ఉండేవాడిని.
4. ఆమె ఉత్తరం వ్రాయక పోయినట్లయితే, నేను వచ్చేవాడిని కాదు.
5. అతను అడిగితే, నీవు డబ్బు ఇస్తావా?

EXERCISE - 8

Write the answers to the following as shown in the example :

Example : What would you do if you became the Prime-Minister?

(Travel round the world)

I would travel round the world if I became the Prime Minister.

1. Who will you give money if your father doesn't? (My brother)
2. What would you do if he wanted to marry you? (say yes)
3. What will you do if you have a long holiday in the summer (go to Ooty)
4. What would you do if you found a snake in the bath room? (run away from there)
5. What would a policeman do, if he saw a thief? (arrest him)

EXERCISE - 9

Write the answers to the following as shown in the example :

Ex : You show me your hall ticket, only then I will let you in

If you show me your hall ticket, I will let you in.

1. You (should) work hard : only then can you pass the examination
2. Finish that exercise. Only then I agree to help you.
3. You go on a morning walk everyday Then, you do not get a heart-attack.
4. You come regularly ; then you will understand the lesson.
5. Work hard ; you can get more marks.
6. Be careful in your diet. You will keep good health.
7. Let us walk fast, or we will miss the train.
8. Send a telegram to Guntur now. You will get a reply in two days.
9. You must give me money ; only then shall I help him.
10. There should not be a bus strike; then I will come back tomorrow.

SYNTHESIS (వాక్య సంయోగము)

Synthesis అనగానేమి? రెండు అంతకన్నా ఎక్కువ Simple sentences ని కలిపి ఒకే ఒక sentence గా వ్రాయుటను "Synthesis (వాక్య సంయోగము) అంటారు.

Synthesis అనంతరం ఏర్పడిన వాక్యము Simple Sentence గా గాని, Complex Sentence గా గాని లేదా Compound Sentence గా గాని ఉండవచ్చు.

Synthesis is a process by which two or more simple sentences are combined into **one** Simple, Complex, or Compound Sentence.

Simple Sentence : ఇందు ఒక Finite Verb, ఒక Subject, object(s) లేదా ఇతర పదములు ఉంటాయి.

Complex Sentence : ఇందు ఒక Main Clause తో బాటు ఒకటి లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ Sub ordinate clauses ఉంటాయి.

Compound Sentence : ఇందు రెండు Main Clauses తో బాటు ఒకటి లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ Sub ordinate clauses ఉండవచ్చు.

Item No. 1 : రెండు అంతకన్నా ఎక్కువ Simple Sentences ని కలిపి ఒకే ఒక Simple Sentence గా మార్చుటకు పద్ధతులు :

1. By Using participles (participles ఉపయోగించుట ద్వారా) : రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ Simple Sentences ఒకే Subject (Same Subject) ను

కల్గియున్నప్పుడు, అందు మొదట జరిగిన వాక్యములోని Verb ని participle గా మార్చిన ఆ వాక్యము స్థానే Participle phrase ఏర్పడి ఆ రెండు వాక్యములు కలిసి ఒకే Simple Sentence గా మారుతుంది.

Type of participle	Active Voice	Passive Voice
Present Participle	Eating తింటూ	Being eaten తినియుండి
Past Participle	Eaten తిని	Being eaten తినియుండి
Perfect Participle	Having eaten తినేసి	Having been eaten తినేసియుండి

గమనిక - 1 :- రెండు పనులు ఏకకాలమందు (Simultaneously) గాని లేదా వెన్వెంటనే గాని జరిగినప్పుడు Present Participle ని ఉపయోగిస్తారు.

Example :

I saw the police. I ran away.

Seeing the police I ran away

గమనిక :- రెండు పనులు కొంత విరామంతో జరిగినప్పుడు perfect participle ని ఉపయోగిస్తారు.

Example :

I saw my brother. I made a cup of tea for him.

Having seen my brother, I made a cup of tea for him.

వివరణ :- నేను నా brother ని చూసిన తర్వాత tea ని తయారు చేసేముందు పాత్ర కడగటం, పొయ్యి వెలిగించడం, పొడిని నీటిలో వేసి మరిగించడం, పాలు పంచదార కలిపి వడపోయడం వగైరా పనులు చేస్తాను. అందువలన Perfect Participle ఉపయోగించబడినది.

గమనిక - 3 :- రెండు పనులలో ఒకటి Passive Voice లో ఉన్నప్పుడు Past participle ని ఉపయోగిస్తారు.

Example : Maneesha was exhausted by her work. She took a cup of protinex to refresh herself.

Exhausted by her work, Maneesha took a cup of protinex to refresh herself.

Examples :

1. She is late. She cannot go to the meeting.

Being late, she cannot go to the meeting.

2. She was in some trouble. She turned to me for help.
Being in some trouble, she turned to me for help
3. He was late, He was punished by the teacher.
Being late, he was punished by the teacher.
4. I heard a loud noise. I went out.
Hearing a loud noise, I went out.
5. He hoped to win a scholarship. He worked very hard
Hoping to win a scholarship, he worked very hard.
6. She was dejected. She lost interest in life.
Being dejected. She lost interest in life.
7. She was supported by all her relatives. She won the election.
Being supported by all her relatives, she won the election.
8. He was robbed of his property. He died of grief.
Having been robbed of his property, he died of grief.

Exercise - 1 : Combine the following Simple Sentences into one Simple Sentence by using a Participle

1. She felt sleepy. She went to bed.
2. He was threatened. He revealed the secret.
3. He finished his work. He went out for a walk.
4. I heard of my sister's illness. I went to her house.
5. He had lost his appetite. He did not eat any food.
6. He had his breakfast. He put on his clothes. He went to school.
7. He received a telegram. He left for his native place.
8. They took off their shoes. They went into the temple.
9. He placed his books on the table. He went to play.
10. I took a bath. I went to school.
11. He lost his watch. He began to weep.
12. I knew that she was a fool. I did not help her with money.
13. I entered the room suddenly. I saw a cat there.
14. Mary saw the drunkard. She ran away.
15. He was a very old man. He could not walk fast.
16. He put on his hat. He went out for a walk.
17. I saw a boy. He was dressed in green clothes.
18. I saw a lady. She carried a bag of rice.
19. I have seen your advertisement for a steno in "The Hindu", So I wish to apply for the post.
20. He lost a large sum of money. He gave up speculation.

21. I went to Guntur last month. I wished to see a cardiologist.
22. I felt tired. I laid my work aside.
23. I did not hear his answer. It was spoken quietly.
24. I have come to understand that there is a vacancy on your staff. I beg to offer myself as a candidate for the same.
25. He hurried away with much haste. He dropped one of his slippers.

2. By using an Absolute Phrase (Absolute Phrase ని ఉపయోగించి)
 రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ Simple Sentences విభిన్న కర్తల (Subjects) ను కల్గియున్నప్పుడు, అందు మొదట జరిగిన వాక్యములోని Verb ని Absolute phrase గా మార్చవలెను.

Absolute phrase నిర్మాణం : a noun / pronoun + Participle.

Examples :

1. It is very hot. We cannot continue our work.

It being very hot, we cannot continue our work.

వివరణ : am, is, are, was, were లు be యొక్క Finite forms. వీనిలో దేనికైననూ బదులుగా "being" అను Infinitive form ని ఉపయోగించిన Absolute నిర్మాణము ఏర్పడును.

2. His son got a job. The post-man was very happy.

His son having got a job, the post-man was very happy.

వివరణ : Action verb అనగా Main Verb భూతకాలం (past tense) లో ఉన్నప్పుడు Absolute నిర్మాణము ఏర్పడుటకు "having+P.P. of the verb" ని ఉపయోగించాలి.

3. All the money was spent. He began to borrow from his friends.

All the money having been spent, he began to borrow from his friends.

వివరణ : Passive Voice లో నున్న verb వచ్చినప్పుడు Absolute నిర్మాణము ఏర్పడుటకు ఆ verb ని "having + been + P.P. of the verb" గా మార్చాలి.

Exercise - 2 : Combine the following simple sentences into One simple sentence by using an Absolute phrase.

1. My father refused to help me. I went to my friend.
2. The dog barked. The thief ran away.
3. The dinner was over. The guests dispersed.
4. The vacation was over. The students returned to college.
5. College was closed. Students went home.
6. The bell rang. The students went to their classes.
7. It was a cold night. I did not go out.

8. Our house is under repair. we are staying with my uncle.
9. Elections were announced. The political parties became very active.
10. The ruling party in Kerala lost its majority. The state was under president's rule.
11. My mother was dead. I had to support my father.
12. It was a very hot day. I could not do my work satisfactorily.
13. The guard whistled. The train started.
14. Our team won the match. The principal gave us a holiday.
15. The agreement was signed. All were satisfied.

3) By using a noun or a phrase in Apposition : ఇచ్చిన రెండు వాక్యములూ ఒకరిని గురించి తెలుపుతున్నప్పుడు, అతని పేరు, ప్రకృతే అతని గురించిన వర్ణన లేదా వివరణ ఉంచి వ్రాయాలి.

Examples :

1. This is my cousin. His name is Hussain.
This is my cousin, **Hussain**
2. Vijay is my close friend. I am staying with him.
I am staying with **my close friend, Vijay.**
3. Columbus discovered America. He was in Italian
Columbus, the discover of America, was an Italian
4. Shah is my tenant. He pays the rent regularly.
Shah, my tenant pays the rent regularly.
5. Fatima is my friend. She is the daughter of a doctor.
Fatima, my friend is the daughter of a doctor.

Exercise - 3 : Combine the following Simple sentences into One Simple Sentence by using a noun or a phrase in Apposition.

1. Kashmir is famous for its natural beauty. It attracts tourists from abroad.
2. Midas was a foolish king. He loved gold more than anything else.
3. Lal Bahadur Sastry was the second Prime Minister of India. He died in 1965.
4. Kalidas was a great dramatist. He wrote Shakuntala.
5. This is Mary's husband. His name is Joseph.
6. I consulted Dr.Rajan. He is a great cardiologist.
7. I went to Patna. Patna is a capital of Bihar.
8. Akbar defeated Hemu. Akbar was the grandson of Babar.
9. Banaras is a city of temples. It stands on the bank of the river Ganges.
The Ganges is a sacred river in India.
10. Abdul is the president of our college committee. He is a leading Medical practitioner.

11. My brother is a famous doctor. He is speaking at the Conference tomorrow.
12. Geoffrey Chaucer was born in 1340. He is the first great English poet.
13. Rama was the son of Dasaratha. Rama ruled over Ayodhya.
14. My uncle was a millionaire. He sent me calcutta for my education.
15. The dog bit the man. He was a notorious criminal.

4. By using an Infinitive or an Infinitive Phrase : ఇచ్చిన రెండు Simple sentences లో ఒక దాని అర్థము - రెండవ దాని 1) Subject నకు గాని 2) Object నకు గాని 3) Complement నకు గాని 4) Preposition యొక్క Object నకు గాని చెందినచో "**Simple Infinitive**" ని ఉపయోగించాలి.

Examples : I :

1. I went to the library. I wanted **to return a book.**
I went to the library to return a book.

వివరణ : పై వాక్యములలో ఉద్దేశ్యం (purpose) ని తెలుపుతున్న I wanted to return a book ని Infinitive phrase of purpose (to return a book) గా మార్చాలి.

2. He is going to Guntur. He will start business there :
He is going to Guntur **to start business there.**
3. I have some work. I must do it to-night.
I have some work **to do tonight.**
4. He wants to educate his son He sent him to Guntur.
He sent his son to Guntur **to be educated.**
5. He has three daughters. He must get them married.
He has three daughters **to get married.**

Examples - II :

1. He is very weak. He cannot walk.
He is **too weak to walk.**

వివరణ : మొదటి వాక్యంలో గల "very" అను adverb ని తొలగించి "too" అను పదమును చేర్చి, రెండవ వాక్యమును "Infinitive (phrase)" గా మార్చాలి.

2. She was very poor. She could not buy books
She was **too poor to buy books.**
3. He is very fat. He cannot run.
He is **too fat to run.**

Examples - III :

1. He is honourable. He will not break his word.
He is honourable **enough not to break his word.**

వివరణ : మొదటి వాక్యమును అలాగే ఉంచి రెండవ వాక్యములోని Subject ని తొలగించి will (లేదా can వగైరా) నకు బదులు enoughను ఉపయోగించి Infinitive ని ఉంచాలి.

2. She is sensible. She cannot offend others.
She is sensible **enough not to offend others.**
3. He is clever. He can tackle the girls.
He is clever **enough to tackle the girls.**

Exercise - 4 : Combine the following Simple sentences into One Simple Sentence by using Infinitive (phrase).

1. I have some bills. I must pay them today.
2. The pain is very great. I cannot bear it.
3. I speak the truth. I am not afraid of it.
4. She had not even one rupee with her. She could not buy a loaf of bread.
5. I am going to the river. I shall take my bath there.
6. I have told you all. There is nothing more to be said.
7. I want to earn my livelihood. I work hard for that reason.
8. You must apologise. You will not escape punishment otherwise.
9. I have three children. I must provide for them.
10. I have a car. I wish to sell it.

5) By using a preposition (a phrase) + Noun / gerund :

SET - I

John was a writer. He was also a critic.

Besides being a writer, John was also a critic.

I gave her a sound advice. I helped her with money.

Besides giving her a sound advice, I helped her with money.

SET - II

She was ill. Still she worked hard.

In spite of her illness, she worked hard.

My brother failed two times. It succeeded in his third attempt.

In spite of two failures, My brother succeeded in this third attempt.

SET - III

I advised him. He stopped drinking.

On my advice, he stopped drinking.

He failed in the examination. He heard the news. He was overwhelmed with grief.

On hearing the news of his failure in the examination, he was overwhelmed with grief.

SET - IV

It rained heavily. The bus came late.
Owing to heavy rain, the bus came late.

SET - V

He sold vegetables. In this way he earned his living.
He earned his living **by selling vegetables**.
He makes a lot of money. He deals in rice.
He makes a lot of money **by dealing in rice**.
He performed his duties honestly. He got promotion.
He got promotion **by performing his duties honestly**.

SET - VI

She wrote a letter. She wrote it with a pen.
She wrote a letter with a pen
John helped me. Otherwise I should have been ruined.
I should have been ruined without John's help.

SET - VII

You must support me. Otherwise I shall lost the elections.
But for your support, I shall lose the elections.

SET - VIII

She failed many time, Yet she tried once again.
Not withstanding her repeated failures, she tried once again.

SET - IX

I shall succeed. I am sure of it.
I am sure of **successing**

SET - X

The lights went out. The meeting had not ended.

The lights went **out before the end of the meeting**

EXERCISE - 5 : Combine the following Simple Sentences into one Simple Sentence by using a preposition (al phrase) + Noun/Gerund

1. His son died. He heard the news. He fainted.
2. He helped me. Otherwise I should have been drowned.
3. The moon rose. Their journey was not ended.
4. I shall win the prize. I am certain of it.
5. He worked honestly. He became rich.
6. That boy sells smuggled goods. He makes a lot of money.
7. She spent much money on clothes. I advised her not to do so.
8. I have examined the document. I find many errors in it.
9. She must confess her fault. She may thus escape punishment.
10. He has stolen the purse. There is no doubt about this.

6) By using an adverb (ial phrase) :

She passed the test. She was fortunate.

She passed the test **fortunately**.

He arrived here. His arrival was quite unexpected.

He arrived here **quite unexpectedly**.

I reached Guntur. It was evening.

I reached Guntur **in the evening**

EXERCISE - 6 : Combine the following Simple Sentences into one Simple Sentence by using an adverb (ial phrase).

1. The dog attacked me. It was sudden
2. You must do this work. The cosdt doesnot matter.
3. She dressed. She was careless in dressing.
4. She arranged the books. She arranged then.
5. He is the best doctor. There is no doubt about it. (undoubtedly)
6. She came to the class. She was late.
7. She will come here. It is sure.
8. Do this work. There should be no delay at all.
9. The train arrived. It was punctual.
10. He spoke the truth. He did not fear at all.

7) By using a conjunction :

She is illiterate. Her parents are illiterate as well.

She **as well as** her parents is illiterate..

Mary passed. Her brother passed also.

Mary **as well as** her brother passed.

8) By using several of the above methods :

They won the match. They won it very easily. They were happy.

They went home.

They went home **happily after winning the match very easily**.

Mary is my student. She wants to study B.Ed., she is preparing herself for the Entrance Examination. The examination will be held in April.

With a desire to study B.Ed., Mary, my student, is preparing herself for the Entrance Examination, to be held in April.

Item No. 2 :- రెండు అంతకన్నా ఎక్కువ simple sentences ని కలిపి ఒకే ఒక Complex sentence గా మార్చుటకు పద్ధతులు :-

1. Complex sentence with a noun clause : ఇచ్చిన రెండు Simple sentences లో ముందు జరిగిన వాక్యమును subordinate clause గాను, తర్వాత జరిగిన దానిని Main clause గా మార్చాలి. ముందు జరిగిన వాక్యము Noun వలే పనిచేయుచూ తర్వాత జరిగిన వాక్యముపై ఆధారపడినట్లు కన్పిస్తుంది.

తర్వాత జరిగిన వాక్యములో దిగువ పదాలు వచ్చినచో వానికెదురుగా చూపిన Sub ordinate conjunctions ని ఉపయోగించాలి.

తర్వాత జరిగిన వాక్యంలో వచ్చిన పదము	ఉపయోగించాల్సిన Sub ordinate conjunction
something Some time Some place Some way or other The reason may	What When Where How Why Whether

Examples :-

1. Mary killed a snake. **That** surprised me.

That Mary killed a snake surprised me. (Complex sentence with noun clause as subject of the verb "surprised")

వివరణ : రెండు వాక్యములలో మొదట జరిగిన లేదా చెప్పబడిన వాక్యం ఏది? Mary killed a snake. తర్వాత జరిగిన లేదా చెప్పబడిన వాక్యం ఏది? That surprised me. ఈ వాక్యములోని Subject ఏది? That. ఈ that అను పదము మొదటి వాక్యము యొక్క పూర్తి భావమును కలిగియున్నది. కనుక that surprised me అను వాక్యమును Main clause గాను, Mary killed a snake అను వాక్యమునకు ముందు that ని చేర్చి Noun clause వలే subject of the verb "surprised" గా ఉపయోగించి Complex sentence గా వ్రాయబడింది.

2. She hit the boy. She told me the reason for it.

She told me **why she hit the boy**. (Complex sentence with Noun clause as object of the verb "told")

వివరణ :- పై రెండు వాక్యములలో మొదట జరిగిన "She hit the boy" అను వాక్యమును "Subordinate clause" గా మార్చాలి. ఇందు "Reason (కారణము)" అను పదము వచ్చుట వలన "Why" అను కారణ సూచక Subordinate conjunction ఉపయోగించబడినది. It ని సూచించునది. "She hit the boy"

3. David lives in some place. This is the place.

This is **where David lives**. (Complex sentence with noun clause as complement of the verb "is")

వివరణ :- పై రెండు వాక్యములలో మొదట చెప్పబడిన లేదా జరిగిన వాక్యము "David lives in some place" ను Subordinate clause గా మార్చాలి. ఇందు "Some place" అను పదము వచ్చుట వలన "Where" అను స్థల సూచక Subordinate conjunction ఉపయోగించవలెను. The place ని సూచించునది David lives in some place.

4. He has come to steal my scooter. This is certain

It is certain **that he has come to steal my scooter** (Complex sentence with noun clause in Apposition to pronoun "it")

వివరణ :- పై రెండు వాక్యములలో మొదట చెప్పబడిన లేదా జరిగిన వాక్యము "He has come to steal my scooter" ను "Subordinate clause గా మార్చాలి. ఇందు This అను పదము "He has come to steal" అను వాక్యమును సూచించుచున్నది. Thisను it అను pronoun గా మార్చాలి.

5. She says something. There is no meaning in it.

There is no meaning in **what he says**. (Complex sentence with noun clause as object of preposition "in")

వివరణ :- రెండు వాక్యములలో మొదట జరిగిన లేదా చెప్పబడిన వాక్యం "She says something" ను "Subordinate clause గా మార్చాలి. ఇందు it అను పదమునకు "She says something" అను పూర్తి వాక్యము భావముగా ఉన్నది. ఇందలి "something" అను పదమునకు బదులు What అను విషయసూచక Subordinate conjunction ఉపయోగించవలెను.

2. Complex sentence with an Adjective clause :- Adjective clause

ఒక Adjective వలే ఒక Nounని (లేదా pronoun ని) Qualify చేస్తుంది. Restrictive sense లో ఒక Relative pronoun ని గాని లేదా ఒక Relative adverb ని గాని ఉపయోగించుట వలన Adjective clause ఏర్పడును. ఈ Clause ని ప్రవేశపెట్టిన Relative pronoun / adverb దాని Antecedent ప్రక్కనే గాని లేదా సాధ్యమైనంత దగ్గరలో గాని ఉంచవలెను.

Relative pronouns గా వచ్చునవి :-

ప్రయోగము	Subject గా	Object గా	Possessive గా
మనుష్యులకు	Who	Whose	Whom
వస్తువులకు,	Which	Which	
జంతువులకు			

That, but, as ల ముందు Noun గాని లేదా pronoun గాని such, same, many ల తర్వాత Antecedent గా వచ్చును. మరియు such..... as (that), same..... as (that), as many as లు.

Relative Adverb గా వచ్చునవి :-

Place (స్థలం) తర్వాత Where ను ఉపయోగించాలి.
 Time (సమయం) తర్వాత When ను ఉపయోగించాలి.
 Reason (కారణం) తర్వాత Why ను ఉపయోగించాలి.

Examples :-

1. Mary is the girl. She won the first prize.
Mary is the girl **who won the first prize** (Complex sentence with an Adjective clause)
2. This is the scooter. I bought it yesterday.
This is the scooter **which I bought it yesterday** (Complex sentence with an Adjective clause)
3. Margaret is the lady. I helped her yesterday.
Margaret is the lady **whom I helped yesterday**.
4. The bird sings very sweetly. It is on the antenna.
The bird, **which sings very sweetly**, is on the antenna.
5. My friend lives in some house. Do you know it?
Do you know the house **where my friend lives?**

Complex sentence with an Adverb clause :- Adverb clause ఒక verb ను గాని, ఒక adjective ను గాని లేదా మరొక adverb ను గాని modify చేస్తుంది.

When = అప్పుడు as = ఆ విధముగా If = అయితే Unless = కాకున్న, కాకపోతే than = కంటే before = ముందు after = తరువాత lest = అనుభయము వలన	Where = అక్కడ Whence = అక్కడ నుండి Whither = అక్కడకు though = అయినప్పటికీ although = అయినప్పటికీ till = అప్పటివరకు until = అప్పటివరకు As = since, because, ఎందువలననగా

Examples :- Adverb clauses of Time : ఈ clause సాధారణంగా when, whenever, while as, before, after, since, as soon as, no sooner than, directly, immediately వంటి పదాలతో ప్రారంభమవుతుంది.

1. I went to his house. He was eating a mango.
When I went to his house, he was eating a mango.
2. I went there. The door was locked.
When I went there, the door was locked.
3. I will return. Do not go till then.
Do not go **until I return**

4. The sun set. I returned home.

When the sun set, I returned home.

5. I reached home. My wife was very happy.

When I reached home, my wife was very happy.

గమనిక :- ఇచ్చిన రెండు Simple sentences లో ముందు జరిగిన లేదా చెప్పబడిన వాక్యమును Time clause గా మార్చాలి. తర్వాత జరిగిన లేదా చెప్పబడిన వాక్యమును అలాగే ఉంచాలి. మధ్యలో కామా ఉంచవచ్చును.

Examples :- Adverb clauses of place :- ఈ clauses ప్రారంభంలో where, wherever, whither, whence వంటి పదములు వస్తాయి.

1. I am going to Guntur. I shall stay there for a week.

I am going to Guntur **where I shall stay for a week.**

2. He went to Ongole. He met his uncle.

He went to Ongole **where he met his uncle.**

3. You are there. You can stay there.

You can stay **where you are.**

4. There is water there. There is greenness there.

There is greenness **where there is water.**

5. I found the book at a certain place. I left it there.

I left it **where I found the book.**

ఒక వాక్యములో place ని సూచించు పదం యొక్క స్థానంలో తగిన Conjunction ని ఉపయోగించి adverb clause of place ని వ్రాయాలి.

Examples :- Adverb clause of condition :

1. Take exercise regularly. You will keep fit.

If you take exercise regularly, you will keep fit.

2. You must hurry. Otherwise you will be late.

Unless you hurry, you will be late.

3. Don't tease the dog. It will bite you

If you tease the dog, it will bite you

4. You must work harder. You will not pass.

Unless you work harder, you will not pass.

5. Don't work so hard. You will lose your health.

If you work so hard, you will lose your health.

వివరణ :- ఇచ్చిన రెండు వాక్యములను కలుపుటకు ముందు జరుగు వాక్యమును conditional clause గా వ్రాయాలి.

Examples :- **Adverb clause of cause or reason** :- ఈ Clauses ప్రారంభంలో because, since, as, for వంటి మాటలు ఉంటాయి.

1. He does not work hard. He must fail.
He must fail **because he does not work.**
2. I could not go home. I was very ill.
I could not go home **because I was very ill.**
3. I respect him. He is my lecturer.
I respect him **because he is my lecturer.**
4. She was fined. She had copied in the examination.
She was fined **because she had copied in the examination.**
5. You are talking loudly. I cannot read.
As you are talking loudly, I cannot read.

వివరణ :- ఒక పని జరుగుటకు కారణమైన వాక్యమును because, as, since, for వంటి మాటలను ఉపయోగించి adverb clause or reason గా మార్చాలి.

Examples :- **Adverb clause of Purpose**

1. You should work hard. You may pass
You should work hard **so that you may pass**
2. She spoke so eloquently. Everyone admired her.
She spoke so eloquently **that everyone admired her.**
3. He kept a strict vigil at night. He did not want his goods to be stolen
He kept a strict vigil at night **lest his goods should be stolen (or)**
He kept a strict vigil at night **that his goods might not be stolen.**
4. She wished to catch the bus. She started very early.
She started very early **so that he might catch the train.**
5. You forget all about it, write it down.
Write it down **lest you forget all about it.**

వివరణ :- “ఉద్దేశ్యము”ను తెలుపు వాక్యమును so that, lest వంటి మాటలను ఉపయోగించి adverb clause of purpose గా మార్చాలి. జరుగు పనిని తెల్పు వాక్యమును main clause గా ఉంచాలి.

Examples :- **Adverb clause of Result or effect.**

1. I am very weak, I cannot even move.
I am so weak **that I cannot even move.**
2. He is a clever man. He cannot be cheated.
He is such a clever man **that (he) cannot be cheated.**

3. Was the paper very difficult ? Could n't the boys do half the questions ?

Was the paper so difficult **that the boys couldn't do even half the questions ?**

4. Is the bag very heavy ? Can you not lift it?

Is the box **so** heavy **that** you cannot lift it?

5. The bus was full. I didn't get a seat.

The bus was **so** full **that** I couldn't get a seat.

6. The sum is difficult. I cannot do it.

The sum is **so** difficult **that I cannot do it.**

వివరణ :- ఒక స్థితికి కారణమైన ప్రభావము లేదా ఫలితమును తెలుపు వాక్యమును తగిన Conjunction ఉపయోగించి "adverb clause. of Result or effect" గా మార్చాలి. ఫలితానికి కారణమైన స్థితిని తెలుపు వాక్యమును Main clause గా ఉంచాలి.

Examples :- **Adverb clause of manner :-**

1. She walked on. She appeared not to have heard my voice.
She walked on **as if she had not heard my voice.**
2. I have told him something. He knows only that much.
He knows only **as much as I have told him.**
3. You have treated me in a certain way. I will treat you in the same way
I will treat you **as you have treated me.**
4. I did. My father asked me to do.
I did **as my father asked me to do.**
5. His father behaves in some way. He behaves in the same way.
He behaves as his father does.

Examples :- **Adverb clause of Comparison.**

1. You think her to be clever. She is not so clever.
She is not so clever **as you think.**
2. She is wise. Her sister is wiser.
Her sister is wiser **than she (is)**
3. He writes well. He talks equally well
He talks **as well as he writes.**
4. My brother studies hard. I study harder.
I study harder **than my brother** (does)
5. David is clever. Mary is equally clever.
David is **as clever as Mary**

Examples :- **Adverb clause of concession or contrast.**

1. I ran hard. I could not catch him.
Though I ran hard yet I could not catch him,
2. It is wet. I shall go out.
Though it is wet I shall go out.
3. He is not educated. He has sound practical wisdom.
Though he is not educated, he has sound practical wisdom.
4. She is contented. She is poor.
She is contented **though she is poor.**
5. He began late. He finished first
He finished first **though he began late.**

Item No.3 :- రెండు అంతకన్నా ఎక్కువ **simple sentences** ని కలిపే ఒకే ఒక **Compound sentence** గా మార్చుటకు పద్ధతులు :

1. Cumulative conjunctions ఉపయోగించి :- రెండు Simple sentences ని "And" తో కలుపవచ్చును. And యొక్క emphatic రూపములైన both and, not only but also, as well as అను ఉపయోగించి కూడా రెండు simple sentences ని కలుపవచ్చును.

Examples :-

1. David is a chain - smoker. David is a gambler.
David is a chain smoker **and** a gambler (or)
David is both a chain smoker and a gambler (or)
David is **not only** a chain smoker **but also** a gambler (or)
David is chain smoker as well as a gambler.
2. My father went to Guntur. I stayed at home.
My father went to Guntur **and** I stayed at home.
3. He was punished . He was fined.
He was **not only** punished **but also** fined.
4. The thief was caught. He was handed over to the police.
The thief was caught **and** handed over to the police.
5. John passed the test. Joseph also passed the test.
John **as well as** Joseph passed the test

2. Alternative conjunctions ఉపయోగించి :- “ఇది కాని అది కాని” అను అర్థములో Alternative ని రెంటి యందు ఎంచుకొమ్మని తెలుపు or, either..... or,

neither..... nor, else, otherwise. మొగ్గు alternative conjunctions ని ఉపయోగించి రెండు Simple sentences ని కలిపి ఒకే ఒక compound sentence గా వ్రాయుదురు.

Examples :-

1. Go soon. You will be late for school.
Go soon **otherwise** you will be late for school.
2. You can have coffee. You can have tea.
You can have coffee **or** tea.
3. She is not clever, She is not industrious.
She is **neither** clever **nor** industrious.
4. He will come on Monday. If not, he will come on Tuesday.
He will come **either** on Monday **or** on Tuesday.
5. Take medicine regularly. You will not get better.
Take medicine regularly **else** you will not get better.

3. Adversative conjunctions ఉపయోగించి :- కాని అను ఒకే అర్థమునిచ్చునవి but, still, yet, only అను పదములు, "but (కాని)" కంటే ఎక్కువ Euphatic గా ఉండు however, nevertheless అనునవి రెండు వ్యతిరేకమైన లేక భేదము గల statements ని కలుపుటకు ఉపయోగించబడును.

Examples :-

1. She is ill. She is cheerful.
She is ill **but** she is cheerful.
2. She must be over thirty. She looks very charming.
She must be over thirty **still** she looks very charming.
3. He never attended any school. He is a well informed man.
He never attended any school **yet** he is a well informed man.
4. He got heavy loss in his business. He continued it.
He got heavy loss in his business, **nevertheless** he continued it.
5. She invited me to her birthday party. I could not attend it.
She invited me to her birthday party **however** I could not attend it.
6. He had no recommendation. He got the job.
He had no recommendation he, **however**, got the job.

4. Illative conjunctions ని ఉపయోగించి :- ఒక Statement నుండి వేరొక దానిని ఊహించునట్లు తెలుపు (అనగా cause or effect ను తెలుపు) for, therefore, so, then, accordingly, consequently, hence, thus వంటి పదములను Illative conjunctions అంటారు.

Examples :-

1. She is sick. She is week.
 She is sick, so she is week, (or)
 She is sick, therefore she is week (or)
 She is sick, for she is week.
2. I have missed the train. I will go by bus.
 I have missed the train so I will go by bus.
3. I must leave now. It is already late.
 I must leave now for it is already late.
4. She will be promoted. She has never been absent.
 She will be promoted, for she has never been absent.
5. The clerk took a bribe. He was sacked.
 The clerk took a bribe, hence he was sacked.

5. Relative pronoun లేదా Relative adverb ని Continuous sense లో ఉపయోగించి :- Who = and he, which = and that, where = and there అను అర్థములో వచ్చేడి Relative pronouns లేదా Relative pronouns adverbs ని Continue అయ్యేడి భావము గల రెండు Simple sentences ని కలిపినచో Compound sentence ఏర్పడుతుంది.

Examples :-

1. He abused his servent. It was a mean act.
 He abused his servent, **which** (and it) was a mean act.
2. My uncle left for Madras. He will stay there for a week
 My uncle left for Madras, **where** (and there) he would stay for a week.
3. I shall call on you tonight. We will then decide the issue.
 I shall call on you tonight, **when** (and then) we will decide the issue.
4. She met David He gave her this message.
 She met David **who** (and he) gave her this message.
5. He always talks of girls. It is very bad.
 He always talks of girls which (and it) is very bad.

SIMPLE, COMPLEX, COMPOUND SENTENCES

Type	Main clause (s)	Sub ordinate clause (s)
SIMPLE	ఒక Main clause మాత్రమే ఉంటుంది.	Sub ordinate clause ఉండదు.
COMPLEX	ఒక Main clause మాత్రమే ఉంటుంది.	ఒకటి లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ Sub ordinate clause (s) ఉంటాయి.
COMPOUND	రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ Main clauses ఉంటాయి.	Subordinate clause (s) ఉండవచ్చు, లేకపోవచ్చు.

Simple sentence లో గల ఒక word ని లేదా phrase ని తీసికొని భావం మారకుండా తగు Subject ను, Finite verbs ను ఎంచుకొని సరిపడు conjunction సహాయంతో Clause ని నిర్మించు సందర్భములో Sub ordinate conjunction ని ఉపయోగించినచో Subordinate clause ని, Coordinate conjunction ని ఉపయోగించినచో Principal లేదా Main clause ని పొందవచ్చును.

దిగువ చూపిన పదాల ఉనికిని బట్టి అది ఏ రకమైన వాక్యమో గ్రహించవచ్చును.

Simple	Complex	Compound
Being Having Owing On being On having Besides Besides being In spite of In case of Too...to	Who, What, When, Which, Why, Whom, Whose, Whence, While, Whatever, Whenever, Whether, How, As, Because, After, Before, Till, Until, Since, Lest, Otherwise, If, Such that, In case of, In order to, In order that, As... as, So... as, Even if, As soon as, No sooner than, though, although	And But So or Yet, Therefore Not only - but also otherwise Still Consequently
Express one idea by phrase (s)	Express. One idea by clause (s)	Express two ideas

సాధారణంగా దిగువ చూపిన విధంగా వాక్యములను మార్చవలసి ఉంటుంది.

1. Simple → Complex	4. Compound → Simple
2. Complex → Simple	5. Complex → Compound
3. Simple → Compound	6. Compound → Complex

Simple tests to identify sentence type : To find out if a given sentence is a Simple, Complex or a Compound you can follow the step by step approach (ఇచ్చిన వాక్యము Simple, Complex లేదా Compound లలో ఏ రకానికి చెందుతుందో తెలుసుకొనుటకు దిగువ అంచెల పద్ధతిని ఉపయోగించాలి).

1. **Find out all the finite verbs.**
2. **Pick out each separate clause**
3. **Identify the conjunctions**
4. **Identify the main clause (s)**
5. **Identify the sub-ordinate clause (s)**

WORKED EXAMPLES :

1. I found her hiding behind the cot, weeping silently
 - 1) One finite verb : (1) found
 - 2) No conjunctions
 - 3) **Weeping silently** is a phrase.
 - 4) So it is a simple sentence.
2. People, who live in glass houses, should not throw stones at others
 - 1) Two finite verbs : (1) live (2) should not throw
 - 2) Two clauses
 - 3) People should not throw stones at others - clause No.1
 - 4) Who live in glass houses - clause No.2
 - 5) Clause '1' can stand alone and still have complete meaning. It is and independent clause (principal or main clause)
 - 6) Clause No.2 - does not have complete meaning.
It depends on clause No.1 for completion of meaning
So it is a dependent clause (Subordinate clause)
 - 7) The given sentence is a **COMPLEX SENTENCE** because there is one independent and one dependent clause.
3. The thirsty crow picked up some pebbles and put them one by one into the pitcher.
 - 1) Two finite verbs : (1) picked (up) (2) put
 - 2) Two clauses, both independent
 - 3) One conjunction - and
 - 4) So it is a compound sentence.
- 4.a) She was hurt on finding her youngman forgetful of her birthday
 - 1) One finite verb (1) was hurt
 - 2) No conjunction
 - 3) **forgetful of her birthday** is a phrase
 - 4) So it is a simple sentence.
- b) She was hurt when she found that her young man had forgotten her birthday.
 - 1) Three finite verbs - (1) was hurt (2) found (3) had forgotten
 - 2) Three clauses

- 3) She was hurt - clause No.1
 - 4) When she found - clause No.2
 - 5) That her young man had forgotten her birthday - clause No.3
 - 6) Clause No.1 does have complete meaning, therefore it is an independent clause.
 - 7) Clause No.2 and 3 cannot stand alone. Thus these are dependent clauses.
 - 8) So it is a complex sentence.
- c) She found that her youngman had forgotten her birthday and she was hurt.
- 1) Three finite verbs : (1) found (2) had forgotten (3) was hurt
 - 2) Three clauses : two independent, one dependent
 - 3) One conjunction : and
 - 4) So it is a **compound sentence**.

Conversion of simple, complex and compound sentences :

Simple sentences	Complex sentences	Compound sentences
You must work hard to pass in the examination.	You must work hard so that you may pass in the examination.	You must work hard or you will not pass in the examination.
Besides insulting him they also injured him.	After they insulted him they also injured him.	They not only insulted him but also injured him.
In spite of his wealth he is very miserly.	Though he is wealthy he is miserly.	He is wealthy but he is misery.
To everyone's surprise he came out in first class.	Every one was surprised when he came out in first class.	He came out in first class and so every one was surprised.
The captain having met with an accident the match was postponed.	As the captain met with and accident the match was postponed.	The captain met with an accident and therefore the match was postponed.
Having finished his studies he is in search of employment.	As he has finished his studies he is in search of employment.	He finished his studies and he is an search of employment.
Failing to attend in time you will be severely punished.	If you will not attend in time you will be severely punished.	You must come in time or you will be punished.
Failing prompt payment the books must be returned.	In case there is no prompt payment the books must be returned at once.	Either the payment must be prompt or the books should returned at once.

1. Conversion of SIMPLE Sentences into COMPLEX Sentences.

Simple sentence నందు గల phrase ని subordinate clause గా మార్చడం ద్వారా complex sentence ని ఏర్పరచవచ్చు.

- a) **By using a noun clause :** ఇచ్చిన Simple sentence లో Noun Phrase ఉన్నచో దానిని Noun clause గా మార్చిన అది Complex Sentence అవుతుంది.

NOUN PHRASE	NOUN CLAUSE
about your winning the prize except for your injury	that you have won the prize except that you are injured.
her	who she is
her advice	what she advised
her age	how old she is
her birth	when she was born.
her failure	that she had failed
her innocence	that she is innocent.
his ability	how able he is
his age	what his age was
his due	what is his due
his guilt	that he was guilty
his having been arrested	that he has been arrested
his ignorance	that he was ignorant.
his native village	the village where he was born
his neighbour's house	the house which belonged to his neighbour
his passing the examination.	that he will pass the examination.
his silence	the fact that he is silent.
his speech on that occasion	what he spoke on that occasion
his support	that he would support us.
his words	what he says.
ignorance of the law	that he was ignorant of the law
my actions	what I do
my decision	what I have decided
my father's name	what my father's name was
my suggestion	what I suggested
the address of your brother	where your brother lives
the arrival of your father	your father arrives
the cause of his fall	why he fell

the correctness of your statement	that your statement is incorrect
the duration of his stay	how long he will stay
the learned	whoever is learned
the loss of the pen	that the pen was lost
the method of teaching it	how you teach it.
the party's success to be certain	that the party's success is certain
the place of his birth	where he was born
the reason for his resignation	why he has resigned
the reason of her absence	why she was absent
the reason of her arrival	why she arrived
the reason of his deposition	why he had been deposed
the reason of his popularity	why he is popular
the report of his being involved in a scandal	the report that he was involved in a scandal
the report of his failure	the report that he has failed.
the time of his arrival	when he will arrive
the time of the departure of the train	when the train depart.
the time of the meeting	when the meeting will be held.
the time of his coming	when he will come
the time of his return	when he will return
the truth	what is true
their opinion of him	what their opinion of him is
to be honest	that he is honest.
to do my best for him	that I would do my best for him
to finish the work by tomorrow	that she will finish the work by tomorrow
to prove his innocence	to prove that he was innocent.
to win the first prize	that she would win the first prize
to win the war	that we shall win the war
your address / residence	where you live
your drunkenness	that you are drunk
your indiscretion	that you have been indiscreet
your intention by this	what you intend by this
your misbehaviour towards your officer	that you misbehaved towards your officer
your meaning	what you mean
your name	what your name is
your plan	what your plan is
your promotion	that you are promoted
your success	that you have succeeded.

గమనికలు :-

- 1) Noun clause లోని Tense ని Main clause లోని verb ని బట్టి వ్రాయాలి.
- 2) తగిన Subject ని ఎంచుకోవాలి.
- 3) స్థితిని తెలుపుటకు be రూపాలను, కలిగియుండుటను తెలుపుటకు have రూపాలను, పనులను తెలుపుటకు action verbs ని ఉపయోగించాలి.

1. Subject of the verb :

Examples :

1. **His honesty** is wellknown.
That he is honest is well known.
2. **Their doing this** is beyond our knowledge.
How they did this is beyond our knowledge.
3. **Her ignorance** is evident
That she is ignorant is evident
4. **His honesty** is well known
That he is honest is well known
5. **His departure** is certain
That he will depart is certain

గమనిక :- Simple sentence లో ఇచ్చిన object ని Complex sentence లో clause నందు Subject గా ఉంచవచ్చును.

I know **him** to be honest

I know that **he** is honest.

I suspect **her** to be involved in the murder.

I suspect that **she** is involved in the murder.

2. Object of the verb :

Examples :

1. The boy admitted **his guilt**
The boy admitted that he was guilty
2. Tell me **your problem**
Tell me **what your problem is.**
3. I am sure **of my success.**
I am sure **that I will succeed.**
4. We were pleased **at his success**
We were pleased **that he had succeeded**
5. He felt ashamed **of having done so little.**
He felt ashamed **that he had done so little.**

3.Object of the preposition :

Example

Listen to **her words**

Listen to **what she says.**

4. In Apposition to the Noun :

Example :

Her ambition **for becoming an M.D.O.**, is fulfilled.

Her ambition **that she should become an M.D.O.**, is fulfilled.

5. The infinitive phrase :

Example :-

The teacher ordered them **to go out of the class.**

The teacher ordered **that they should go out of the class.**

6. The Gerundial phrase :

Example :-

Her passing the examination is impossible.

That he will pass the examination is impossible.

Exercise : Convert the following Simple Sentences to complex sentences by expanding a noun or its equivalent into a noun clause.

1. I am not sure of her coming
2. He asked my opinion.
3. I forgot my date of birth.
4. She told me the price of the dictionary
5. Do you know the date of our examinations?
6. I did not listen to her words
7. I still remember his promise
8. You know the reason for your failure
9. I heard of his failure
10. His success is certain.

B) By using Adjective clause :- ఇచ్చిన sentence లో Adjective Phrase ఉన్నచో దానిని Adjective clause గా మార్చిన అది Complex sentence అవుతుంది.

Adjective phrase	Adjective clause
a beautiful bird	a bird which was beautiful
a blind beggar	a beggar who was blind
a book of six chapters	a book which consists of six chapters
a business man dealing honestly	a business man who is honest
a carpenter's box	the box which belongs to a carpenter
a city on a hill	a city which is on a hill.
a cottage with a hermit living in it	a cottage where a hermit lived
a dead man	a man who is dead
a hard working boy	a boy who works hard
a liar	a person who tells lies
a man of prudence	a man who is prudent.
a new pen	a pen which was new

a pen for your use
a rolling stone
a silver box
a very old man
a wounded man
a wounded tiger
an impossible task
an unmanageable horse
all your books
Alexander, king of Macedon
Courageous man
dying destitutes
his broken arm
his father's example
Kalidas, the author of Sakuntala
milk white clothes
my cousin, a journalist
my native village
no time to waste
of good charactor
of his word
people living in glass houses
self reliant people
the bird rising early
the birth place of Shakespeare
the auther of this book
the capital of India
the man, my friend
the people of Guntur
the sarees of your choice
the reason for her failure
the venue of the meeting
the place of accident
the hungry wounded tiger
the place of his birth
the people working in the factory
the evil done by men
the leather bag
the girl with blue eyes
the crying boy
the rolling stone

a pen that you can use
a stone that rolls
a box which is made of silver
a man who was very old
a man who was wounded
a tiger that is wounded
a task that is not possible to accomplish
a horse which he could not control
all those books that belong to you
Alexander who was the king of Macedon
who possesses great courage.
destitutes who were dying
his arm which was broken
the example which was set by his father
Kalidasa who was the author of Sankuntala
clothes which are as white as milk
my cousin who is a jounalist
the village where I was born
no time that I can waste
who have good charactor
who keeps his word.
people who live in glass houses
people who rely upon their our efforts
the bird which rises early
the place where Shakespeare was born
the man who wrote this book
which is the capital of India.
the man who is my friend
the people that live in Guntur.
the sarees which you choose
the reason why she failed
the place where the meeting will be held
the place where the accident took place
the hungry tiger which was wounded
the place where he was born
the people who are working in the factory
the evil that men do
the bag which is made of leather
the girl who has blue eyes
the boy who was crying
the stone which was rolling

the man talking to my brother the most dreadful enemy the manner of his doing work the time of our work the time of his arrival the hard working people the rebel's meeting place the rain water falling on house - tops the men employed in a train time once lost to do it to lend you your trusted friend water to drink	the man who is talking to my brother his enemy whom he dreaded most the manner how he does work the time when we should work when he will arrive the people who work hard the place where the rebels meet the rain that falls on house - tops the men who are employed in a train time which is once lost in which it should be done that I can lend you your friend whom you trust. water which is fit for drinking.

గమనికలు :-

- 1) Clause లోని verb యొక్క tense ని Main clause లోని verb ని బట్టి వ్రాయాలి.
- 2) స్థితిని తెలుపుటకు be రూపాలను, కలిగియుండుటను తెలుపుటకు have రూపాలను, పనులను తెలుపుటకు action verbs ని ఉపయోగించాలి.
- 3) Past participle ఉన్న Phrase ని clause గా మార్చునపుడు Passive voice ని వాడాలి. Eg :- a wounded tiger _ a tiger that is wounded.
- 4) Present participle ని continuous tense లోనికి మార్చాలి.

Eg :- The crying boy — The boy who was crying

Exercise : Change the following simple sentences into Complex sentences by using an Adjective Clause ;

1. She got into the moving bus.
2. He is a man of great wealth
3. I saw a boy entering the hall
4. I don't know the time of his arrival
5. Moses, my friend, settled in Japan
6. It is a difficult problem.
7. She bought a gold chain.
8. He is a trouble maker
9. The police arrested the drunken man
10. I bought my uncle's house.

c.By using an Adverbial clause : ఇచ్చిన Simple sentence లో Adverbial phrase ఉన్నచో దానిని Adverbial clause గా మార్చిన అది Complex sentence అవుతుంది.

Adverbial phrase	Adverbial clause
according to her instructions according to my expectation according to the order after reaching Kakinada after reading the letter anywhere as if to strike her at dawn at sunset at the crossing at the end of the war at place of his execution at your place because of an accident being lame being sick being very tired during his illness everywhere dinner being over. for all his youth for his disobedience having come home having finished his work having won a prize hearing him talk such non-sense hearing of this son's misbehaviour immediately after his arrival in case of..... in my absence in my absence from home in order to succeed in proportion to your work in spite of / despite ... in spite of hard work in spite of making nine attempts in spite of your miserable failure in spite of the rain in their places in water in your own way like a thief	as he was instructed by her as I expected as he was ordered after I reach Kakinada when he had read the letter wherever you like as if he struck her when it is dawn when it is sunset / when the sun sets where there is the crossing when the war ended where he was executed where you are. because there was an accident as he was lame as he was sick as he was very tired while he was ill wherever he went when dinner was over. though he is young because he was disobedient when he came home when he had finished his work that he had won a prize when I heard him talk such non-sense when he heard of his son's misbehaviour as soon as he arrived if / unless..... when I was absent as I was not at home so that he may succeed the more you work though..... though he worked hard. though the spider made nine attempts though you have failed miserably though it rained where they are where there is water as you please as a thief does

on account of illness
 on being challenged
 on being sacked
 on his winning the election
 on my arrival in Patna
 on seeing the police
 on seeing the snake
 only girls
 owing to/by dint of
 owing to her illness
 owing to hot weather
 tall enough to touch the ceiling
 the cat being away
 the strike being called off
 the sun having set
 the truth being known
 till the arrival of the next train
 to avoid disturbing us
 to every place
 to hear her saying this
 to live
 to pass the exam
 to see his obstinacy
 to the best of his ability
 to the best of your ability
 too exhausted to walk
 too good to be true
 too hard to solve
 too heavy for me to lift
 too poor to educate his son
 too stupid to understand his trick
 too tired to walk
 too weak to walk
 too worried even to sleep a wink
 upto her 16th year
 upto the age of fifty
 with your permission
 without his help
 without money
 without my permission
 without the warden's permission
 without you help

because he was ill
 when they were challenged
 when he was sacked
 because he had won the election
 when I arrive in Patna
 when the thief saw the police
 as soon as I saw the snake
 if they are girls
 because / as.....
 because she was ill
 as the weather was hot
 so tall that he could touch the ceiling
 when the cat is away
 as the strike was called off
 after the sun had set
 as the truth is known
 till the next train arrives.
 because he wanted to avoid disturbing us
 whatever she goes.
 when I heard her saying this.
 that we may live
 that he might pass the exam.
 when I saw his obstinacy
 as best as he could
 as well as you can
 so exhausted that he cannot walk
 so good that it cannot be solved
 so hard that it cannot be solved
 so heavy that I cannot lift it
 so poor that he could not educate his son
 so stupid that she cannot understand his trick
 so tired that he cannot walk
 so weak that he could not walk
 so worried that I did not sleep a wink
 till she was 16 years old.
 until he was fifty
 when I have your permission
 if he had not helped me
 unless you have money
 unless I permit you
 unless the warden permits you
 unless you help me

An Adverb clause of TIME :

1. **After finishing his work**, he asked for his wages.
After he had finished his work, he asked for his wages.
2. **Till her seventh year**, Mary did not go to school
Mary did not go to school, **until she was seven years old**

An Adverb clause of PLACE :

1. She died **in her native village**.
She died **in the village where she was born**.

An Adverb clause of PURPOSE :

1. We arranged a charity show **with a view to raising funds for the school building**.
We arranged a charity show **that we might raise funds for the school building**.
2. She goes to Russia **with a view to doing her Ph.D**.
She goes to Russia **that she may do her Ph.D**.

Note :- ఈ రకమైన clause లో auxiliary verb గా may లేదా might వస్తుంది.

An Adverb clause of REASON :

1. **Being tired**, he will not go out.
As he is tired, he will not go out.
2. **Being rich**, he can buy justice.
As he is rich, he can buy justice.

An Adverb clause of MANNER :

1. The teacher roared **like a lion**
The teacher roared **as a lion does**
2. She speaks **like you**
She speaks **as you do**.

An Adverb clause of RESULT :

1. The old man was too weak **to walk**.
The old man was so weak **that he could not walk**
2. I tried my best **to avert the accident**
I tried my best **that I might avert the accident**.

An Adverb Clause of CONDITON :

1. **On condition of your signing this promissory note**, I shall pay you the money.
I shall pay you the money **provided you sign this promissory note**.
2. **With your permission**, I will take this tape - recorder
If you permit me, I will take this tape - recorder.
3. Don't leave the school **without my permission**
Don't leave the school **unless I permit you**.
4. **Having made a promise**, I keep it.
If I make a promise, I keep it.

An Adverb clause of CONCESSION (OR) SUPPOSITION :

1. **Not withstanding the cost**, she bought the daimond ring.
Though the diamond ring was costly, she bought it.
2. **In spite of its heaviness**, he carried the bag
Although the bag was heavy, he carried it.

EXERCISE : Change the following simple sentences into complex sentences by using an Adverbial clause.

1. He is too strong to be defeated.
2. I cannot do it without help. (unless I get help)
3. She came to please me.
4. Nobody will be allowed to enter without an identify card.
5. Spend your money carefully to avoid falling into poverty.
6. In spite of his poverty he is honest.
7. He works hard to earn more.
8. In spite of his illness, he appeared for the examination.
9. The box is too heavy for me to lift.
10. After using the pen, I gave it to my sister.
11. He donated beyond our expectation.
12. He will do it only under compulsion.
13. See the way of her talking.
14. Is it the way of respecting your elders?
15. She was twenty at the time of her marriage.

II. Conversion of Complex Sentences into Simple sentences: పైన వివరించబడిన పద్ధతి (Simple = Complex) కి reverse లో ఉంటుంది.

III. Conversion of Simple Sentences into Compound Sentences :

Simple Sentence లోని ఒక word లేదా phrase ని coordinate clause గా మార్చి, మిగిలిన coordinate clause ను Coordinate conjunction తో కలిపిన Compound Sentence ఏర్పడుతుంది.

a) Example :-

Simple : **Having discontinued his studies**, he went into business

Compound : He discontinued his studies **and** went into business

వివరణ : పై Simple sentence లోని participle phrase అయిన "Having discontinued his studies" ని విస్తరించి, Co-ordinate clause గా మార్చిన "**He discontinued his studies**" అవుతుంది.

మార్పులు :- 1. Simple Sentence లోని verb యొక్క subject (the) యే coordinate clause యొక్క Subject అవుతుంది.

2. Participle ని సమాపక క్రియ (Finite verb) గా మార్చాలి.

ఇక్కడ Perfect participle గా ఉన్న Having discontinued అను మాటను Coordinate clause లోని Verb యొక్క Tense ని బట్టి "discontinued" అను సమాపక క్రియ (Finite verb) గా మార్చబడింది.

3. ఇప్పుడు ఈ రెండు Co ordinate clauses (He discontinued his studies, He went into business) కేవలం facts ని తెలుపుతాయి. కనుక and అను Copulative conjunction ని వాడాలి. ఈ రెండు clauses లోను ఒకే Subject ఉన్నందున రెండవ Co ordinate clause లోని Subject (he) ని తొలగించాలి.

మరికొన్ని ఉదాహరణలు (Some more Examples)

1. Simple : **Seeing the policeman**, the thief took to his heels.

Compound : The thief saw the policeman and took to his heels.

2. Simple : **Taking a suitcase**, I went to Vijayawada.

Compound : I took a suitcase and I went to Vijayawada.

3. Simple : **Seeing a scorpion**, I killed it.

Compound : I saw a scorpion and I killed it.

4. Simple : **Being unhealthy**, he takes medicine
Compound : He is unhealthy and so he takes medicine.
5. Simple : **The weather being fine**, we went for a picnic.
Compound : The weather was fine and therefore we went for a picnic.

b) Example :- In spite of his illness he attended classes. Simple
He was ill, but still he attended classes. Compound

వివరణ :- In spite of అను prepositional phrase ని తొలగించి (Gerund నకు బదులు) తగు verb ని ఉపయోగించాలి. Possessive adjective (his) ని Subject (He) గా మార్చాలి. ఇప్పుడు Coordinate clause ఏర్పడుతుంది. ఈ విధంగా ఏర్పడిన రెండు Clauses విభిన్న ఆలోచనల (Opposite ideas) ను తెలుపు but, still, yet వంటి Adversative Conjunctions తో కలిపిన Compound Sentence ఏర్పడుతుంది.

మరికొన్ని ఉదాహరణలు (Some more Examples) :

1. Simple : **In spite of his old age**, he was energetic.
Compound : He was old, but energetic.
2. Simple : **In spite of hard work**, he did not succeed.
Compound : He worked hard, but he did not succeed.
3. Simple : **In spite of his poverty**, he does not beg.
Compound : He is poor, but does not beg.

c) Example :-

Simple : **Besides being a teacher**, he was a photographer
Compound : He was **not only** a teacher, **but also** a photographer

వివరణ :- Besides అను Preposition ని తొలగించాలి. Subject ని అనుసరించి being అను gerund ని was (She was a photographer లోవలే) అను Finite verb గా మార్చాలి. ఇప్పుడు ఒక Coordinate clause లభిస్తుంది. Besides అను భావము నిచ్చు "not only..... but also" అను Coordinate conjunction ని ఉపయోగించాలి. రెండు Clauses లోనూ Subject (He), Finite verb (was) లు ఒక్కటే కావున రెండవ Coordinate clause లో వాటిని తొలగించి Compound Sentence ని తయారు చేయవచ్చు.

మరికొన్ని ఉదాహరణలు (Some more Examples) :

1. Simple : **Besides being wise**, he is practical
Compound : He is both wise and practical.
2. Simple : **Besides being ugly**, She is had tempered.
Compound : She is both ugly and bad tempered.

3. Simple : **Besides being a fine speaker** he is a good singer.
Compound : He is not only a fine speaker but also (he is) a good singer.
4. Simple : **Besides abusing him**, she beat him also
Compound : She not only abused him but beat him also.
5. Simple : **Besides falling down**, he also broke his leg.
Compound : He not only fell down but also broke his leg.

d) Example :-

- Simple : **Not withstanding the rain**, they continued their journey.
Compound : It was raining, nevertheless they continued their journey.

వివరణ :- Not withstanding అను మాటను తొలగించి noun వలే పనిచేయు word ని verb గా మార్చి Clause ని నిర్మించాలి. ఇప్పుడు ఏర్పడిన రెండు Coordinate clauses ని nevertheless, still వంటి మాటలతో కలపాలి.

మరికొన్ని ఉదాహరణలు (Some more Examples) :

1. Simple : **Not withstanding the cost** he bought a car.
Compound : The car was costly, yet he bought it.
2. Simple : **Not withstanding several efforts**, he failed.
Compound : He made several efforts, yet he failed.

e) Example :-

- Simple : You must hurry **in order to get the train**
Compound : You must hurry **or** you will not get the train.

వివరణ : పై వాక్యములో In order to get the train అను Infinitive phrase of purpose ని You will not get the train అను Coordinate clause గా విస్తరించబడినది. You must hurry అనేది మరొక Coordinate clause. ఈ రెండు clauses పరస్పర సంబంధమును కల్గియున్నందున "or" అను disjunctive conjunction ఉపయోగించబడింది. (Coordinate clauses సాధారణంగా shall, will లేదా can అను auxiliary verb ని తీసుకుంటుంది. కొన్నిసార్లు అవి Negative గా ఉంటాయి)

మరికొన్ని ఉదాహరణలు (Some more examples) :

1. Simple : Pay the fee in time **to avoid penalty**.
Compound : Pay the fee in time or else you have to pay penalty.
2. Simple : Study hard **to pass the examination**.
Compound : Study hard, otherwise you cannot pass the exam.
3. Simple : Eat well **to recover your strength**.
Compound : Eat well otherwise you cannot recover your strength.
4. Simple : You must take rich diet **to gain weight**.
Compound : You must take rich diet, or you will not gain weight.

5. Simple : You must work hard **to get the first prize.**
Compound : You must work hard, or you will not win the first prize

f) Example :-

- Simple : **Owing to a heavy rain**, we cancelled our journey.
Compound : There was a heavy rain **therefore** we cancelled our journey.

వివరణ : పై వాక్యమునందలి "Owing to a heavy rain" అను prepositional phrase ని There was a heavy rain అను Coordinate Clause గా మార్చాలి. "We cancelled our journey" అను రెండవ Coordinate clause, కొత్తగా ఏర్పడిన Coordinate clause నకు Conclusion (Inference) ను ఇస్తున్నందున ఈ రెండు Coordinate clauses ని "therefore" అను Illative Conjunction తో కలిపిన Compound Sentence ఏర్పడుతుంది.

మరికొన్ని ఉదాహరణలు (Some more example) :

1. Simple : She was laughed **at her ignorance.**
Compound : She was ignorant, so he was laughed at.
2. Simple : **To my surprise**, he failed in the exam.
Compound : I was surprised, for he failed in the exam.
3. Simple : She resigned her job **because of ill health.**
Compound : She was poor in health, so she resigned her job.
4. Simple : **With all his faults**, I loved him
Compound : He had his faults, still I loved him.
5. Simple : **Due to his illness** he did not attend the school.
Compound : He did not attend the school for he was ill.

Exercise :- Convert the following Simple Sentences into Compound sentences.

1. Having read the novel, she put it on the table.
2. Being angry, she beat her son.
3. Having recorded my statement, the officer allowed me to go.
4. You must run very fast to reach the school in time.
5. Besides being a teacher, he has to do the duty of a post master.
6. Being very tired, he fell asleep.
7. Owing to his riches, he is obstinate.
8. In spite of her poverty, she refused to marry a millionaire.
9. Besides robbing the child, he also murdered her.
10. Having completed our home work, we went out to play.

IV. Conversion of Compound sentences into Simple sentences :

1. Compound sentence లోని ముందుగా జరిగెడి Coordinate clause ని ఒక word గా గాని లేదా ఒక phrase గా గాని మార్చి Simple sentence ని తయారుచేయవచ్చును.

Examples :-

1. Compound : She was hungry, so she stole a mango.
Simple : **Being** hungry, she stole a mango.
2. Compound : She took his books and came out of the library.
Simple : **Talking** her books, she came out of the library.
3. Compound : He disposed of his lands and started a business
Simple : **Having disposed** of his lands, he started a business

2. ఒక Coordinate clause ని Absolute phrase గా మార్చి.

Examples :-

1. Compound : The weather was bad, and therefore I stayed at home.
Simple : **The weather being bad, I stayed** at home.
2. Compound : The bell rang, and we came out of the class.
Simple : **The beel having rung,** we came out of the class.
3. ఒక Coordinate clause ని Prepositional phrase గా మార్చి.

Examples :-

1. Compound : He lost not only his purse but also his brace-let.
Simple : Besides his purse, he lost his brace-let.
2. Compound : He was promoted, yet he was unhappy.
Simple : **In spite of his being promoted,** he was unhappy.
3. Compound : He was rich, yet he was miserable.
Simple : **With all his riches,** he was miserable.
4. Compound : Either he came to town or he missed the train.
Simple : **In the event of his not coming to town,** he must have missed the train.
4. ఒక Coordinate clause ని Infinitive phrase గా మార్చి.

Examples :-

1. Compound : You must be honest or you will not be respected.
Simple : You must be honest **(in order) to be respected.**
2. Compound : The boy cannot climb the pole, for it is too high.
Simple : The tree is too high **for the boy to climb.**
3. Compound : You must be strict or else you cannot maintain the class.
Simple : You must be strict **(in order) to maintain the class.**

Exercise :- Change the following compound sentences into Simple Sentences.

1. She was beautiful, but was not kind hearted.
2. I cannot buy this soap, for it was very costly.
3. You must be careful with your money or else you may fall on bad days.
4. The children did their home work and went out to play Cricket.
5. You must do it, otherwise you will be punished.
6. She finished writing the letter and posted it.
7. He was stout, yet he walked very fast.
8. The light was bad, so the match was abandoned.
9. She was deceived and therefore committed suicide.
10. The rain stopped and we came out of our shelter.

V. Conversion of Compound Sentences into Complex sentences.

Compound sentence ని Complex Sentences గా మార్చుట.

Compound Sentence లో గల రెండు Coordinate clauses లో ఒక దానిని Subordinate clause గా అనగా Noun Adjective లేదా Adverb clause గా మార్చిన Complex Sentence ఏర్పడుతుంది.

1. Coordinate clause ని Noun Clause గా మార్చుట వలన.

She lost her necklace and I was sorry to hear of it.

I was sorry to hear **that she had lost her necklace.**

వివరణ :- పై వాక్యంలోని Coordinate clause అయిన "She lost her necklace" ని Noun clause గా మార్చు చేసిన Complex sentence ఏర్పడుతుంది. Noun clause గా మార్చునపుడు that అను పదము ముందరవస్తుంది. "and" ని తొలగించాలి. "of it" అను మాటలకు బదులు noun clause ని ఉపయోగించుట వలన ఈ మాటలను తొలగించాలి. Subordinate Clause లో prior action (ప్రథమ కార్యము)ని సూచించుటకు Past Indefinite Tense నకు బదులు Past Perfect Tense ని ఉపయోగించాలి.

మరికొన్ని ఉదాహరణలు (Some more examples) :

1. Compound : My boss said something, but I forgot it.
Complex : I forgot **what my boss has said.**
2. Compound : She got a job, and I am glad of it.
Complex : I am glad **that he got a job.**
3. Compound : Mary hid his necklace some where and nobody knew the place
Complex : No body knew **where she has hid her necklace.**

2. Coordinate clause ని Adjective Clause గా మార్చుట.

1. Compound : She lost her chain and found it later.
Complex : She found her chain **which she had lost.**
2. Compound : My son associated himself with evil men and was ruined.
Complex : My son associated himself with evil men **who ruined him.**
3. Compound : We have fertile lands and they yield good harvest.
Complex : We have fertile lands **that yield good harvest.**

3. Coordinate clause ని Adverb Clause గా మార్చుట.

1. Compound : Do it, and you will get the reward.
Complex : **If you do it,** you will get the reward.
2. Compound : Eat well or you will not be well.
Complex : You will not be well **unless you eat well.**
3. Compound : Learn well or you will fail.
Complex : **Unless you learn well,** you will fail.
4. Compound : Keep quiet or you will be fined.
Complex : **Unless you keep quiet,** you will be fined.
5. Compound : Work hard or you will fail.
Complex : **Unless you work hard,** you will fail.
6. Compound : He heard the news, and set off at once.
Complex : **When he heard the news,** he set off at once.
7. Compound : I saw the snake, and stopped.
Complex : **When I saw the snake,** I stopped.
8. Compound : She went to a shop and bought a soap.
Complex : She went to a shop **where she bought a soap.**
9. Compound : I did not work hard; therefore I failed again.
Complex : I failed again **because I did not work hard.**
10. Compound : The mirror fell down, and immediately broke into pieces.
Complex : As soon as the mirror fell down, it broke into pieces.
11. Compound : She saw me, but did not speak to me.
Complex : **Although she saw me,** she did not speak to me.
12. Compound : I wish to get a job, therefore I go to Hyderabad.
Complex : I go to Hyderabad **so that I may get a job.**
13. Compound : He dictated the letter and she wrote it accordingly.
Complex : She wrote the letter **as was dictated by him.**
14. Compound : He finished his work and went away.
Complex : He went away **after he had finished his work.**
15. Compound : He was medically unfit so he was not selected.
Complex : **As he was medically unfit,** he was not selected.

Exercise :- Convert the following compound sentences into Complex sentences.

1. You must obey the rules, or you will not get admission.
2. Tell the truth, and you will be pardoned.
3. Save me or I will be drowned.
4. Be truthful, and God will help you.
5. Be a good boy, and everyone will like you.
6. Return the book, or pay the cost of it.
7. He filled in the cheque, and gave it to the clerk.
8. I called at your house, but you were not in.
9. He took permission, and then went home.
10. He walks very fast, and so I cannot overtake him.

VI. Conversion of Complex Sentences into Compound sentences.

Subordinate clause ని Coordinate clause గా మార్చినచో Complex sentence మార్పు చెంది Compound sentence అవుతుంది.

1) Copulative conjunctions ఉపయోగించి.

Examples :-

1. Complex : He went to Australia where he stayed for sometime.
Compound : He went to Australia and stayed there for sometime.
2. Complex : She went home after she had typed all the letters.
Compound : She typed all the letters and went home.
3. Complex : As soon as she heard the news, she fainted.
Compound : She heard the news, and immediately fainted.
4. Complex : I am sure that she made a mistake.
Compound : She made a mistake and I am sure of it.
5. Complex : Her face showed that she was ill.
Compound : She was ill and her face showed this fact.

2) Adversative Conjunctions ని ఉపయోగించి (విభిన్న భావనలు తెల్పు వాక్యములు)

Examples :-

1. Complex : Though she studied hard, she failed in the examination.
Compound : She studied hard, yet she failed in the examination.
2. Complex : When I called at your house, you were not in.
Compound : I called at your house, but you were not in.

3. Complex : Though fire is a good servant, it is a bad master
 Compound : Fire is a good servant but a bad master.

3) Alternative Conjunctions ని ఉపయోగించి (alternative ideas)

Examples :-

1. Complex : If you attend the meeting, you will be in trouble.
 Compound : Don't attend the meeting or you will be in trouble.
2. Complex : If you do not pay, you will have to return the books
 Compound : Pay or return the books.
3. Complex : If he is not mad, he must be a fool.
 Compound : He is either mad or a fool.

4) Illative Conjunctions ని ఉపయోగించి.

Examples :-

1. Complex : As he was injured in the accident, he was limping.
 Compound : He was injured in the accident, therefore he was limping.
2. Complex : Since she is blind, she cannot see.
 Compound : She is blind, so she cannot see.
3. Complex : Since I cannot afford to buy many books, I usually study in library.
 Compound : I cannot afford to buy many books, therefore I usually study in library.

Exercise :- Change the following Complex sentences into Compound sentences.

1. If you approach him, he can help you.
2. Though she was young, she looked old.
3. If you do not pay the fee, your name will be struck off.
4. I am certain that he has stolen the watch.
5. The teacher beat the boy since he did not do his homework.
6. He will not clear off your debt unless your force him.
7. Though it was a holiday, the school worked as usual.
8. If you do not heed my advice, you will reap the consequences.
9. When everyone worried about her future, she took things easy.
10. If you are not prepared to take risks, you will not prosper in your life.

DEGREES OF COMPARISON

Degrees of Comparison మూడు విధములు. అవి.

1. Positive degree 2. Comparative degree 3. Superlative degree

Positive degree	Comparative degree	Superlative degree
పోలిక లేకుండా గుణమును మాత్రమే తెల్పును Raju is a clever boy	ఎక్కువ లేదా తక్కువ గుణమును పోల్చి చెప్పును Raju is cleverer than Gopi	మిక్కిలి ఎక్కువ లేదా మిక్కిలి తక్కువ గుణమును తెల్పును Raju is the cleverest of all the boys

MODEL NO - I

ఒక అంశాన్ని ఎక్కువ అంశాలతో పోల్చుట

Positive degree	comparative degree	superlative degree
No other	than any other	...est of all
No other Sanskrit poet is so great as Kalidasa	Kalidasa is greater than any other Sanskrit poet	Kalidasa is the greatest of all the Sanskrit poets
No other man in the town is so wise as Paul	Paul wiser than any other man in the town	Paul is the wisest of all the men in the town.
No other bowler in the world bowls so fast as Kapil	Kapil bowls faster than any other bowler in the world	Kapil bowls the fastest of all the bowlers in the world
దీనిని No other తో ప్రారంభించాలి. పోల్చబడ Positive form of Adjective ని So...as... as ల మధ్య ఉంచాలి.	Comparative form of Adjective తర్వాత than any other అను phrase ని ఉంచాలి తర్వాత వచ్చే Noun ఏకవచనంలో ఉండాలి.	Superlative form of Adjective నకు ముందు the ని ఉంచి, తర్వాత of all ని ఉంచాలి. దీని తర్వాత వచ్చే Noun ని బహువచనంలో ఉంచాలి.

Exercise :- Change the degree of comparison, without any change of meaning.

1. No other newspaper in India is so popular as the Hindu.
2. The elephant is bigger than any other animal,
3. Hamlet is more popular than any other plays of Shakespear
4. Calcutta is bigger than any other city in India
5. Uma is the most beautiful of all girls.

MODEL No.II

ఒక అంశమును ఉత్తమమైన వాటిలో ఒకటి (one of the best) అని సరిపోల్చుట

Positive degree	Comparative degree	Superlative degree
Very few	many (most) other	One of the (b)est
Very few Indian Kings are so great as Asoka	Asoka is greater than most other Indian kings	Asoka is one of the greatest of Indian kings.
Very few boys in the class are as wise as Raju	Raju is wiser than most other boys in the class.	Raju is one of the wisest boys in the class.
Very few Countries in the world are as rich as America	America is richer than most other countries in the world.	America is one of the richest countries in the world

MODEL NO.III

ఒక అంశమును ఉత్తమమైన వాటిలో ఒకటి 'కాదు' అని సరిపోల్చుట

Positive degree	Comparative degree	Superlative degree
Some...at least	not than any (some) other	not of all
Some boys are at least as good as Vinod.	Vinod is not better than any other boy	Vinod is not the best of all boy

MODEL NO.IV

రెండు అంశాల మధ్య పోలిక తెల్పుట

Positive Degree	Comparative degree
Ranga is as tall as Vijaya	Vijay is not taller than Ranga
I can not walk so fast as you	You can walk faster than I
Ramya is at least as industrious as Mary	Mary is not more industrious than Ramya
I am not so tall as you	You are taller than me

గుర్తుంచుకొను అంశములు

I	No other	than any other	of all
II	Very few	than most other	one of
III	Some.....at least as... as	not than (some) other	not of all
IV	not ఉంటే	not రాదు	
	not లేకుంటే	not వచ్చును	

Comparative degree ని Positive degree లోనికి మార్చునపుడు than కి అవతలదంతా ఇవతల, ఇవతలదంతా అవతల పెట్టాలి. మధ్యలో than కి బదులు as అను conjunction వాడాలి.

Degree of comparison ఏర్పరచు పద్ధతులు

- 1. Adjective of Quality** లో అన్ని విశేషణములకు, **Adjective of Quantity** నందు 'much, little' అను రెంటికిని, **Adjective of Number** నందు 'many, few' అను రెంటికి మాత్రమే Degrees of Comparison గలవు.
- ఒకటే Syllable గలిగిన Adjective నకు 'er and est' అను అక్షరములను చేర్చుట వలన, Comparative and Superlative Degrees రూపములు యేర్పడును.

Eg :- (1) Clever - cleverer - cleverest
 (2) Hard - harder - hardest.
 (3) High - higher - highest
 (4) tall - taller - tallest

- ఒకటే Syllable గల Adjective చివర 'e' అను అచ్చు ఉన్న యెడల, 'r and st' చేర్చుటచే, Comparative and Superlative Degrees రూపములు యేర్పడును.

Eg :- Brave - braver - bravest
 wise - wiser - wisest

- ఒకటే Syllable గల Adjective చివర 'y' ఉండి, దానిముందు ఒక హల్లు ఉన్న యెడల, అట్టి 'y' ని 'i' గా మార్చి, 'er and est' చేర్చుటచేత, Comparative and Superlative Degrees రూపములు ఏర్పడును.

Eg :- Dry - drier - driest.
 Easy - easier - easiest
 Lovely - lovelier - loveliest
 Happy - happier - happiest

5. ఒకటే Syllable గల Adjective చివర 'y' ఉండి, దానిముందు ఒక అచ్చు ఉన్న యెడల, అట్టి 'y' ని 'i' గా మార్చనక్కర లేదు. అప్పుడు 'er and est' చేర్చుట చేత, Comparative and Superlative Degrees రూపములు ఏర్పడును.

Eg :- Gay - gayer - gayest.

6. ఒకటే Syllable గల adjective చివర ఒక హల్లు ఉండి, ఆ హల్లునకు ముందు ఒకటే అచ్చు ఉన్న యెడల, 'er and est' చేర్చుటకు పూర్వము చివరనున్న హల్లును రెండు హల్లులుగా మార్చి, వాటిని చేర్చిన Comparative and Superlative Degrees రూపములు ఏర్పడును.

(1) Big - bigger - biggest
 (2) Hot - hotter - hottest
 (3) Thin - thinner - thinnest

7. ఒకటే Syllable గల Adjective చివర రెండు హల్లులు ఉండినను లేక చివర హల్లునకు ముందు రెండు అచ్చులు ఉన్నను, దానికి 'er and est' చేర్చినపుడు, చివరనున్న హల్లు, రెండు హల్లులుగా మారక, Comparative and Superlative Degrees రూపములు ఏర్పడును.

Eg :- 1. Thick - thicker - thickest
 2. Great - greater - greatest

8. రెండు లేక ఎక్కువ Syllables గల adjectives కు ముందు 'more and most' (ఎక్కువను తెలుపుటకు) అను మాటలను గాని, లేక 'less and least' (తక్కువను తెలుపుటకు) అను మాటలను గాని ఉపయోగించిన, Comparative and Superlative Degrees రూపములు ఏర్పడును.

Eg :- Beautiful - more beautiful - most beautiful
 Difficult - more difficult - most difficult
 Diligent - less diligent - least diligent.
 Industrious - more industrious - most industrious

9. రెండు Syllables గల Adjectives నందు చివర 'e' గాని, 'ow' గాని లేక 'y' గాని ఉన్న యెడల, అట్టి Adjective నకు Adjective of one Syllable వలె 'er and est' చేర్చిన, Comparative and Superlative Degrees రూపములు ఏర్పడును.

- Eg :** 1. Feeble - feebler - feeblest.
 2. Happy - happier - happiest.
 3. Narrow - narrower - narrowest.

10. Double Comparatives and Double Superlatives ఉపయోగించరాదు.

1. Teja is more stronger than Raju. (Incorrect)
 Teja is stronger than Raju (Correct)
 2. Naveen is the most strongest boy. (Incorrect)
 Naveen in the strongest boy. (Correct)

11. కొన్ని Adjectives మూడు Degrees నందును మూడు ప్రత్యేక రూపములు కలిగియుండును. వాటికి స్వరము బేధించినందున, అవి Adjectives of Irregular Comparatives అని పిలువబడును.

Good	better	best
Bad, Ill, Evil	worse	worst
Fore	former	foremost, first
Hind	hindeer	hindmost
Late	later, latter	latest, last
Much, Many	more	most
Little	less, lesser	least
Nigh	nigher	nighest, next
Near	nearer	nearest, next
Old	older, elder	oldest, eldest

12. ఈ క్రింది ఆరు మాటలు Positive Degree యందు Adverbs గాను, Comparative and Superlative Degrees నందు Adjectives గాను మారును.

- Eg :** 1. Fore further furthest
 2. Far farther farthest
 3. In inner innemost, inmost
 4. Out outer, utter uttermost, utmost
 5. Beneath nether nethermost
 6. Up upper uppermost

13. అంగ్లభాషలో కొన్ని Adjectives Latin భాష నుండి గ్రహించబడినవి. అందువలననే వాటికి 'Latin Comparatives' అని పేరు.

14. Latin Comparatives తరువాత 'than' అను Subordinating Conjunction ఉపయోగించరాదు. 'to' అను Preposition ని మాత్రమే ఉపయోగించవలెను.

Eg : He is junior to me by two years.

15. List of Latin Comparatives :

1) Anterior	6) Major
2) Exterior	7) Minor
3) Inferior	8) Prior
4) Interior	9) Senior
5) Junior	10) Superior

16. 'Interior, exterior, ulterior, major, minor'. ఈ అయిదు Adjectives మాత్రమే Positive Degree యందు ఉపయోగించబడును. కొన్ని Adjectives degrees of comparison ని కలిగియుండవు.

square	unique	perfect	equal
universal	eternal	infinite	round

Eg : The exterior wall of the house is made of stone.

17. Latin Comparatives అగు "inferior, superior, junior, senior" మొదలగు వాటికి 'most' అను మాటను ప్రకృత చేర్చుట వలన Superlative Degree ఏర్పడును.

Eg : Mr. Suresh is the seniormost teacher in our school.

18. ఆంగ్లభాషలో 'top' అనుమాట Adjective గా ఉపయోగించబడినపుడు, దానికి Superlative Degree యందు 'most' అను మాటను చేర్చవలెను.

Eg : Mr. Nehru is the topmost man in the Indian National Congress.

19. Comparative Degree నందు ఒకని యొక్క రెండు గుణములను పోల్చినపుడు (Comparative రూపమునకు) 'er' చేర్చకూడదు. అట్టియెడ 'more' అను మాటను చేర్చి Comparative Degree ని ఉపయోగించవలెను.

Eg : Ravi is more brave than prudent.

20. 'Later and latest' ఈ రెండు Adjectives కాలమునకు మాత్రమే చెందును.

Eg : 1. He is later than expected.

2. I have not heard the latest news

21. 'Latter and last' - ఈ రెండు Adjectives ను Positive తెలుపుటకు ఉపయోగించవలెను.

Eg : 1. The latter chapters are lacking in interest.

2. Ours is the last house in the street.

22. 'Elder and eldest' - ఈ రెండు Adjectives ఒక కుటుంబమునకు చెందిన మానవులకు మాత్రమే ఉపయోగించబడును.

Eg : 1. Rajesh is my elder brother.

2. Gopi is the eldest son of his father.

గమనిక :- 'Elder' అను Adjective నకు Comparative Degree యందు 'than' అను Conjunction ఉపయోగించబడదు.

23. 'Older and oldest' - ఈ రెండు Adjectives మనుష్యులకు, వస్తువులకు కూడా ఉపయోగించబడును.

- Eg :** 1. He is older than his sister.
 2. Hari is the oldest boy in the class.
 3. This is the oldest temple in Vijayawada.

COMPARISON OF ADVERBS

1. Adjective కు వలె కొన్ని Adverbs కు గూడ Degrees of Comparison కలవు.
2. ఒకటే Syllable గల Adverb నకు 'er and est' చేర్చుటచేత, Comparattive and Superlative రూపములు యేర్పడును.

Eg : Fast - faster - fastest.

3. 'Ly' అను అక్షరములు అంతమందు గల Adverbs కు ముందు 'more and most' అను మాటలను చేర్చుటవలన, Comparative and Superlative Degrees రూపములు ఏర్పడును.

Eg : Slowly - more slowly - most slowly.

4. కొన్ని Adverbs నకు మూడు Degrees నందును, మూడు రూపములు ప్రత్యేకముగా గలవు. అట్టి వాటికి 'Adverbs of Irregular Comparatives' అని పేరు.

Well	better	best
Ill, Badly	worse	worst
Much	more	most
Little	less	least
Fore	further	furthest
Far	farther	farthest

5. Superlative degree ని కొన్నిసార్లు పోలికలేకుండా మిక్కిలి గొప్ప గుణమును తెలుపుటకు most అను మాటతో ఉపయోగిస్తారు. ఇట్టి ప్రయోగాన్ని Superlative of Eminence లేదా the Absolute Superlative అని పిలుస్తారు. (It was a most eloquent speech)

SUPERLATIVES

(BEST OF THE BEST AND WORST OF THE WORST)

- the **ablest** operator
the most **absent - minded** man
the most **active** role
the most **amusing** description
the most **artificial** smile
the most **awkward** moment
the **baldest** lie
the **barest** minimum
the **bitterest** quarrel
the **bloodiest** revolution
the **bravest** soldier
the **brittlest** sheet
the **broadest** room
the **bulkiest** package
the **busiest** hotel
the **calmest** member
the **cheapest** hotel
the **chilliest** morning
the **cleanest** room
the **clearest** water
the **closest** friend
the **cloudiest** evening
the **clumsiest** arrangement
the **coarsest** cloth
the **commonest** event
the **concisest** dictionary
the **coolest** weather
the **coziest** sofa
the **crispest** biscuit
the **cruellest** joke
the most **capable** stenographer
the most **casual** attitude
the most **comforting** thought
the most **competent** assistant
the most **confusing** route
the most **convenient** place
the most **convincing** speech
the most **cunning** scheme
the most **curious** behaviour
the **dearest** wish
the **deepest** pond
the **densest** forest
the **direct** circumstance
the **dirtiest** trick
the **driest** fruit
the **dullest** brain
the most **decent** accommodation
the most **disappointing** show
the most **definite** time
the most **difficult** problem
the most **discouraging** treatment
the most **dishonest** trader
the most **distant** sounds
the most **distinct** marks
the most **doubtful** authenticity
the most **dramatic** developments.
the **earliest** beliefs
the **easiest** question, solution
the most **eager** answer
the most **effective** remedy

the most **efficient** secretary
the most **encouraging** remarks
the most **equal** share
the most **essential** conditions
the most **evil** mind
the most **exact** finding
the most **exciting** programme
the most **exhausting** trip
the most **extreme** measure
the **fairest** decision
the **falsest** excuse
the **fastest** train
the **fattest** salary.
the **faultiest** value
the **feeblest** movement
the **filthiest** market
the **finest** accomplishment
the **firmest** part
the **foggiest** notion
the **fondest** memory
the **foulest** smell
the **freest** people
the **fullest** cooperation
the **funniest** movie
the most **familiar** ways
the most **famous** doctor
the most **foolish** plans
the most **fortunate** turn
the most **furious** crowd
the **gayest** group
the **gentlest** animal
the **gladdest** person
the **grandest** party

the **greatest** player
the **greediest** guest
the **greenest** garden
the **greyest** matter
the **grimmiest** mystery
the most **generous** contributions
the most **general** opinion
the most **gentle** voice
the most **good - looking** lady
the most **grateful** servant
the **happiest** experience
the **hardest** work
the **harshest** treatment
the **hastiest** act
the **haughtiest** behaviour
the **healthiest** climate
the **heaviest** baggage
the **highest** position
the **holiest** temple
the **hollowest** tube
the **hottest** issue
the **humblest** request
the most **harmful** drug
the most **helpful** tip
the most **helpless** situation
the most **honest** efforts
the most **idlest** gossip
the most **ideal** surroundings
the most **illiterate** generation
the most **immediate** step
the most **impartial** referee
the most **important** aim
the most **indecent** comments

the most **independent** thinking
the most **indifferent** pupil
the most **innocent** prisoner
the most **interesting** play
the **jolliest** fellow
the most **jealous** neighbours
the **kindest** person
the **largest** portion
the **lengthiest** rope
the **lightest** language
the **likeliest** choice
the **longest** road
the **loneliest** life
the **loudest** voice
the **loveliest** girl
the **luckiest** day
the most **lasting** effect
the most **liberal** help
the most **lively** discussion
the most **loving** parent
the most **loyal** follower
the **maddest** reaction
the **manliest** sacrifice
the **matuarest** opinion
the **meanest** behaviour
the **merriest** festival
the **mildest** breeze
the **muddiest** lake
the most **miserable** journey
the most **misleading** evidence
the most **modern** outlook
the **narrowest** pathway
the **nastiest** wound

the **naughtiest** child
the **nearest** telephone booth
the **neediest** of them all
the **niciest** show
the **nimblest** feet
the **oddest** thing
the **oldest** temple
the most **obvious** result
the **palest** face
the **pettiest** excuse
the **plainest** worker
the **poorest** worker
the **precisest** meaning
the **prettiest** baby
the **purest** honey
the most **perfect** match
the most **pleasant** surprise
the most **polite** letter
the most **popular** actor
the most **probable** reason
the most **precious** possessions
the most **pressing** work
the most **promising** start
the most **proper** clothes
the **quickest** way
the **rainiest** day
the **rarest** incident
the **readiest** reply
the **reddest** blood
the **ripest** of the lot
the **riskiest** job
the **rudest** remark
the most **refreshing** drink

the most **regular** prices
the most **remarkable** achievement
the most **responsible** officer
the **safest** method
the **scarcest** material
the **severest** pain
the **shallowest** canal
the **sharpest** pencil
the **sickest** sight
the **silliest** joke
the **simplest** formula
the **sincerest** wish
the **slenderest** margin
the **slightest** error
the **slowest** progress
the **smallest** bird
the **smoothest** surface
the **soberest** advice
the **softest** music
the **sorriest** figure
the **soundest** idea
the **squarest** deal
the **stablest** government
the **steadiest** friendship
the **sternest** action
the **stickiest** tape
the **stiffest** punishment
the **stingiest** fellow
the **straightest** approach
the **strictest** invigilator
the **strongest** protest
the **subtlest** difference
the **sunniest** smile
the **surest** expectation
the **sweetest** dish

the most **selfish** behaviour
the most **sensible** thought
the most **sensitive** person
the most **shocking** statement
the most **silent** spectator
the most **spacious** hall
the most **striking** resemblance
the most **sudden** stop
the most **surprising** information
the **tamest** animal
the **tenderest** heart
the **thickest** forest
the **thorniest** problem
the **tidiest** house
the **tightest** knot
the **trickiest** situation
the **truest** proverb
the most **tempting** food
the most **terrible** accident
the most **terrifying** dream
the **ugliest** drawing
the most **vigorous** activities
the most **voilent** fight
the **warmest** welcome
the **weakest** argument
the **wealthiest** patron
the **wisest** man
the **wettest** climate
the **whitest** spot
the **wickedest** trick
the **widest** street
the **wildest** thought
the **windiest** area
the **youngest** daughter

QUESTION TAGS

Tag అనగా నేమి? ఒక మొనవాడిగా గల రెండు సన్నని రేకు కాడలను రెండు చివరల గల్గిన ఆరంగుళాల గట్టి దారమును Tag అని అంటారు. దీనికి కాగితములను గుచ్చుతూ పోతే ఒక బొత్తిగా మారుతుంది. ఇలాంటి బొత్తిలో కాగితముల క్రమము మారదు. క్రొత్త కాగితములను చేర్చుతూపోవచ్చు.

English conversation లో Statement తో జోడించి, సందేహమును తీర్చుకొనుటకు వక్త (speaker) వేయు అసంపూర్ణమైన చిన్న ప్రశ్నలను "Question Tags" అంటారు. Question Tag, a very common device in conversation is that of making a statement and at once asking the listener to confirm.

Speaker తనతో శ్రోత (listener) ను ఏకీభవించమని గాని లేక తప్పు ఐనచో సరిచేయమని గాని అడుగుటకు ఇవి సహకరిస్తాయి. శ్రోత (listener) యొక్క అంగీకారము (ధృవ పరచుట లేదా వ్యతిరేకించుట)ను, ఏకాగ్రతను తెలుసుకొనుటకు Statement తో జోడించి వీటిని ఉపయోగిస్తారు. Question tags ఉపయోగించినచో సంభాషణలు చాలా సహజము గాను, రసవత్తరము గాను ఉంటాయి.

Question Tags ని 1) Tag questions ని 2) Tail questions అని, 3) Confirmative questions అని లేదా 4) Disjunctive questions అని, 5) Reply questions అని వ్యవహరించవచ్చును.

Question Tag నిర్మాణము - విశేషాలు :

- 1) Question Tag కామాచే statement నుండి వేరు పడి ఉంటుంది.
- 2) ఇది small letter తో ప్రారంభమవుతుంది.
- 3) Question Tags నిర్మాణములో Main verbs పాల్గొనవు. తగిన helping verbs మాత్రమే పాల్గొంటాయి.
- 4) Statement లోని helping verb కూడా అదే tense, number లో ఉండాలి.
- 5) Statement లో helping verb ఉన్నచో దానినే question Tagలో ఉపయోగించాలి. లేనిచో Main Verbని బట్టి తగిన 'do' రూపాన్ని Question Tagలో ఉపయోగించాలి.
- 6) Statement లోని Subject ఏ numberలో ఉంటుందో question Tag లోని Subject (personal pronoun రూపం) కూడా అదే number లో ఉంటుంది.
- 7) Question Tag చివర Question Mark ఉంటుంది.
- 8) Positive Statement నకు Negative tag : Statement లో not లేనిచో Tag లో not ని contracted from (n't) లో ఉంచాలి.

అనగా Question tags నందు not ని n't అను సంక్షిప్త రూపములో మాత్రమే ఉపయోగించాలి. అయితే am I not" అను నిర్మాణమునకు ఈ సూత్రము వర్తించదు.

eg : do not I (x) don't I ? (✓)
shall not I (x) shan't I? (✓)

Questions Tags రెండు రకములు. అవి.

1) Positive Tag 2) Negative Tag.

1) Positive Tag నిర్మాణము : helping verb + personal pronoun + ?

2) Negative Tag నిర్మాణము : helping verb+not+personal pronoun+?

USAGE (ఉపయోగించు విధానము) :

1) **Positive Statement నకు Negative Tag :-** Statement లో no, not, never వంటి వ్యతిరేకభావాన్ని ఇచ్చే మాటలు లేనపుడు దానిని Positive statement అంటారు. ఇలాంటి వాక్యము ఉన్నపుడు n't గల Negative Tag ని ఉపయోగించాలి (దీనికి 'Yes' అను సమాధానము లభిస్తుంది)

Eg : Tag questions, expecting the answer "yes"

He is the image of his father, isn't he? (**Yes, he is**)

He has gone off the some place far away, hasn't he? (**yes, he has**)

Her life is hard, isn't it? (**yes, it is**)

He works hard for us, doesn't he? (**yes, he does**)

2) **Negative statement నకు Positive tag :** Statement లో no, not, never వంటి వ్యతిరేక భావాన్నిచ్చే మాటలు ఉన్నపుడు దానిని Negative Statement అంటారు. ఇలాంటి వాక్యము ఉన్నపుడు Positive tag ని ఉపయోగించాలి. (దీనికి "no" అను సమాధానం లభిస్తుంది)

Eg : Tag questions expecting the answer "no"

He isn't kind to her, is he? (No, he isn't)

She doesn't take sugar in tea, does she? (No, she doesn't)

He cannot speak Hindi very well, can he? (No, he can't)

You are not really trying, are you? (No, you are not)

You do not keep a baffalo, do you? (No, I don't)

He doesn't quarrel with anyone, does he? (No, he doesn't)

Her children have n't any fine clothes? have they? (No, they haven't)

3) వాక్యములో auxiliary verb లేనపుడు, Question tag నందు తగిన do రూపమును ఉపయోగించాలి.

Eg : She left for Bombay only a week ago, didn't she?

She looks very tired, doesn't she?

You pulled him by the collar, didn't you?

4) Have రూపములు Main verb గా వచ్చినప్పుడు, Question tag నందు తగిన do రూపమును ఉపయోగించాలి.

Eg : You have two sons, don't you?

You have to work hard these days, don't you?

She has to drive more carefully now, doesn't she?

He has a house in Bombay, doesn't he?

You had an accident last month, didn't you?

5) Statement లో anomalous finite ఉన్నట్లయితే question tag నందు కూడా అదే anomalous finite ని ఉపయోగించాలి.

Eg : You can wait a little longer, can't you?

We must not talk aloud here, must we?

I need not book tickets in advance, need I?

6) **Quasinegatives** : hardly, rarely, scarcely, seldom వంటి Negative meaning (వ్యతిరేక భావం) ఇచ్చే పదములు statement లో ఉన్నప్పుడు, positive tag ని ఉపయోగించడం మరువరాదు.

Eg : She scarcely speaks to you, does she?

7) వాక్యములోని subject ఏ పదమైననూ, question tag లో మాత్రం దానికి తగిన pronoun ని ఉపయోగించాలి.

Eg : Dinner is ready, isn't it?

Nobody phoned while I was out, did they?

8) **"Same way" tags** : కొన్ని సందర్భములందు statement మరియు దాని tag కూడా ఒకే రకానికి (అనగా Positive లేదా Negative) చెందుతాయి. అయితే tags ఈ సందర్భములో Reply questions గా పనిచేస్తూ ఆశ్చర్యం, కోపం, అభిమానం వంటి భావాలను తెలుపుతాయి.

Eg : This is the last bus, is it?

She has lost her book, has she?

గమనిక : Questions తో tags ని జోడించి ఉపయోగించరు.

Eg : Are you a teacher, aren't you?

9) Instructions (సూచనలు) లేదా requests (అభ్యర్థనలు) నందు Question Tag ని "will you?" గా వ్రాయాలి. Statement లోని వాక్యం Positive లేదా Negative అయిననూ లేదా ఎలాంటి పదాలను కల్గియున్ననూ "will you?" నే ఉపయోగించాలి. "won't you?" ని ఉపయోగించిన Very urgent లేదా pleading (వేడికోలు) అనే భావం వస్తుంది.

Eg : Be quick and get in, will you?
Have a look at this watch, will you?
Carry this bag, will you?
Come into the hall, will you?
Come another day, will you?
Cut the string with this knife, will you?
Dig up all the weeds and grass, will you?
Drop this letter in the mail box, will you?
Finish your tea quickly, will you?
Fold up and put away the clothes neatly, will you?
Get dressed quickly, will you?
Get me some water, will you?
Get up and get dressed, will you?
Go and get a plate, will you?
Hold that packet properly, will you?
Hold tight to the rope, will you?
Hurry up, will you?
Lean the cycle against this wall, will you?
Make a note of what he said, will you?
Mind the steps, will you?
Pour out the tea, will you?
Put your bag next mine, will you?
Read me a story from this book, will you?
Run away from here, will you?
See if you can lift this table, will you?
See if his hands are quite clean, will you?
Take hold of my hand, will you?
Turn round and close your eyes, will you?
Wait a bit, will you?
Wash you hands and face, will you?
Don't go till I come back, will you?
Don't hurt others, will you?
Don't lean against this wall, will you?
Don't pull me so, will you?
Don't squash that grapes, will you?
Don't spoil that watch, will you?
Don't talk so much, will you?
Don't upset the jug, will you?

10) Suggestions "Let us" తో ప్రారంభమైననూ, Tag లో "shall we?" ని మాత్రమే వాక్య నిర్మాణంతో సంబంధం లేకుండా ఉపయోగించాలి.
"Let us లేదా Letn't we?" వంటి మాటలను ఉపయోగించరాదు.

Eg : Let us have a swim in the sea, shall we?
Let us not bother him with all these things, shall we?
Let us go and take our seats, shall we?
Let us keep him waiting for some time, shall we?
Let us lie down and have a rest, shall we?
Let us put off the meeting till tomorrow, shall we?
Let us see if they are ready, shall we?
Let us sit by the fire for some time, shall we?

11) కోపంతో లేదా నిందిస్తూ చెప్పు సూచనలో వాక్య నిర్మాణంతో సంబంధం లేకుండా "Can't you?" ని ఉపయోగిస్తారు.

Eg : Don't chatter so much, can't you?
Finish your food, can't you?
Get out of bed, can't you?
Keep out of mischief, can't you?
Look that way, can't you?
Stand back from the door, can't you?
Stand still, can't you?
Stop talking, can't you?
Talk in a low voice, can't you?
Wait till others come, can't you?
Walk more quickly, can't you?

ఈ క్రింది వాక్యములను **study** చేయండి.

I am the next, am I not?
It is a fine morning, isn't it?
He is afraid of the dar, isn't he
He is always very lucky, isn't he?
That is enough, isn't it?
Your car is in good condition, isn't it?
Your name is Michael, isn't it?
There is plenty of time, isn't there?
Your house is right by the park, isn't it?
That is the man you told me about, isn't it?
It is time for bed, ins't it?
This bag is too heavy to lift, isn't it?

The tea is too hot. to drink, isn't it?
She is very selfish, isn't she?
Everyone is well at home, aren't they?
There isn't a drop of water left, is there?
This chair is n't comfortable to sit in, is it?
His house is not far to walk, is it?
She isn't here now, is she?
There is nobody in, is there?
There is nothing further I have to do, is there?
The bananas are fine and ripe, aren't they?
These shoes are my size, aren't they?
You are uneasy about the quarrel, aren't you?
You are not well today, are you?
He usually has curds for lunch, doesn't he?
Somebody has to file a complaint, haven't they?
Nobody cares for the law now a days, do they?
Oranges cost less than apples, don't they?
You doubt if I can do it, don't you?
You don't eat much meat at home, do you?
This shirt fits you better, doesn't it?
This jacket goes well with this saree, doesn't it?
You know how to ride a bicycle, don't you?
You like your pants a little loose, don't you?
You live near here, don't you?
They live near the college, don't they?
This fan looks all right, doesn't it?
It looks like rain today, doesn't it?
That shirt looks really stunning on him, doesn't it?
This shirt doesn't look well on me, does it?
He needs a haircut, doesn't he?
Her gray hairs doesn't show too much, do they?
She sleeps too little, doesn't she?
The college starts next week, doesn't it?
The scooter doesn't start, does it?
Everybody wants to make money, don't they?
You want to change this hundred - rupee note, don't you?
He doesn't wear spectacles, does he?

You often wonder if I am happy, don't you?
 This report is badly written, isn't it?
 The story she said was a strange one, wasn't it?
 It was my mistake, wasn't it?
 There was quite a crowd at the stadium, wasn't there?
 You had on a white shirt and blue pants, hadn't you?
 You were at the party, weren't you?
 The story amused everybody, didn't it?
 They didn't answer your question, did they?
 The fire broke out late at night, didn't it?
 He came back just a short time ago, didn't it?
 He fell off the bicycle, didn't he?
 You got to the college late, didn't you?
 All these things happened long ago, didn't they?
 There was n't enough food left for you, was there?
 She left the light on in her room, didn't she?
 Today the train left the station early, didn't it?
 You didn't let him know about it, did you?
 She plucked a few roses, didn't she?
 She sat down opposite you, didn't she?
 They were surprised when they saw you, weren't they?
 The first tasted bad, didn't it?
 He took his friend home yesterday, didn't he?
 She wasn't used to getting up early, was she?
 He waved to you from the bus, didn't he?
 You went there on food, didn't you?
 You had to work long hours everyday, hadn't you?
 I wrote it yesterday, didn't I?
 Mary didn't have any breakfast this morning, did she?
 She did her best to ruin your life, didn't she?
 You dropped the bottle on the floor, didn't you?
 He didn't help you with your work, did he?
 Yesterday you lay awake all night, didn't you?
 He overslept a little his morning, didn't he?
 Buses are not running today, are they?
 Her mother is still living there, Isn't she?
 I am not writing now, am I?
 There has been a strike in the factory, hasn't there?

**ఇంగ్లీషులో
సౌలుప్యాగా
మోట్లాడిండి!**

ఇంగ్లీషు భాష మీద మీరు పట్టుసాధించడానికి సులభంగా అభ్యసించడానికి ఈ కింది అయిదు లెవెళ్ళు ను తర్జా పూర్తిచేస్తే సరిపోతుంది.

శ్రీమధులత పబ్లికేషన్స్ వారి

యొచ్చు సౌత్యేశారణయోజన రచించిన

సాఫ్ట్ కెన్ ఇంగ్లీషు కోర్స్

LEAVEL-1

ఇందులో ఇంగ్లీషు భాష మాట్లాడానికి ప్రాథమిక విషయాలు ఉన్నాయి. వీటిని విశ్లేషణగా సాధన చేయాలి.

LEAVEL-2

ఇందులో టెన్స్ (కాలములు) ఎడక్టివ్స్ (విశేషణములు) మొదలైనవి ఉదాహరణలతో వివరించారు.

LEAVEL-3

ఇందులో ఏదధంగా ఏ సందర్భంలో ఎలా ప్రశ్నించాలి, ఎవరివారి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వడం గురించి వివరాలు ఉన్నాయి.

LEAVEL-4

ఇంగ్లీషు భాషలో అన్ని కాలాలకు సంబంధించిన వాక్యాలు, మాట్లాడటంపుడు వాదనలను సవరించుకొనే ప్రయత్నాలు, అయా కాలాన్ని బట్టి ప్రశ్నించడం మొదలైనవి నేర్పబడుంది.

ఈ అయిదు లెవెళ్ళ కలిపి 880 పేజీలు వెల: రూ.

LEAVEL-5

నాలుగు లెవెళ్ళ దాటితే తర్వాత భాషను మరింత పట్టు సాధించేవిధంగా తప్పకుండా విధంగా వాక్యములు వలకడం నేర్చుకుంది.

350/- మాత్రమే

ఒక్కొక్క లెవల్ ను సునాయాసంగా చదివేందుకు తేలికకళాషలో ఆసక్తికరంగా చదివి నేర్చుకోనేవిధంగా ఈ కోర్సు రూపొందించాము.

చదవండి! చదివించండి!!

శ్రీమధులత
English Coaching

సుమంబ లోక్ మంగ్లీడు మాచవల్లిక

ఫోన్ : 0866 - 2434320

శ్రీమధులత
English Coaching

28-3-49, అరందరీప, విజయవాడ-2, (ఆంధ్ర)